

Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
Σ.Ε.Υ.Π.
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΑΕΔ.

Μετέχοντες Σπουδαστές: Μάντζιου Γεωργία
Χατζίκου Δήμητρα

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Γιαννοπούλου Ελένη

Πάτρα 2007

<<Η εκλογή του επαγγέλματος αποτελεί την
σοβαρότερη πράξη στην ζωή του ατόμου.
Όλες οι άλλες δεν είναι παρά προοίμιο ή
συνέπειες της πράξης αυτής.>>

Pascal

Αναγνώριση:

Πριν ξεκινήσουμε την παρουσίαση της εργασίας μας, νιώθουμε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε την υπεύθυνη καθηγήτριά μας κα. Γιαννοπούλου Ελένη και όλους τους ανθρώπους που μας έδωσαν χρήσιμες για το θέμα μας πληροφορίες, που χωρίς την δική τους βοήθεια η πραγματοποίηση αυτής της εργασίας θα ήταν αδύνατη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
- Περίληψη Μελέτης.....	1
- Εισαγωγή.....	2
Κεφάλαιο Πρώτο	
Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	
- Στις ξένες χώρες.....	5
- Στην Ελλάδα.....	7
Κεφάλαιο Δεύτερο	
ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	
- Οι αρχές του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.....	9
- Οι σκοποί του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.....	10
- Οι στόχοι του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.....	11
- Τεχνικές Εφαρμογής του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.....	12
Κεφάλαιο Τρίτο	
Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	
- Η ανάγκη της κοινωνίας για Επαγγελματικό Προσανατολισμό.....	14
- Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός ως ανάγκη του εφήβου.....	16
Κεφάλαιο Τέταρτο	
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ	
- Προσωπικοί Παράγοντες.....	19
- Κοινωνικοί Παράγοντες.....	22
Κεφάλαιο Πέμπτο	
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	
- Δημιουργία Συμβουλευτικής Προσανατολισμού.....	24
- Οι αρχές της Συμβουλευτικής Προσανατολισμού.....	26
- Μέσα και Τεχνικές Εφαρμογής του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.....	27
- Είδη Συμβουλευτικής Προσανατολισμού.....	28
- Πληροφόρηση.....	32
- Συμβουλευτική Σχέση.....	33

Κεφάλαιο Έκτο	
ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ	
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ	
- Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.....	35
- Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Προστασίας.....	39

Κεφάλαιο Έβδομο	
ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ	
- Ο χαρακτήρας του θέσμου.....	43

Κεφάλαιο Όγδοο	
Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	
- Ο χαρακτήρας του Συμβούλου.....	45
- Ο ρόλος του Συμβούλου.....	47
- Δεξιότητες Συμβούλου.....	49
- Σύμβουλος Σχολικού Ε.Π.	50

Κεφάλαιο Ένατο	
Η ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΟΑΕΔ	
- Επαγγελματική Κατάρτιση.....	52
- Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας.....	54
- Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης.....	58
- Συμπεράσματα.....	62
- Εισηγήσεις.....	63

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
- Παράρτημα Α': Μαρτυρίες Μαθητών.....	65
- Παράρτημα Β' : Μονογραφίες Επαγγελματιών.....	71

Βιβλιογραφία.....	161
-------------------	-----

Περίληψη Μελέτης

Αναζητώντας θέμα για την πτυχιακή μας, αποφασίσαμε ν' ασχοληθούμε με την επαγγελματική αποκατάσταση των νέων στον ΟΑΕΔ και την συμμετοχή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε αυτό. Ο σκοπός μας, ήταν να εξετάσουμε το κατά πόσο ο θεσμός του Επαγγελματικού Προσανατολισμού επηρεάζει στην επιλογή των εκπαιδευτικών υπηρεσιών του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού. Για να το πετύχουμε, αρχικά, αναζητήσαμε σχετικό με το θέμα μας πληροφοριακό υλικό, σε τρεις βιβλιοθήκες και στο ιντερνετ. Παράλληλα ερευνήσαμε και μελέτες επιστημόνων σχετικές με το θέμα μας. Στην συνέχεια, κάναμε αρκετά τηλέφωνα στους αρμόδιους φορείς. Επιθυμία μας ήταν κατόπιν ραντεβού, να μας δώσουν πληροφορίες με βάση την πείρα και τις γνώσεις τους. Ακόμη, ζητήσαμε να μας επιτρέψουν να δούμε τους χώρους στους οποίους γίνεται η διδασκαλία των μαθητών. Να παρακολουθήσουμε το πρόγραμμα Ενεργού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και να πάρουμε μερικές συνεντεύξεις από μαθητές που έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα με σκοπό να τις χρησιμοποιήσουμε ως μαρτυρίες στην εργασία μας. Οι προσπάθειές μας αυτές στέφθηκαν με απόλυτη επιτυχία και έτσι πραγματοποιήσαμε μια έρευνα εις βάθος. Τελειώνοντας την έρευνα μας καταλήξαμε σε ορισμένα συμπεράσματα. Το κεντρικό νόημα των συμπερασμάτων μας, αναφέρει ότι ο Ε.Π. είναι το κλειδί για να επιτύχουν οι νέοι αυτογνωσία, αυτοαντίληψη και να επιλέξουν το επάγγελμα που πραγματικά τους ταιριάζει και τους εκφράζει. Στο τέλος της εργασίας μας, παραθέτουμε αναλυτικά, τα συμπεράσματα στα οποία έχουμε καταλήξει, καθώς και τις εισηγήσεις μας.

Εισαγωγή

Η ανεύρεση του κατάλληλου επαγγέλματος, είναι ένα θέμα που απασχολεί ιδιαίτερα τους νέους. Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός, είναι ο θεσμός που τους βοηθά να επιλέξουν σωστά το επάγγελμα που θα ακολουθήσουν. Αρκετοί μαθητές που τελειώνουν το γυμνάσιο, λένε πως θα επιλέξουν, στην συνέχεια, την επαγγελματική εκπαίδευση που προσφέρει ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) γιατί από όσα γνωρίζουν, η εκπαίδευση του είναι πολύ ενδιαφέρουσα, πιο εύκολη στην πρόσβαση και υπάρχει δυνατότητα γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης. Νέοι που τελείωσαν το λύκειο αλλά δεν κατάφεραν να εισαχθούν στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, δηλώνουν πως η εκπαίδευση του ΟΑΕΔ, είναι μια πολύ καλή ευκαιρία για να εκπαιδευτούν και ν' αποκατασταθούν επαγγελματικά. Με βάση αυτά, θέσαμε ως σκοπό μας να μάθουμε εάν ο Ε.Π. επηρεάζει στην επιλογή της εκπαίδευσης του ΟΑΕΔ και το ποια είναι η εκπαίδευσή του που συγκεντρώνει την προσοχή των νέων. Ο στόχοι μας ήταν τρεις. Με την βοήθεια της έρευνας, θελήσαμε αρχικά να γνωρίσουμε τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και πως λειτουργεί. Στην συνέχεια, να δούμε τι προβλέπει η Επαγγελματική Εκπαίδευση του ΟΑΕΔ και τέλος το ποια είναι, με εμπειριστατωμένα στοιχεία, η άποψη των μαθητών που αποτελούν τους χρήστες του Ε.Π. για την χρησιμότητα του θεσμού και τις υπηρεσίες του ΟΑΕΔ.

Πριν την ολοκληρωμένη παρουσίαση της εργασίας μας, κρίνουμε σκόπιμο ν' αναφέρουμε τους όρους που χρησιμοποιούμε στο κείμενο, για την καλύτερη κατανόησή του.

Επαγγελματικός Προσανατολισμός:<<Είναι η επιστημονική βοήθεια που δίνεται στον έφηβο, στο άτομο, να διαλέξει ένα επάγγελμα σύμφωνα με την προσωπικότητα, το χαρακτήρα, τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά του.>> (Χουρδάκη Μαρία, " Ψυχολογία της οικογένειας και Εξελικτική - Σχολική - Εφηβείας", 1995, σελ. 224)

Ενεργός Επαγγελματικός Προσανατολισμός:<<Πρωτοποριακό πρόγραμμα που απευθύνεται σε νέους 16-18 ετών, για να τους δώσει μια σύντομη πληροφόρηση σχετικά με τα επαγγέλματα, να διερευνήσουν τις δυνατότητές τους και να διαλέξουν το επάγγελμά τους ξέροντας ποια είναι τα πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα της απόφασής τους.>> (www.OAED.gr)

Συμβουλευτική:<<Η διαδικασία εκείνη κατά την οποία είτε κατά τρόπο ατομικό είτε κατά τρόπο ομαδικό ένας ειδικός, που υπό ορισμένες προϋποθέσεις λέγεται Σύμβουλος, συνεξετάζει με ένα άτομο (ή κάποια άτομα) θέματα ή προβλήματα που απασχολούν το άτομο (ή τα άτομα) και διευκολύνει την λύση τους.>> (Δημητρόπουλος "Συμβουλευτική-

Προσανατολισμός, Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία”, τόμος Α’, 1999, σελ. 199)

Επαγγελματική Ανάπτυξη:<<Ο όρος επαγγελματική ανάπτυξη αναφέρεται στην εξελικτική πορεία του ατόμου όσον αφορά τον προσανατολισμό του στο χώρο εργασίας και τις αποφάσεις για το επάγγελμα ή τα επαγγέλματα που επιθυμεί ή επιδιώκει ν’ ακολουθήσει.>> (Μόστριου Αλίκη και Σουγιοτζόγλου Μαριλένα, “Ξέρεις πως να διαλέξεις το επάγγελμά σου;”, 1983, σελ. 106)

Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός:<<Επιδιώκει να βοηθήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες κατά τα διάφορα στάδια της ανάπτυξής τους να καλλιεργήσουν τον εαυτό τους με την πραγματικότητα, να οργανώσουν τις προσπάθειές τους και να σχεδιάσουν το μέλλον τους διεκδικώντας τον δικό τους χώρο στο κοινωνικό γίγνεσθαι.>> (Κασσιωτάκης, “Η πληροφόρηση για τις σπουδές και τα επαγγέλματα”, 1986, σελ. 49)

Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού:<<Λειτουργός Προσανατολισμού Συμβουλευτικής που έχει υποστεί τουλάχιστον μονοετή μεταπτυχιακή προετοιμασία στο θεσμό (περί τις 750 ώρες, δηλαδή 50 μονάδες ειδικών σπουδών). Ο όρος χρησιμοποιείται και ως τίτλος εκπαιδευτικής προετοιμασίας, όσο και ως λειτουργικός τίτλος που δείχνει ενασχόληση με το αντικείμενο.>> (www.pi-schools.gr)

Σχολικός Επαγγελματικός Σύμβουλος:<<Οι Σχολικοί Επαγγελματικοί Σύμβουλοι, έχουν την ευθύνη της παιδαγωγικής καθοδήγησης των μαθητών του σχολείου στο οποίο εργάζονται.>> (Δημητρόπουλος Ευστάθιος, “Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός”, 1982, σελ. 57)

Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού(ΟΑΕΔ) :<< Είναι το κύριο όργανο εφαρμογής της κυβερνητικής πολιτικής για την απασχόληση, ώστε να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις ταχείας προσαρμογής της προσφοράς εργασίας προς τις απαιτήσεις της ζήτησης, σε αρμονία με το εκάστοτε πρόγραμμα οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και τις συναφείς κατευθύνσεις και οδηγίες του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. >> (www.ΟΑΕΔ.gr)

Τεχνική Εκπαίδευση:<< Αποτελεί κομμάτι της δεύτερης βαθμίδας του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας. Προωθεί την ανάπτυξη των ικανοτήτων της πρωτοβουλίας, της δημιουργικότητας και της κριτικής σκέψης των μαθητών, την μετάδοση των απαιτούμενων τεχνικών και επαγγελματικών γνώσεων και την ανάπτυξη συναφών δεξιοτήτων τους.>> (Ν. 2640/1998 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την Τεχνική Εκπαίδευση)

Ικανότητες:<<Ως ικανότητες ορίζονται οι προσωπικές,ψυχολογικές δυνατότητες και ιδιαιτερότητες κάθε ανθρώπου που πάνω τους στηρίζεται η ανάπτυξη, η εκπαίδευση όπως και η κάθε δημιουργική δραστηριότητά του.>> (Συντακτική Ομάδα "Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο γυμνάσιο", 1998,σελ.41)

Στερεότυπα:<<Στερεότυπα είναι οι αρκετά σταθερές, ταξινομημένες αντιλήψεις που συνήθως οφείλονται σε ελλιπή πληροφόρηση για χαρακτηριστικά που αποδίδονται στα μέλη μιας ομάδας (π.χ. έθνους, επαγγελματικής τάξης, κατοίκων μιας πόλης, χωριού κ.λ.π.)>> (Ρέππα, Φωτιάδου-Ζαχαρίου, "Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Τετράδιο μαθητή Γ' Γυμνασίου", 1998, σελ. 86)

Κεφάλαιο 1^ο

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

i) ΣΤΙΣ ΞΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Ο θεσμός του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, είναι ένα από τα θέματα που απασχολούν την ανθρωπότητα εδώ και αιώνες. Πρώτος ο Πλάτωνας στην εποχή του, υποστηρίζει την διαφοροποίηση των επαγγελματικών ρόλων σύμφωνα με τον χαρακτήρα κάθε ατόμου, και παραδέχεται την ατομικότητα και την ιδέα της ισότητας όσον αφορά την εκλογή επαγγέλματος. Στην ευρώπη, ο θεσμός απαντάται για πρώτη φορά στις συντεχνίες της Δυτικής Ευρώπης. Από εκεί και έπειτα, όσο οι μηχανές εισχωρούν στην ζωή των ανθρώπων και η επιστήμη εξελίσσεται, τόσο ο θεσμός αναπτύσσεται.

Στην Αμερική, ο Ε.Π., εμφανίζεται το 1909 όπου η βιομηχανία αναπτύσσεται εκπληκτικά. Τότε ήταν που ο Frank Parson διατυπώνει την άποψη "Όσο πιο σωστά ένα άτομο διαλέξει το επάγγελμά του, τόσο πιο επιτυχημένο και ικανοποιημένο επαγγελματικά είναι από την μια πλευρά και τόσο πιο παραγωγικό για τον εργοδότη του από την άλλη." (Parsons, "F. Choosing a vocation, Boston: Mifflin, 1909) Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, εφάρμοσαν τον Ε.Π. στα σχολεία για να εντάξουν τους νέους ομαλά στην αγορά εργασίας που άκμαζε, και στις Υπηρεσίες Εξειδίκευσης εργατικού δυναμικού για παροχή επαγγελματικών συμβουλών. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, ο θεσμός έστρεψε την προσοχή του στην προσπάθεια ν' αξιοποιήσει επαγγελματικά τους μετανάστες.

Περί τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, στην Γαλλία, εκδίδεται το βιβλίο "Οδηγός για την Εκλογή μιας Καταστάσεως" που προβαίνει για πρώτη φορά στην ανάλυση των επαγγελμάτων και στις ικανότητες που πρέπει να έχει κάποιος για να τα ασκήσει. Νωρίτερα, στις 25 Ιουλίου του 1919, δημοσιεύτηκε στην Γαλλία ο νόμος "ASTIER" για την οργάνωση της τεχνικής διδασκαλίας, ενώ το 1928 ιδρύθηκε το Εθνικό Ινστιτούτο Ε.Π. Στο Παρίσι για την εκπαίδευση των συμβούλων Ε.Π. το Φεβρουάριο του 1939 δημιουργείται η Γραμματεία Ε.Π. Κάθε νομαρχία έχει μία και τον Απρίλιο του ίδιου χρόνου ρυθμίζονται με διάταγμα οι λειτουργίες των Κέντρων Ε.Π. Τα διατάγματα αυτά, απογορεύουν την πρόσληψη νέων κάτω των 17ετών, σε υπηρεσίες.

Στο Βέλγιο, πριν από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, δημιουργήθηκαν και λειτούργησαν Υπηρεσίες Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Στην Λιέγη το 1939 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του 1^{ου} Επαρχιακού

Γραφείου Ε.Π. για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των νέων της περιοχής. Το 1945, ιδρύθηκε η Υπηρεσία Ε.Π. και Τοποθέτησης Εφήβων. Η υπηρεσία αυτή οργανώθηκε βαθμιαία και αποτέλεσε τμήμα του συστήματος εξειδίκευσης του εργατικού δυναμικού.

Στην Κίνα, το 1937 ιδρύθηκε η Κινεζική Ένωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Ο σκοπός τους ήταν να γνωρίσει ο κόσμος τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Να έρθει σε επαφή μαζί του και να τον "χρησιμοποιήσει" για την ανεύρεση εργασίας. Για τον σκοπό αυτό, πάρθηκαν ορισμένα μέτρα και ιδρύθηκαν μεταξύ 1939-1942 έξι Κέντρα Ε.Π. στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα.

Στην Σουηδία, άρχισαν να εφαρμόζουν τον Ε.Π. στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Πρωταρχικός τους στόχος ήταν οι μαθητές που βρίσκονταν στην τελευταία τάξη του γυμνασίου. Όλοι οι απόφοιτοι του δημοτικού προσανατολίζονταν προς τα επαγγέλματα συστηματικά, ομαδικά και ατομικά. Δευτερευόντως, ασχολούνταν και με τους τελειόφοιτους γυμνασίου. Η Επιτροπή Αναζήτησης εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, είχε ως αρμοδιότητα τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό των ενηλίκων.

ii) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην χώρα μας, ο Ε.Π. εμφανίζεται την δεκαετία του '50. Εκείνη την εποχή ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού μετακινείται από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα. Εν τω μεταξύ, η βιομηχανία παρουσιάζει άνθηση. Είναι επιτακτική λοιπόν η ανάγκη να απασχοληθεί ο πληθυσμός που μετοίκησε και να βοηθηθεί η ανάπτυξη της βιομηχανίας με αύξηση του εργατικού δυναμικού. Έτσι λοιπόν, το 1953 με την 87 σύσταση της 32^{ης} συνόδου της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του 1949, ο Ε.Π. γίνεται θεσμός.

Το Υπουργείο Εργασίας αναθέτει στον ΟΑΕΔ τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό του εργατικού δυναμικού και το Υπουργείο Παιδείας αναλαμβάνει την θεωρητική διδασκαλία του στα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης. Για την εκπαίδευση των Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού, το Υπουργείο Παιδείας δημιουργεί το Πρότυπο Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού όπου οι σύμβουλοι πριν αποφοιτήσουν πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε υπηρεσίες. Απ' την άλλη, το Υπουργείο Εργασίας ίδρυσε ειδική σχολή εκπαίδευσης συμβούλων, οργάνωσε κατάλληλες υπηρεσίες για την εφαρμογή του θεσμού στα πλαίσια απασχόλησης και δημιούργησε στην Αθήνα το Κέντρο Ψυχοτεχνικών Ερευνών για την προετοιμασία των μέσων εφαρμογής του Ε.Π.

Η όλη προσπάθεια ενισχύθηκε το 1976 με το νόμο 309, ο οποίος νομοθέτησε την εισαγωγή του θεσμού στον Α' κύκλο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το 1985, ο νόμος 1566 επέκτεινε την εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στα Γυμνάσια και τα Λύκεια της χώρας και καθιέρωσε τον Σύμβουλο Επαγγελματικού Προσανατολισμού που είχε την ευθύνη της υλοποίησης του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε νομαρχιακό επίπεδο.

Τελικά το 1997 ο νόμος 2525 ιδρύει δύο Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, 68 Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού σε έδρες νομών και μεγάλες πόλεις και 200 Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε γυμνάσια όλης της χώρας. Το πρώτο από τα δύο Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού είναι το κεντρικό συντονιστικό όργανο των ΚΕ.ΣΥ.Π και ΓΡΑ.Σ.Ε.Π. Το δεύτερο, παρέχει επιστημονική υποστήριξη στα ΚΕ.ΣΥ.Π. και τα ΓΡΑ.Σ.Ε.Π. Ακόμη, υλοποιούνται προγράμματα "Αγωγής Σταδιοδρομίας" και προγράμματα για την διοργάνωση "Ημερίδων Σταδιοδρομίας" στα σχολεία.

Οι Σύμβουλοι Ε.Π. απασχολούνται στα ΚΕ.ΣΥ.Π., στα ΓΡΑ.Σ.Ε.Π. και τα ΓΡΑ.ΣΥ του Υπουργείου Παιδείας και στα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης του ΟΑΕΔ. Πραγματοποιούν επισκέψεις σε σχολεία για να ενημερώσουν τους μαθητές σχετικά με τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Για να γίνουν σύμβουλοι, πρέπει απαραίτητα να σπουδάσουν το αντικείμενο. Στην χώρα μας αυτή την στιγμή παρέχεται μεταπτυχιακή μόρφωση. Στα σχολεία της χώρας, ο Ε.Π., διδάσκεται από καθηγητές που έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια εκπαίδευσης Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Κεφάλαιο 2^ο

ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

i) ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ.

Για την ορθή λειτουργία του του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ο θεσμός διέπεται από ορισμένες αρχές. Οι αρχές αυτές, κατά τον Δημητρόπουλο είναι οι ακόλουθες:

- Ο Ε.Π. αποβλέπει στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη του ανθρώπου. Σε καμία περίπτωση, δεν απομονώνει και δεν ενισχύει κάποια συγκεκριμένη πλευρά της προσωπικότητας του ατόμου.

- Ο Ε.Π. στηρίζεται στην συνεργασία του συμβούλου με τον συμβουλευόμενο. Δεν προσπαθεί να επιβάλλει απόψεις. Κατευθύνει και βοηθά το άτομο στο να πετύχει τους στόχους του. Οι στόχοι όμως έχουν επιλεγεί από το άτομο.

- Το άτομο είναι ελεύθερο να επιλέξει το επάγγελμα που θ' ακολουθήσει. Ο σύμβουλος σέβεται απόλυτα την προσωπικότητα, τις αρχές, τις αξίες και την γενικότερη ιδεολογία του ατόμου. Το βοηθά ενημερώνοντάς το πλήρως και αμερόληπτα για τα επαγγέλματα, και μιλώντας του για τις δυνατότητες και τις ικανότητες που διαθέτει.

- Η αρχή της ατομικότητας είναι ιδιαίτερα σημαντική. Κάθε άτομο είναι μοναδικό και αυτό το στοιχείο δεν θυσιάζεται προς κανένα όφελος. Αντιθέτως, η ατομικότητα του καθενός, χρησιμοποιείται για το καλό του κοινωνικού συνόλου.

- Ο Ε.Π. δημιουργεί μια γνήσια και ειλικρινής σχέση μεταξύ συμβούλου και συμβουλευόμενου. Ο σκοπός είναι ο συμβουλευόμενος να εμπιστεύεται τον σύμβουλο και να κατανοεί πως ο σκοπός του είναι να τον βοηθήσει στην εκλογή επαγγέλματος, όποια και αν είναι η επιλογή του.

- Η αρχή της ισότητας είναι αδιαμφισβήτητη. Όλα τα άτομα είναι ίσα. Δεν γίνονται διακρίσεις και το άτομο αντιμετωπίζεται σύμφωνα με τον χαρακτήρα του, και όχι το φύλο, την οικονομική κατάσταση και την καταγωγή του.

- Κάθε άτομο έχει την δυνατότητα να αυτοκαθορίζεται. Να αποφασίζει και να επιλέγει την πορεία του. Η φιλοσοφία του Ε.Π., δεν ασπάζεται την άποψη πως οι τύχες των ανθρώπων είναι προκαθορισμένες.

- Ο Ε.Π. δεν "θεραπεύει" και δεν επανορθώνει. Ο χαρακτήρας του είναι προληπτικός. Η προσοχή του είναι στραμμένη στην ανάπτυξη. Η θεραπεία είναι επιτρεπτή μόνο σε μειονεκτούντες ομάδες και εαν γίνεται από ειδικευμένα στελέχη με τα κατάλληλα μέσα.

ii) ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

A) Σκοποί του Ε.Π.

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός, αποβλέπει σε ορισμένους σκοπούς για να βοηθήσει το άτομο και το κοινωνικό σύνολο. Οι σκοποί αυτοί είναι:

- 1) Να βοηθήσει το άτομο να αποκτήσει αυτοαντίληψη και αυτογνωσία.
- 2) Η ολική ανάπτυξη του ατόμου.
- 3) Να θέσει τους στόχους του, σύμφωνα με την προσωπικότητα και το χαρακτήρα του ατόμου.
- 4) Να βοηθήσει το άτομο να κατευθυνθεί προς το επάγγελμα που του ταιριάζει.
- 5) Να του προσφέρει μεθοδική, υπεύθυνη και συστηματική υποστήριξη και βοήθεια για την σωστή προετοιμασία, επιτυχή άσκηση και ανέλιξη στο επιλεγμένο επάγγελμα.
- 6) Να αναπτυχθεί το άτομο προσωπικά, κοινωνικά και επαγγελματικά ώστε να γίνει ενεργό και θετικό μέλος της κοινωνίας του.
- 7) Να ευημερήσει η οικονομία με την σωστή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

B) Σκοποί Ε.Π. του ΟΑΕΔ.

Ο Οργανισμός Αποσχόλησης του Εργατικού Δυναμικού ανέπτυξε τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό με τους παρακάτω σκοπούς:

- 1) Να βοηθήσει το άτομο με ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό (Συμβούλους Ε.Π. και Ψυχολόγους) να προβεί σε σωστή επιλογή επαγγέλματος.
- 2) Να το ενημερώσει πλήρως για την φύση όλων των επαγγελμάτων.
- 3) Να πληροφορήσει για τις προοπτικές που έχει στην αγορά εργασίας κάθε επάγγελμα.

iii) ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

A) Στόχοι του Ε.Π.

Οι στόχοι του Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι:

α) Να βοηθήσει τους νέους να γνωρίσουν την προσωπικότητά τους και να διαλέξουν το επάγγελμα που τους ταιριάζει περισσότερο.

β) Να επιτύχει επαγγελματική σταδιοδρομία με καλή αμοιβή και ταχεία επαγγελματική εξέλιξη.

γ) Να συμβάλλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου παράγοντα και στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Για να επιτύχει τους στόχους του ο Ε.Π, ο σύμβουλος, προσπαθεί να γνωρίσει το άτομο. Είναι πολύ βασικό να γίνει αυτό γιατί διαφορετικά, η βοήθεια που θα δοθεί στο άτομο δεν θα είναι ικανοποιητική. Με τον καιρό χτίζεται μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ συμβούλου και προσανατολιζόμενου. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την στενή συνεργασία συμβούλου και συμβουλευόμενου για την καλύτερη αναζήτηση επαγγέλματος. Η όλη προσπάθεια στηρίζεται σε μια συνεχή διαδικασία που αρχίζει από την τελευταία τάξη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης για να φτάσει στο αποκορύφωμα, στην τελική απόφαση που συνίσταται στο να δοθεί ικανοποιητική απάντηση στο αγωνιώδες ερώτημα του νέου.

B) Στόχοι Ε.Π του ΟΑΕΔ.

Οι στόχοι του Επαγγελματικού Προσανατολισμού του ΟΑΕΔ, είναι:

- 1) Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός του εργατικού δυναμικού.
- 2) Η Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού που είναι αποδέκτης των υπηρεσιών του.
- 3) Η διευκόλυνση της επαφής μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας.
- 4) Η επιδότηση νέων θέσεων εργασίας.
- 5) Η επιδότηση ανέργων.
- 6) Η επιδότηση νέων και ελεύθερων επαγγελματιών.
- 7) Η παροχή επιδομάτων μητρότητας, στράτευσης και επιδομάτων σπουδών.

iv) ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Κατά την διάρκεια εφαρμογής του θεσμού, ο Σύμβουλος ακολουθεί μια συγκεκριμένη διαδικασία. Για να βοηθήσει επαρκώς το άτομο, το προετοιμάζει ενημερώνοντάς το για την φύση όλων των επαγγελμάτων, αναλύοντας τα στοιχεία του χαρακτήρα του και ανακαλύπτοντας νέα και φροντίζει να τον κατευθύνει προς την κατάλληλη εκπαίδευση του επαγγέλματος που έχει επιλεγεί. Σκοπός του είναι να φτιάξει το προφίλ του συμβουλευόμενου. Είναι απαραίτητο να ακολουθηθεί η διαδικασία, ειδάλως είναι αναμφίβολη η επιτυχημένη εκλογή επαγγέλματος. Οι τεχνικές που χρησιμοποιεί ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός για να παρέχει τις υπηρεσίες του στο συμβουλευόμενο είναι:

- 1) Τα ψυχοτεχνικά τεστ και οι ψυχολογικές ασκήσεις. Πρόκειται για τα τεστ ενδιαφερόντων, τα τεστ προσωπικότητας, τα ερωτηματολόγια αυτοαναλύσεως, τα τεστ νοημοσύνης, τα τεστ ικανοτήτων και τα τεστ επιδόσεως. Κάνοντας τα τεστ και τις ασκήσεις, ο νέος μαθαίνει τον εαυτό του, τα ταλέντα του, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά του. Μέσα από αυτά, μαθαίνει και ο σύμβουλος τον συμβουλευόμενο. Πριν λίγο καιρό, το Υπουργείο Παιδείας, τα απέσυρε προκειμένου να τα τροποποιήσει για καλύτερα αποτελέσματα
- 2) Η παροχή κάθε πληροφορίας για την φύση των επαγγελμάτων, την επαγγελματική εκπαίδευση και την μετέπειτα επαγγελματική αποκατάσταση, των επαγγελμάτων που ενδιαφέρουν τον υποψήφιο.
- 3) Η συνέντευξη. Ο σύμβουλος, πραγματοποιεί συνεντεύξεις με τον συμβουλευόμενο αλλά και κάποιες με τον κηδεμόνα του προσανατολιζόμενου. Αυτό γίνεται για να είναι η παροχή επαγγελματικής συμβουλής σύμφωνη με τις ανάγκες του συμβουλευόμενου. Επιπλέον, ο σύμβουλος, καλείται να συμβουλευσει τον κηδεμόνα ως προς την στάση που πρέπει να κρατήσει απέναντι στον έφηβο.
- 4) Η παρατήρηση. Ο σύμβουλος, παρατηρεί το άτομο. Σκοπός του είναι να παρατηρήσει τους τομείς που είναι πηγή μεγάλου ενδιαφέροντος για τον εξυπηρετούμενο και τα δημιουργήματα του ατόμου(κείμενα, σχέδια κ.λ.π.). Η παρατήρηση έχει δύο μορφές. Η πρώτη είναι η αυτοπαρατήρηση όπου ο έφηβος παρατηρεί και εκφράζει τον εαυτό του γραπτά και προφορικά. Η δεύτερη είναι η ετεροπαρατήρηση. Μπορεί να γίνει σε ένα ή πολλά άτομα μαζί. Είναι σύντομη ή διαρκής. Στην περίπτωση εκλογής επαγγέλματος είναι σύντομη. Τον ρόλο του παρατηρητή έχει ο σύμβουλος ο οποίος παρατηρεί τον συμβουλευόμενο ατομικά ή ομαδικά. Προβαίνει σε αυτές τις κινήσεις πάντοτε διακριτικά, επιτρέποντας τις αυθόρμητες και φυσιολογικές

αντιδράσεις του συμβουλευόμενου και πάντοτε με σεβασμό στην προσωπικότητά του.

- 5) Η παρακολούθηση (Follow up). Ο Ε.Π., παρακολουθεί το άτομο και μετά την τελική εκλογή επαγγέλματος. Πρόκειται για την έρευνα που διεξάγεται, ώστε να ελεγχθεί το κατά πόσο ο έφηβος προσαρμόστηκε στο περιβάλλον της εκπαίδευσης του ή στον εργασιακό του χώρο.

Κεφάλαιο 3^ο

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

i) Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ

Η εργασία, είναι πολύ σημαντικό κομμάτι της ζωής του ανθρώπου. Κατά βάση, την χρησιμοποιεί για να καλύψει απαραίτητες ανάγκες όπως είναι η τροφή, η ένδυση και η στέγαση. Χωρίς την ύπαρξή τους ο άνθρωπος δεν μπορεί να έχει ένα ικανοποιητικό επίπεδο ζωής και αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης. Εκτός όμως από την κάλυψη βασικών αναγκών, η εργασία συμβάλλει στην ψυχική ισορροπία του ατόμου. Ο εργαζόμενος αισθάνεται ότι δημιουργεί. Πως είναι ενεργό μέλος της κοινωνίας και προσφέρει σε αυτήν. Ικανοποιείται με τον εαυτό του, που είναι ικανός να καλύψει τις ανάγκες του. Αισθάνεται χρήσιμος. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα με ανθρώπους που παρουσιάζουν συναισθηματική κατάπτωση, κατάθλιψη, μειωμένη αυτοετίμηση, κοινωνική έκπτωση και παραβατική συμπεριφορά επειδή δεν εργάζονται. Χωρίς εργασία, ο άνθρωπος δεν νιώθει ολοκληρωμένος. Ας μην ξεχνάμε και την αρνητική αντίληψη που η κοινωνία έχει για όσους δεν εργάζονται.

Στις μέρες μας, υπάρχει πληθώρα επαγγελματιών. Αυτό οφείλεται στην μεγάλη ανάπτυξη της βιομηχανίας και της τεχνολογίας. Δημιουργήθηκαν νέες και εξειδικευμένες θέσεις εργασίας, ενώ εξαλείφθηκαν παλιά επαγγέλματα λόγω της εμφάνισης των μηχανών. Πλέον ήταν απαραίτητη η ύπαρξη εις βάθος γνώσεων σε κάθε αντικείμενο εργασίας. Στην αρχή, η καινούρια κατάσταση προκάλεσε έντονη αναστάτωση. Το εργατικό δυναμικό δεν ήταν κατάλληλα εκπαιδευμένο ώστε να μπορέσει ν' ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις. Η παραγωγή μειώθηκε αισθητά και υπήρξε μεγάλος αριθμός εργατικών ατυχημάτων. Οι εργαζόμενοι είχαν σοβαρό πρόβλημα απόδοσης στην εργασία τους και οι εργοδότες χαμηλά κέρδη. Η κατάσταση απεδείκνυε πως ήταν έκδηλη η ανάγκη προστασίας του εργαζόμενου. Έπρεπε να προστατευθεί ο άνθρωπος, του οποίου η μειωμένη απόδοση του δημιουργούσε αρνητικά συναισθήματα για τον εαυτό του. Επιπλέον έπρεπε η κοινωνία να επωφεληθεί από την ανάπτυξη της βιομηχανίας και όχι να επιβαρυνθεί.

Έτσι δημιουργήθηκε η ανάγκη για συμβουλευτική και επαγγελματικό προσανατολισμό. Ο θεσμός του Ε.Π. αναπτύχθηκε για να βοηθήσει τους ανθρώπους να γνωρίσουν τον εαυτό τους, τις ικανότητες τους, τις δεξιότητές τους και τα ταλέντα τους. Να βοηθήσει το άτομο να βρει το επάγγελμα που του ταιριάζει. Επιθυμία του Ε.Π., είναι κάθε άτομο να βρίσκεται στην κατάλληλη γι' αυτό, θέση εργασίας. Ο ρόλος του θεσμού έχει τρεις όψεις. Να ενημερώσει για την φύση όλων των επαγγελμάτων, να προσαρμοστεί ο εξυπηρετούμενος στην εκπαίδευση που θα τον οδηγήσει στο επάγγελμα που έχει επιλέξει και να βοηθήσει στην όσο το δυνατόν καλύτερη απόδοση του ατόμου στην εργασία του. Εφόσον το άτομο έχει επιλέξει συνειδητά επάγγελμα, ο ρόλος του θεσμού επιτυγχάνεται. Η εκλογή ενός επαγγέλματος που ταιριάζει στην προσωπικότητα του ατόμου, οδηγεί στην ευτυχία του ίδιου και στην ευημερία του κοινωνικού συνόλου.

ii) Ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΩΣ ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ

Η εφηβεία είναι η πιο κρίσιμη περίοδος στην ζωή ενός ανθρώπου. Σύμφωνα με τους ειδικούς, το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα το άτομο έχει ν' αντιμετωπίσει πολλές και δύσκολες καταστάσεις. Πρώτα πρώτα, αρχίζει ν' αλλάζει το σώμα του και να εκδηλώνει ενδιαφέρον για το αντίθετο φύλλο. Κάτι τέτοιο προκαλεί την πρώτη αναταραχή καθώς μέχρι τώρα ο έφηβος προτιμούσε την συναναστροφή με άτομα του ίδιου με αυτό φύλλου. Η μεγάλη αλλαγή όμως, γίνεται στον εσωτερικό του κόσμο. Εκεί, "γεννούνται" έξι νέα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της προσωπικότητας του.

Εκείνη την περίοδο, ο έφηβος διακατέχεται από ρομαντισμό. Έχει την πεποίθηση ότι μπορεί να αλλάξει τον κόσμο. Να τον εμπλουτίσει με αξίες όπως η τιμιότητα, η ευγένεια, η καλοσύνη και η ειλικρίνεια. Να έχουν όλοι οι άνθρωποι την δυνατότητα να ζουν ποιοτικά. Θέλει να φτιάξει έναν πιο όμορφο κόσμο. Για το λόγο αυτό, ονειροπολεί.

Το δεύτερο γνώρισμα της περιόδου αυτής είναι η άρνηση. Ο έφηβος, εκδηλώνει άρνηση προς όλους. Αρνείται τον κόσμο που ζει, τον κοινωνικό του περίγυρο και τον ίδιο του τον εαυτό. Τίποτε δεν είναι αρκετά καλό ώστε να το αποδεχθεί. Αυτή η κρίση είναι φυσιολογική και αποτελεί το μεταβατικό στάδιο πριν προσαρμοστεί και συμφιλιωθεί με τον εαυτό του και την κοινωνία.

Το τρίτο γνώρισμα, είναι η επιδίωξη της ανεξαρτητοποίησης. Ο νέος θέλει να αυτονομηθεί σε συναισθηματικό επίπεδο από την οικογένειά του. Θέλει ν' ανακαλύψει τον κόσμο και τον εαυτό του, χωρίς την ασπίδα προστασίας των γονέων. Να μάθει μόνος του ποιες είναι οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματά του. Δεν θέλει να του δίνουν συμβουλές που του υποδεικνύουν πως να χειριστεί την ζωή του.

Το τέταρτο γνώρισμα, είναι η τάση για απομόνωση. Δεν είναι λίγες οι φορές που ο έφηβος θέλει να μένει μόνος του. Μένοντας μόνος, θέλει να σκεφτεί για όλα όσα διαδραματίζονται γύρω του. Χρειάζεται χώρο μόνο για τον εαυτό του.

Το πέμπτο γνώρισμα, είναι η ευθυξία και η υπερευαισθησία. Σε αυτή την ηλικία ο έφηβος μπορεί να προσβληθεί με το οτιδήποτε. Ακόμη και για θέματα με πολύ μικρή σπουδαιότητα. Το πείσμα και η ισχυρογνωμοσύνη του εφήβου σε όλα τα θέματα και κυρίως στο ότι αισθάνεται πως όλοι οι άλλοι επιδιώκουν να θίξουν τα συναισθήματά του, είναι χαρακτηριστικό.

Το έκτο γνώρισμα, είναι η ανάγκη κοινωνικής καταξίωσης. Θέλει να αναγνωριστεί από όλους έχοντας μια εξέχουσα θέση στο κοινωνικό σύνολο. Για να πραγματοποιήσει την επιθυμία του, συγκρούεται με τον εαυτό του και με το περιβάλλον του.

Είναι ξεκάθαρο πως οι νέοι στην εφηβεία τους, δυσκολεύονται πάρα πολύ. Είναι απαραίτητο να έχουν την αμέριστη συμπαράσταση και κατανόηση των γονέων τους. Σε καμία περίπτωση δεν θα ωφελούσε τον έφηβο μία παραπάνω αντιπαλότητα με τους γονείς του. Έχει ανάγκη να παραδεχθούν την ανάπτυξη της πνευματικότητάς του. Χρειάζεται την βοήθειά τους για να μπορέσει να κατακτήσει την πνευματική ωριμότητα και να είναι όσο το δυνατόν λιγότερο ανώδυνη η μετάβαση από την παιδική στην ώριμη ηλικία. Αν είναι αυταρχικοί, υπερπροστατευτικοί, το κρατούν σε απόσταση, του ικανοποιούν κάθε επιθυμία και του κάνουν την ζωή εύκολη, μόνο κακό του κάνουν.

Στην εφηβεία, ένα από τα θέματα που απασχολούν έντονα τον έφηβο, είναι η εκλογή επαγγέλματος. Υπάρχει έντονη ανησυχία για το ποιο θα είναι το επαγγελματικό του μέλλον. Ποιο επάγγελμα τελικά θα επιλέξει ο νέος ν' ακολουθήσει. Τα ερωτήματα αυτά, δεν είναι εύκολο να μπορέσουν να απαντηθούν και ειδικά από έναν νέο στην συγκεκριμένη ηλικία, με τα τόσα προβλήματα που παραπάνω αναφέραμε. Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός, είναι σύμμαχος και βοηθός του νέου. Λίγο πριν την ολοκλήρωση της βασικής σχολικής εκπαίδευσης, ο Ε.Π. εμφανίζεται στην ζωή του έφηβου. Τον συμβουλεύει όπου χρειάζεται. Τον ενημερώνει για τα επαγγέλματα, τον βοηθά να αποκτήσει αυτογνωσία και να ανακαλύψει ποιο είναι το επάγγελμα που του ταιριάζει. Του δίνει την ώθηση να διαπιστώσει τι είναι αυτό που θέλει και χρειάζεται, και να προσπαθήσει να το αποκτήσει.

Ο κ. Σμυρλής (1981), στο βιβλίο του "Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός στην Αθήνα", υποστηρίζει πως η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου στην οποία βοηθά ο Ε.Π. περιλαμβάνει διαδοχικά τα παρακάτω στάδια.

- Το υποσυνείδητο λειτουργεί χωρίς το άτομο να το γνωρίζει. Επεξεργάζεται επαγγέλματα κάνοντας υποσυνείδητα την δική του έρευνα πριν επιλέξει επάγγελμα.
- Ο έφηβος δοκιμάζει τα επαγγέλματα. Θέλει να διαπιστώσει ποιο του ταιριάζει ανταποκρινόμενο στις ανάγκες, τις φιλοδοξίες και τα θέλω του.
- Η εικόνα του Εγώ, σε συνδιασμό με το πως θα είναι η αληθινή ζωή του ατόμου ασκώντας ένα συγκεκριμένο επάγγελμα, παίζει καθοριστικό ρόλο πριν την επιλογή. Σκεπτόμενο πως θα είναι το μέλλον, επιλέγει ένα επάγγελμα που του προσφέρει ότι επιθυμεί.
- Το "παίξιμο ρόλων" είναι το επόμενο στάδιο. Ο έφηβος, υποδίδεται τον επαγγελματία σε διαφορετικά επαγγέλματα. Με τον τρόπο αυτό διαπιστώνει σε ποιο επάγγελμα μπορεί ν' ανταπεξέλθει και μάλιστα με ευχαρίστηση.
- Καθώς ο έφηβος πορεύεται, μέσω των εμπειριών μαθαίνει πολλά πράγματα. Έτσι ενθαρρύνει ή αποθαρρύνει τον εαυτό του ν'

ασχοληθεί με πράγματα που του αρέσουν ή δεν του αρέσουν, αντίστοιχα.

- Η εκλογή επαγγέλματος, γίνεται στο τέλος. Εάν η απόφαση παρθεί νωρίτερα, πιθανότατα θα είναι εσφαλμένη αφού δεν θα έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αυτογνωσίας και αυτοαντίληψης.
- Ο έφηβος θα πάρει την τελική απόφαση σύμφωνα με την ανάπτυξη που έχει και τις ανάγκες της προσωπικότητάς του.
- Το πως ο έφηβος έχει ιεραρχημένες τις αξίες και τις ανάγκες του, παίζει ρόλο για το ποια απόφαση θα πάρει.

Χωρίς τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, ο έφηβος θα ήταν σαν να μην είχε πυξίδα ταξιδεύοντας στην θάλασσα.

Κεφάλαιο 4^ο

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ

Κατά την διάρκεια εκλογής επαγγέλματος, το άτομο επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες οι οποίοι συμβάλλουν στην απόφαση που πρόκειται να παρθεί. Οι μελετητές, έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα πως οι παράγοντες αυτοί, χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: τους προσωπικούς και τους κοινωνικούς.

ι) ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ :

1) **Σωματικά Χαρακτηριστικά και Υγεία.** Όταν η υγεία ενός ατόμου παρουσιάζει προβλήματα, τότε είναι αυτονόητο πως δεν μπορεί να εργαστεί οπουδήποτε. Καρδιοπάθειες, καρκίνος, λευχαιμία, προβλήματα του αναπνευστικού συστήματος, σωματικές αναπηρίες, διανοητική υστέρηση, παθήσεις του δέρματος, προβλήματα όρασης και ακοής, λαμβάνονται σοβαρά υπόψη πριν την πρόσληψη. Απ' την άλλη, υπάρχουν επαγγέλματα που απαιτούν συγκεκριμένα σωματικά χαρακτηριστικά από τους εν δυνάμει εργαζόμενους. Παράδειγμα αποτελεί ο στρατός, όπου για να προσληφθεί κάποιος πρέπει να διαθέτει συγκεκριμένο ύψος, να είναι απόλυτα υγιής και αρτιμελής. Βέβαια, τα όρια τίθενται για την καλύτερη εφαρμογή του επαγγέλματος.

2) **Η επίδοση στο σχολείο και οι ικανότητες.** Η σχολική επίδοση αναφέρεται στην βαθμολογία που δίνεται στον μαθητή από τους καθηγητές. Είναι ένα σημαντικό κριτήριο που δείχνει αρχικά σε ποιον τομέα ο μαθητής έχει κλίση. Το σχολείο είναι το μέσο όπου τα παιδιά έχουν την πρώτη γνωριμία με τον εαυτό τους. Κάθε παιδί είναι μοναδικό. Όλα έχουν ικανότητες αλλά και ιδιαίτερα χαρίσματα, σε διαφορετικούς το καθένα τομείς. Μέσω των μαθημάτων και των δραστηριοτήτων, έχουν την δυνατότητα να καλλιεργήσουν τις ικανότητες που έχουν, να ανακαλύψουν νέες ή και τα δύο. Έχουν τη δυνατότητα να διαπιστώσουν τι τα ευχαριστεί να κάνουν και που αποδίδουν καλύτερα. Όταν καταπιάνονται με τεχνικά πράγματα ή τις τέχνες ή όταν χρησιμοποιούν το μυαλό τους σε επιστημονικό επίπεδο.

3) **Προσωπικότητα.** Ο πρωταγωνιστικός ρόλος στην εκλογή επαγγέλματος, ανήκει στην προσωπικότητα. Είναι η βάση πάνω στην οποία το άτομο στηρίζεται για να επιλέξει επάγγελμα. Σύμφωνα με τον Hollad, υπάρχουν έξι τύποι προσωπικοτήτων. Ο ρεαλιστικός/πρακτικός τύπος προτιμά να ασχολείται με τεχνικά επαγγέλματα, έχει πολύ καλή φυσική κατάσταση και δεν του αρέσει να μιλάει πολύ. Επαγγέλματα που του ταιριάζουν είναι π.χ Μηχανικός και Αγρότης. Ο κοινωνικός τύπος

είναι φιλικός, επικοινωνιακός, υπεύθυνος, συνεργάσιμος, έχει πολύ καλή χρήση του λόγου και αποφεύγει την χειρωνακτική εργασία. Ένας τέτοιος άνθρωπος μπορεί να γίνει π.χ. Κοινωνικός Λειτουργός, Γιατρός, Γλωσσολόγος. Ο Διανοητικός/Ερευνητικός τύπος αφιερώνει το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου του στην μελέτη της επιστήμης και στην διεξαγωγή ερευνών για την ανακάλυψη νέων πραγμάτων και την μελέτη φαινομένων. Θα μπορούσε π.χ. να γίνει Μαθηματικός, Βιολόγος και Ανθρωπολόγος. Ο Καλλιτεχνικός τύπος, αγαπά την ανεξάρτησία και την δημιουργία. Στόχος του είναι να εκφραστεί χρησιμοποιώντας την φαντασία του. Γλύπτης, Μουσικός, Χορευτής και Γραφίστας αποτελούν παραδείγματα του τύπου αυτού. Ο Επιχειρηματικός τύπος έχει ως στόχο του το κέρδος. Του αρέσει να εξουσιάζει τους άλλους, να τους πείθει και να τους επηρεάζει. Έτσι λοιπόν θα μπορούσε π.χ. να γίνει Χρηματιστής ή Δικηγόρος. Ο Συμβατικός τύπος είναι συναισθηματικός, ακριβής, τακτικός και ευσυνείδητος. Θέλει να εξυπηρετεί τους άλλους άμεσα και γι' αυτό θα μπορούσε λ.χ. να γίνει Διοικητικός Υπάλληλος, Γραμματέας ή Λογιστής. Τα επαγγέλματα που αναφέρονται σε κάθε τύπο είναι ενδεικτικά. Σε κάθε τύπο αντιστοιχούν περισσότερα επαγγέλματα. Το σημαντικό είναι το άτομο να διαπιστώσει ποιος τύπος προσωπικότητας τον αντιπροσωπεύει, ώστε η επιλογή που θα κάνει να είναι όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτική προς αυτόν.

4) **Αξίες και Επαγγέλματα.** Υπάρχουν πράγματα που για έναν άνθρωπο έχουν ξεχωριστή αξία και σημασία. Διαφέρουν από άνθρωπο σε άνθρωπο, μα για όλους είναι σημαντικά και ασκούν μεγάλη επιρροή στην ζωή τους. Οι κυριότερες ανάγκες των ανθρώπων είναι:

<< *-Πολλά άτομα δίνουν ιδιαίτερη σημασία στα υλικά αγαθά. Όλοι οι άνθρωποι έχουν ανάγκη από τροφή, στέγη, ντύσιμο κ.λ.π. αλλά για ορισμένους αυτές οι ανάγκες έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα, γι' αυτό και επιδιώκουν εργασίες που τους παρέχουν αυτά τα αγαθά.*

-Σε μερικά άτομα η ασφάλεια και η σιγουριά έχει μεγάλη σημασία. Τα άτομα αυτά θα κάνουν το παν για να βεβαιωθούν ότι οι ίδιοι και οι οικογένειές τους, η δουλειά τους, δεν διατρέχουν κανένα κίνδυνο και συνεπώς θα ζητήσουν εργασίες, που τους προσφέρουν αυτή την ασφάλεια.

-Πολλά άτομα έχουν την ανάγκη να αισθάνονται ότι ανήκουν σε μια ομάδα, ότι είναι αποδεκτά και αγαπητά από αυτή και ότι δεν είναι μόνα τους στον κόσμο. Τα άτομα αυτά είναι φυσικό να θέλουν να ασκήσουν ένα επάγγελμα κοινωνικό, που να το έχουν ανάγκη οι άνθρωποι.

-Άτομα που ζητούν την προσοχή των άλλων: Αυτά τα άτομα επιδιώκουν να αποσπούν την προσοχή, την αναγνώριση και ακόμη και τα χειροκροτήματα των άλλων.

-Άτομα που ζητούν επιρροή: Τα άτομα αυτά θέλουν να αισθάνονται ότι είναι ανεξάρτητα και έχουν εξουσία. Αυτά τα άτομα βρίσκουν ικανοποίηση

σε εργασίες που τους επιτρέπουν να αναλαμβάνουν σοβαρές ευθύνες, να παίρνουν πρωτοβουλίες και αποφάσεις.

-Άτομα που ζητούν γνώσεις. Είναι άτομα που θέλουν να πλουτίζουν τις γνώσεις τους, για να διαπρέπουν στην εργασία τους. Αυτά τα άτομα θα δυστυχίσουν σε μια εργασία που δεν υπάρχει ευκαιρία για μάθηση και σκέψη.

-Το αισθητικό-καλλιτεχνικό άτομο: Είναι το άτομο που δίνει ιδιαίτερη σημασία στο ωραίο, στην τέχνη, τη μουσική, τη λογοτεχνία και στο φυσικό του περιβάλλον. Ένα τέτοιο άτομο θα επεδίωκε επαγγέλματα όπου θα χρησιμοποιούσε τις καλλιτεχνικές του ικανότητες.

-Το άτομο που αναζητά επιτεύγματα: Είναι το άτομο που θέλει να επιβεβαιώσει τον εαυτό του επιτυγχάνοντας κάπου. Το άτομο αυτό έχει ισχυρά κίνητρα. Αδιαφορεί για την επιδοκιμασία ή αποδοκιμασία των άλλων. Του είναι αρκετό να κερδίσει την δική του προσωπική εκτίμηση κάνοντας κάτι σπουδαίο, αναπτύσσοντας ένα ταλέντο. Το άτομο αυτό θα ήθελε ένα επάγγελμα που θα είχε εμπόδια να υπερπηδήσει, θα μπορούσε να εργαστεί σκληρά και να επιτύχει.>> (Λιάντα, 1996,σελ. 31-32)

Πρέπει ακόμη να σημειωθεί ότι μία από τις ανάγκες του ατόμου είναι να υλοποιούνται τα ενδιαφέροντα που έχει. Ο Super υποστηρίζει, ότι υπάρχουν τρεις κατηγορίες ενδιαφερόντων. Τα εκφραζόμενα που το άτομο τα εκφράζει και τα γνωρίζει, τα πρόδηλα που εμφανίζονται στην πράξη και ας μην έχουν διατυπωθεί και τα προκύπτοντα, εκείνα δηλαδή που αποκαλύπτονται μετά την διεξαγωγή τεστ ενδιαφερόντων ή την συμπλήρωση κλιμάκων ενδιαφερόντων. Εάν τα ενδιαφέροντα συνδιάζονται με την εργασία, το άτομο έχει μεγάλη ικανοποίηση από την εργασία του.

ii) ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ :

- 1) **Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.** Η οικογένεια είναι από τους παράγοντες που επηρεάζουν σε πολύ σημαντικό ποσοστό το παιδί, σε αυτή του την απόφαση. Ο λόγος της έχει μεγάλη βαρύτητα γιατί τα μέλη της συνδέονται με άρρηκτους δεσμούς. Με βάση αυτήν το άτομο αναπτύσσεται και πορεύεται με τα όσα έχει διδαχτεί. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, υπάρχουν τρεις τρόποι με τους οποίους επηρεάζεται η επαγγελματική κατεύθυνση του μαθητή:
  - α) Από την << έκταση εκλογής>>. Τα όρια εκλογής επαγγέλματος για κάθε νέο, διαφέρουν ανάλογα με το επάγγελμα του γονέα.
  - β) Από τα << κριτήρια εκλογής>>. Ο νέος μπορεί να ενθαρρυνθεί να έχει ως κριτήριό του μια καλύτερη εργασία από αυτή των γονέων του, και
  - γ) Από το <<επίπεδο φιλοδοξίας>>. Ο νέος μπορεί να ενθαρρυνθεί να έχει μεγαλύτερες φιλοδοξίες από αυτές των γονέων του. (Γεωργίου Αθ. Κωστάκου, 1983, Gutenberg)
- 2) **Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΤΑΞΗ.** Ένας άνθρωπος, δέχεται πολλές επιρροές από την καταγωγή του. Ο κόσμος στον οποίο έχει ζήσει, αποτελεί σοβαρό δείγμα προκειμένου να αποφασίσει εάν θα ακολουθήσει την πορεία που εκείνη του υποδεικνύει ή θα πάρει τον δικό του δρόμο. Για να αποφασίσει, θα λάβει υπόψη του τις εμπειρίες που είχε ως τώρα, τις επιθυμίες του, τις δυνατότητες του, τις ικανότητες και τις ανάγκες του. Σημαντικό ρόλο στην απόφαση έχουν και οι πιέσεις που θα δεχτεί κατά την διάρκεια της λήψης απόφασης.
- 3) **ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ/Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.** Η εκπαίδευση σήμερα, προσφέρει την δυνατότητα στο μαθητή να διαλέξει κατεύθυνση μέσα από μία πληθώρα επιλογών. Ανάλογα με τις ικανότητες αλλά και τις επιθυμίες κάθε ατόμου υπάρχουν σχολεία Τεχνικής Εκπαίδευσης που δίνουν την δυνατότητα στην ανώτατη βαθμίδα εκπαίδευσης χωρίς αυτό να είναι απαραίτητο και σχολεία που προσφέρουν κυρίως θεωρητική εκπαίδευση με στόχο την εισαγωγή στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση. Στο σχολείο τα παιδιά παίρνουν γνώσεις, ωριμάζουν, μαθαίνουν αξίες και συμπεριφορές. Το βάρος αυτό, το έχουν επωμιστεί οι δάσκαλοι και οι καθηγητές τους. Όταν οι μαθητές βρίσκονται στην ολοκλήρωση της βασικής εκπαίδευσης, οι καθηγητές τους, με βάση τις σχολικές επιδόσεις τους και τις ικανότητες που αυτοί έχουν διακρίνει σε κάθε παιδί, κατευθύνουν προς συγκεκριμένα επαγγέλματα.
- 4) **ΟΜΑΔΕΣ ΠΙΕΣΗΣ.** Οι ομάδες που ασκούν πιέσεις είναι πολλές. Αρμόδιες Υπηρεσίες Εκπαιδευσεως και Απασχολήσεως επηρεάζουν την στροφή προς επαγγέλματα σύμφωνα με τις ανάγκες της

κοινωνίας. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.) αποτελούν κομμάτι της καθημερινότητας. Την στάση ζωής και τις αντιλήψεις που προβάλλουν, οι νέοι, πάρα πολλές φορές τα έχουν ως πρότυπο, με αποτέλεσμα να επιλέγουν συγκεκριμένα επαγγέλματα για να μιμηθούν το πρότυπό τους. Μία ακόμη ομάδα πίεσης είναι οι ομίληκοι. Οι φίλοι ή απλώς οι συνομήληκοι, ασκούν μεγάλη επιρροή. Επηρεάζουν τις αξίες και τον τρόπο ζωής. Οι φίλοι πάντα παρακινούν να ακολουθηθούν συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Πολλοί άνθρωποι και ειδικά οι έφηβοι, επιθυμούν διακαώς να είναι αποδεκτοί πρώτα από το περιβάλλον τους και ύστερα από το ευρύ κοινωνικό σύνολο. Αυτό σημαίνει πως πολλές φορές δέχονται τις προτάσεις των φίλων τους για εκλογή επαγγέλματος, προκειμένου να είναι αποδεκτοί.

- 5) **Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ.** Η κοινωνία αλλάζει και μαζί και οι απαιτήσεις της. Πολλά επαγγέλματα καταργούνται γιατί δεν είναι πλέον απαραίτητα. Η τεχνολογία πρωταγωνιστεί. Νέα επαγγέλματα ανθίζουν. Επακόλουθο αυτών είναι να επηρεαστούν οι νέοι άνθρωποι οι οποίοι αναζητούν γρήγορη και καλή επαγγελματική αποκατάσταση, με αποτέλεσμα να επιλέγουν τα λεγόμενα επαγγέλματα του μέλλοντος.
- 6) **ΤΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ.** Αποτελούν φαινόμενο μιας κοινωνίας. Γενικά, αφορούν αντιλήψεις για κάποιο άτομο ή καταστάσεις, που όμως δεν είναι αποδεδειγμένο ότι ισχύουν. Όσον αφορά τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, τα στερεότυπα αναφέρονται στους ρόλους των δύο φύλλων, στα περιθωριοποιημένα για διάφορους λόγους άτομα (π.χ. πρώην κατάδικους και ναρκωμανείς) και στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Επικρατεί η αντίληψη πως υπάρχουν επαγγέλματα στα οποία οι γυναίκες δεν μπορούν να εργαστούν. Τα άτομα που είναι στο περιθώριο, έχουν στιγματιστεί για κάποια πράξη του παρελθόντος με αποτέλεσμα να υπάρχει προκατάληψη απέναντί τους στο παρόν. Οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες, δεν προσλαμβάνονται γιατί πιστεύεται πως δεν μπορούν να αποδώσουν αρκετά. Βέβαια, υπάρχουν προγράμματα που προωθούν την ανεύρεση εργασίας των συγκεκριμένων ανθρώπων αλλά στην ευρύτερη κοινωνία η αυτόνομη αναζήτηση εργασίας από μέρος τους, δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Εκτός από τους προσωπικούς και κοινωνικούς παράγοντες, υπάρχουν και οι τυχαίες καταστάσεις που επηρεάζουν την εκλογή επαγγέλματος. Πολλές φορές, συμβαίνουν πράγματα απρόσμενα. Οι συνέπειές τους επηρεάζουν άμεσα. Αυτές οι συνέπειες, έχουν την δυνατότητα να επιρρεάσουν ή ν' αλλάξουν την άποψη για την επιλογή επαγγέλματος. Παράδειγμα αποτελούν ένας θάνατος, μια απόλυση από την εργασία ενός εκ των δύο γονέων.

Κεφάλαιο 5^ο

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

i) ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ο θεσμός δημιουργήθηκε πολλά χρόνια πριν. Ξεκίνησε παράλληλα με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, για να βοηθήσει το άτομο και την κοινωνία γενικότερα. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας και της βιομηχανίας άλλαξε τη δομή της αγοράς εργασίας. Μαζί της άλλαξε και το επίπεδο των απαιτήσεων από το εργατικό δυναμικό. Οι μηχανές μπήκαν στην ζωή των ανθρώπων και πολλά επαγγέλματα εξαλείφθηκαν. Η εξειδίκευση στο αντικείμενο εργασίας ήταν απαραίτητη. Η κοινωνία αναστατώθηκε. Η αλλαγή είχε ως αποτέλεσμα την αρνητική διάθεση των ατόμων για παραγωγή, την μείωση της παραγωγής, την αλλαγή της ψυχосύνθεσης του ατόμου και την αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Εκτός αυτού, οι νέοι που σε λίγο καιρό θα έβγαιναν στην αγορά εργασίας, είχαν έντονη την ανάγκη για βοήθεια στην αναζήτηση επαγγέλματος.

Η ανθρωπιστική τάση που επικρατούσε εκείνη την εποχή και η ανάγκη για εξανθρωπισμό της εργασίας, αποτέλεσαν το εφελτήριο για να γεννηθεί η Συμβουλευτική. Στόχος ήταν να βοηθηθεί το άτομο και να έχει ένα καλύτερο επίπεδο ζωής. Με βάση αυτό, την βοήθεια της Ψυχολογίας και ειδικότερα της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας που είναι κλάδος της Ψυχολογίας, την ανάγκη για Συμβουλευτική και Επαγγελματικό Προσανατολισμό στην εφηβική ηλικία, και το δικαίωμα κάθε ανθρώπου για σωστή επαγγελματική αποκατάσταση, δημιουργήθηκε και υποστηρίχθηκε ο θεσμός της Συμβουλευτικής. Βέβαια η προσπάθεια για την εφαρμογή της Συμβουλευτικής, δεν στέφθηκε από την αρχή με επιτυχία. Υπήρχε έντονη επιφύλαξη μπροστά σε κάτι τόσο καινούριο. Η εξοικείωση όμως με την Ψυχολογία, που επήλθε με τον καιρό και η ανάγκη για σωστή εξέλιξη του ανθρώπου, προκάλεσε την επίτευξη του σκοπού.

Σήμερα ο θεσμός εμφανίζεται έχοντας την πλήρη αποδοχή και το σεβασμό όλων. Υπάρχουν έντεκα είδη Συμβουλευτικής. Πρόκειται για την Σχολική Συμβουλευτική, την Συμβουλευτική Απασχόλησης, την Εργασιακή Συμβουλευτική, την Συμβουλευτική Ψυχικής Υγείας, την Συμβουλευτική Οικογενειακού Προγραμματισμού, την Ποιμαντική Συμβουλευτική, την Στρατιωτική Συμβουλευτική, την Σωφρονιστική Συμβουλευτική, την Αθλητική Συμβουλευτική, την Συμβουλευτική Επανάταξης και την Συμβουλευτική Ηλικιωμένων.

Εμείς θ' ασχοληθούμε με τις δύο πρώτες. Την Σχολική Συμβουλευτική και την Συμβουλευτική Απασχόλησης. Η πρώτη εφαρμόζεται από το Υπουργείο Παιδείας. Εξειδικευμένοι Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού, εφαρμόζουν από την Γ' τάξη του γυμνασίου στο χώρο του σχολείου αλλά και σε ειδικά επανδρωμένους εκτός σχολείου χώρους, Επαγγελματικό Προσανατολισμό και Συμβουλευτική. Ο αρχικός στόχος της είναι να βοηθήσει του νέους να γνωρίσουν τον εαυτό τους και να επιλέξουν την κατάλληλη εκπαίδευση που συμβαδίζει με τις επιθυμίες και της δυνατότητές τους, με απώτερο στόχο την επιτυχημένη εκλογή επαγγέλματος που θα οδηγήσει σε επαγγελματική και προσωπική ευημερία. Ας μην ξεχνάμε πως ένας άνθρωπος που είναι ευτυχισμένος με την δουλειά του, είναι ικανοποιημένος με τον εαυτό του και έτσι μπορεί να ευδοκιμήσει και στους υπόλοιπους τομείς της ζωής του.

Η Συμβουλευτική Απασχόλησης, εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εργασίας. Το εκτελεστικό της όργανο είναι ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού. Οι υπηρεσίες απασχόλησης που διαθέτει, εφαρμόζουν εξειδικευμένη Συμβουλευτική και Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Ο πληθυσμός στον οποίο παρέχει τις υπηρεσίες της, είναι οι έφηβοι που βρίσκονται στην τελευταία τάξη της βασικής εκπαίδευσης (μέχρι και την Α' Λυκείου) και το εργατικό δυναμικό της χώρας. Όσον αφορά το εργατικό δυναμικό, εννοούμε τα άτομα που ψάχνουν εργασία, δεν είναι ευχαριστημένα από την εργασία που έχουν και αναζητούν νέους τομείς απασχόλησης, ανέργους και άνθρωποι που είναι περιθωριοποιημένοι (παρεκκλίνουσα συμπεριφορά, αναπηρίες, μονογονεϊκές οικογένειες). Στοχεύει στο να βοηθήσει στην σωστή επιλογή επαγγέλματος. Εάν ο συμβουλευόμενος επιλέξει ν' ακολουθήσει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που προσφέρει ο ΟΑΕΔ, μετά το τέλος της εκπαίδευσής του, ο ΟΑΕΔ συμβάλλει στην γρήγορη επαγγελματική του αποκατάσταση.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι η Συμβουλευτική και ο Ε.Π., προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, μόνο αν τους ζητηθεί. Καλούν τους νέους και γενικώς όποιον το επιθυμεί να τους προσεγγίσει, αλλά δεν πιέζουν για την χρησιμοποίηση των υπηρεσιών τους.

ii) ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Για την σωστή λειτουργία της Συμβουλευτικής, έχουν οριστεί συγκεκριμένες αρχές. Οι αρχές της Συμβουλευτικής είναι:

- 1) Η ολική ανάπτυξη του ατόμου. Η Συμβουλευτική, ασχολείται με το άτομο ως σύνολο. Δεν απομονώνει ένα χαρακτηριστικό κι ούτε ενισχύει ένα άλλο. Η προσωπικότητα κάθε ανθρώπου είναι πολυδιάστατη και δίνεται ιδιαίτερη προσοχή και σημασία σε όλα τα στοιχεία της προσωπικότητας ανεξαιρέτως.
- 2) Η συνεργασία. Ο θεσμός προωθεί την συνεργασία με τον συμβουλευόμενο. Δεν προσπαθεί να επιβάλλει απόψεις. Σε συνεργασία με το άτομο, εξετάζει τα θέματα και τα προβλήματα που το απασχολούν.
- 3) Η αναγνώριση της ελευθερίας επιλογής. Κάθε άτομο διατηρεί το δικαίωμά του να αποφασίζει ελεύθερα για το τι θα κάνει στην ζωή του. Ο σύμβουλος συζητά μαζί του και το βοηθά να κατανοήσει αμερόληπτα τις ικανότητες και τις δεξιότητες του ώστε να αποφασίσει ορθά.
- 4) Η αρχή της ατομικότητας. Η μοναδικότητα του χαρακτήρα του κάθε ανθρώπου είναι απολύτως σεβαστή και δεν υποβαθμίζεται.
- 5) Η ύπαρξη δημιουργικής σχέσης. Στόχος του θεσμού είναι να δημιουργηθεί μεταξύ συμβούλου και συμβουλευόμενου μια σχέση εμπιστοσύνης, ειλικρίνειας και γνησιότητας. Να υπάρξει φιλικό κλίμα. Αν γίνει αυτό, ο θεσμός θα εφαρμοστεί πιο αποτελεσματικά.
- 6) Η αρχή της ισότητας. Κάθε άνθρωπος, εφόσον το επιθυμεί, μπορεί να γίνει αποδέκτης των υπηρεσιών του θεσμού. Άτομα με αναπηρίες σωματικές και διανοητικές, άνθρωποι με περιστατικά παραβατικής συμπεριφοράς, γυναίκες, αλλοδαποί, δεν περιθωριοποιούνται. Όλοι αντιμετωπίζονται ισότιμα.
- 7) Η αρχή του αυτοκαθορισμού. Η επιλογή της πορείας της ζωής, είναι αναφαίρετο δικαίωμα κάθε ατόμου. Μόνο αυτός αποφασίζει για το πως θα πράξει.
- 8) Ο χαρακτήρας της Συμβουλευτικής είναι προληπτικός. Δεν θεραπεύει αλλά προλαμβάνει.
- 9) Η ωφέλεια του ατόμου. Το καλό του ατόμου είναι ο στόχος. Όλα τα άλλα έρχονται σε δεύτερη μοίρα.

Βλέπουμε, ότι οι αρχές της Συμβουλευτικής είναι πανομοιότυπες με αυτές του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Αυτό συμβαίνει γιατί ξεκίνησαν μαζί την προσπάθεια βελτίωσης της ζωής του ανθρώπου. Από κοινού πορεύονται για να πετύχουν τους στόχους τους συμπληρώνοντας ο ένας θεσμός τον άλλο.

iii) ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Η Συμβουλευτική Προσανατολισμού, προβλέπει την εφαρμογή ορισμένων μέσων. Εφαρμόζονται από τον σύμβουλο, για να μπορέσει η Συμβουλευτική Προσανατολισμού να πετύχει τους σκοπούς της. Τα μέσα αυτά χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Πρόκειται για τα προυπάρχοντα και τα αυτοσχέδια. Τα μεν πρώτα, αφορούν τα μέσα που ο σύμβουλος πρέπει να γνωρίσει και ν' αφομοιώσει, ενώ τα δεύτερα αφορούν τα μέσα που ο σύμβουλος καλείται να εφεύρει μόνος του προκειμένου να πετύχει τους στόχους του. Τα προυπάρχοντα μέσα είναι:

- Τα ηλεκτρονικά μέσα. Στις μέρες μας η χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή είναι ευρέως διαδεδομένη. Μέσω του Η/Υ υπάρχει η δυνατότητα για απεριόριστη άντληση πληροφοριών για οποιοδήποτε θέμα επιθυμεί ο χρήστης της υπηρεσίας του ίντερνετ και η επικοινωνία με αρμόδιους φορείς όπου η άμεση πρόσβαση δεν είναι εφικτή.
- Τα γραπτά μέσα. Πρόκειται για την ύπαρξη γραπτών πληροφοριών που βοηθούν τον σύμβουλο να εκπληρώσει το έργο του. Λόγου χάρη, γραπτά μέσα θεωρούνται τα έντυπα με τις οδηγίες των ασκήσεων και τις ίδιες τις ασκήσεις που χρησιμοποιούνται για αυτογνωσία και αυτοαντίληψη του συμβουλευόμενου.
- Τα ακουστικά μέσα. Εδώ συγκαταλέγονται όλα τα υλικά που χρησιμοποιούνται για να αποθηκεύσουν και να μεταδώσουν ήχο. Τέτοια για παράδειγμα είναι το ραδιόφωνο και τα μαγνητοφωνάκια που χρησιμοποιούνται για να καταγράψουν ήχο. Μέσω αυτών, ο σύμβουλος μεταδίδει τον ήχο.
- Τα οπτικά μέσα. Με την βοήθεια οθόνων προβολής, μηχανών προβολής και άλλων, ο σύμβουλος μεταδίδει πληροφορίες.
- Τα οπτικοακουστικά μέσα. Οπτικά και ακουστικά μέσα συνδιάζονται, δίνοντας παράλληλα οπτικές και ακουστικές πληροφορίες.
- Ο συνδιασμός χρησιμοποίησης όλων των παραπάνω μέσων.

Όσον αφορά τα αυτοσχέδια μέσα δεν μπορούμε να πούμε πολλά. Είναι τα μέσα που δημιουργεί ο σύμβουλος και εξαρτώνται από τον χαρακτήρα του συμβούλου αλλά και του συμβουλευόμενου, την εφευρετικότητα, τη φαντασία και την πείρα του συμβούλου.

iv) ΕΙΔΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Η Συμβουλευτική Προσανατολισμού, διακρίνεται στην Ατομική και την Ομαδική Συμβουλευτική. Και οι δύο χρησιμοποιούνται από τον σύμβουλο κατά την διάρκεια παροχής συμβουλευτικής στήριξης και υποστήριξης στο άτομο για την εκλογή επαγγέλματος, σε διαφορετικές όμως χρονικές περιόδους.

Ατομική Συμβουλευτική. Όταν μιλάμε για ατομική συμβουλευτική, εννοούμε την χρησιμοποίηση της συνέντευξης. Στην καθομιλούμενη θα λέγαμε πως η συνέντευξη μοιάζει με την συζήτηση. Ο σύμβουλος και ο συμβουλευόμενος προβαίνουν σε μία σειρά από ατομικές συζητήσεις για να καταλάβει ο πρώτος τον χαρακτήρα, τις έννοιες, τα προβλήματα, τα θέλω και τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου, και ο δεύτερος τα όσα μπορεί να του προσφέρει ο θεσμός και να κάνει χρήση των υπηρεσιών αυτών. Ο σκοπός της συνέντευξης είναι να γίνει όσο το δυνατόν πληρέστερη η γνωριμία συμβούλου και συμβουλευόμενου. Να σχηματίσει ο σύμβουλος προσωπική άποψη για το συμβουλευόμενο και να μεταδώσει ο σύμβουλος στον συμβουλευόμενο πληροφορίες για την φύση των επαγγελμάτων, την εκπαίδευση που απαιτεί κάθε επάγγελμα και τα επαγγέλματα που παρουσιάζουν ζήτηση στην αγορά εργασίας. Κατά την διάρκειά της, ζητείται από το συμβουλευόμενο να συμπληρώσει ορισμένα ψυχολογικά τεστ και ασκήσεις για εμβάνυση στις πτυχές της προσωπικότητας του. Είναι σημαντικό τ' ότι συνεντευκτής και συνεντευξιαζόμενος έρχονται πιο κοντά, δημιουργώντας έτσι μια πιο άμεση και ουσιαστική σχέση με κλίμα εμπιστοσύνης, ειλικρίνειας, τιμότητας, γνησιότητας, φιλικότητας και πραγματικού σεβασμού του ενός προς τον άλλο. Ο καθένας βέβαια έχει το ρόλο του και είναι απαραίτητο να μην ξεπεραστούν τα όρια.

Για να αποφέρει τα σωστά αποτελέσματα η ατομική συνέντευξη, απαιτείται η ύπαρξη ορισμένων προϋποθέσεων. Χωρίς την παρουσία τους, οι συνεντεύξεις δεν είναι ορθές. Πρώτα πρώτα, οι συνεντεύξεις πρέπει να λαμβάνουν χώρα σε έναν καλό χώρο. Το δωμάτιο που χρησιμοποιείται, είναι πολύ σημαντικό να έχει μία ατμόσφαιρα που αποπνέει άνεση. Οι θόρυβοι πρέπει να αποφεύγονται και το άτομο είναι χρήσιμο να έχει την αμέριστη προσοχή του συμβούλου ο οποίος δεν πρέπει ν' απασχολείται με άλλα θέματα πλην του εξυπηρετούμενου την ώρα της συνέντευξης. Ο τόπος που διεξάγονται οι συνεντεύξεις χρειάζεται να είναι ο ίδιος κάθε φορά, εκτός σοβαρού απροόπτου. Η αλλαγή χώρου συνέντευξης δεν επιτρέπει την γρήγορη προσαρμογή του ατόμου με το περιβάλλον. Πρέπει να είναι προκαθορισμένος, όπως άλλωστε και ο χρόνος των συναντήσεων που δεν είναι καλό να ξεπερνά την μία ώρα, για να μειωθεί σε όσο το δυνατόν στο μικρότερο ποσοστό η

πιθανότητα να μην προσέλθει το άτομο στην επόμενη συνάντηση. Η επόμενη συνάντηση καθορίζεται από την προηγούμενη συνάντηση.

Την ώρα της διεξαγωγής της συνέντευξης, ο συνεντευκτής, κρατά μερικές σημειώσεις. Σκοπός του είναι να έχει καταγεγραμμένες σημαντικές πληροφορίες για το άτομο ώστε να μην παραλείψει κάτι χρήσιμο και να συμπληρώσει μετά την συνάντηση σωστή έκθεση. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται μεγάλη διακριτικότητα από πλευράς συμβούλου και κυρίως, να ζητήσει την άδεια του συμβουλευόμενου και να του εξηγήσει ότι οι σημειώσεις αυτές στοχεύουν στο να τον βοηθήσουν να θυμηθεί κάποια ατομικά του στοιχεία. Την ώρα εκείνη, καλό είναι ο σύμβουλος να προβαίνει στην καταγραφή μόνο των απαραίτητων πληροφοριών. Σχόλια και χαρακτηρισμοί πρέπει να αποφεύγονται. Το άτομο πιθανότατα να ζητήσει να δει αυτές τις σημειώσεις και δεν είναι χρήσιμο να διαβάσει κάτι που θα το αναστατώσει και θα θέσει σε κίνδυνο την σχέση εμπιστοσύνης με τον σύμβουλο. Το μυαλό βοηθά αποθηκεύοντας αν όχι όλες, όσες περισσότερες πληροφορίες μπορεί. Στην αρχή είναι δύσκολο μα με την πάροδο των χρόνων και την απόκτηση εμπειρίας ο συνεντευκτής δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερες δυσκολίες.

Κάθε συνέντευξη διέπεται από το απόρρητο. Από την πρώτη κιόλας συνάντηση, ο σύμβουλος ενημερώνει τον εξυπηρετούμενο πως όσα θα υποθούν θα μείνουν μόνο μεταξύ των δύο. Ο νόμος το προβλέπει αλλά είναι και άτυπη αρχή που διακατέχει τον σύμβουλο. Εάν ο συμβουλευόμενος πειστεί για την εχεμύθεια του συμβούλου, θα μιλήσει ανοιχτά για τον εαυτό του και όσα τον αποσχολούν. Φυσικά τον πρώτο καιρό, ίσως ο έφηβος δοκιμάσει τον σύμβουλο. Ο στόχος του είναι να δει κατά πόσο έλεγε αλήθεια μιλώντας για την αρχή του απορρήτου. Όταν πειστεί ότι ο σύμβουλος σέβεται πραγματικά το θεσμό της εχεμύθειας, θα έχει ανοιχτεί μια πολύ σημαντική πόρτα προσέγγισης ανάμεσά τους.

Η πληθώρα γνώσεων που καλείται να έχει ο Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι η τελευταία προϋπόθεση ορθής χρήσης της συνέντευξης. Οι γνώσεις δίνουν την δυνατότητα να επιτύχει ο σύμβουλος ευκολότερα το στόχο του. Είναι απαραίτητη η γνώση της ψυχολογίας και του τρόπου που λαμβάνεται μια συνέντευξη σε ψυχολογικό επίπεδο. Σε μία συνέντευξη, υπάρχουν συγκεκριμένες τεχνικές που χρησιμοποιούνται από το σύμβουλο προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι μηχανισμοί άμυνας του εξυπηρετούμενου και να αναπτυχθεί η συνέντευξη με τρόπο που δεν "χάνεται" ο στόχος. Η συνέντευξη είτε είναι κατευθυνόμενη είτε μη κατευθυνόμενη. Όταν κατευθύνεται, ο σύμβουλος πρωταγωνιστεί για να βοηθήσει τα άτομα που διακρίνονται από ανασφάλεια και δεν μιλούν εύκολα για τον εαυτό τους. Στην μη κατευθυνόμενη συνέντευξη, το επιθυμητό είναι να μιλά πολύ ο εξυπηρετούμενος και όσο το δυνατόν λιγότερο ο σύμβουλος. Να

έχει ο εξυπηρετούμενος όλο τον χρόνο που χρειάζεται να μιλήσει για τον εαυτό του. Προτιμάται για τα άτομα που έχουν την δυνατότητα να μιλούν πολύ και αβίαστα. Ας μην ξεχνάμε πως η πίεση να απαντήσει ο εξυπηρετούμενος στις ερωτήσεις που του επιβάλλονται, τις περισσότερες φορές δεν επιφέρει θετικά αποτελέσματα. Χρειάζεται ελευθερία και άνεση κινήσεων, πάντα μέσα σε θεμιτά πλαίσια. Η επιτυχία της συνέντευξης κρίνεται από τον τρόπο που ο σύμβουλος θα συμπεριφερθεί στον συμβουλευόμενο. Από την πρώτη γνωριμία, την υποδοχή και την γενικότερη αντιμετώπιση του εξυπηρετούμενου. Γι' αυτό χρειάζεται η άρτια επιστημονική εκπαίδευση, η ύπαρξη έμφυτων και επίκτητων ικανοτήτων και τα γνήσια κίνητρα του συμβούλου, για τα οποία απαιτείται πολύς χρόνος ώστε να καλλιεργηθούν και να χρησιμοποιηθούν στο έπακρο. Η εμπειρία και πάλι πρωταγωνιστεί ενώ χωρίς την συνέντευξη η παρέμβαση του συμβούλου στην εκλογή επαγγέλματος, δεν θα στεφθεί με απόλυτη επιτυχία.

Ομαδική Συμβουλευτική. Η δύναμη της αλληλεπίδρασης που διακρίνει τις ομάδες είναι μοναδική. Στις μέρες μας τα περισσότερα άτομα λόγω των συνθηκών της ζωής, είναι απομονωμένα στον εαυτό τους. Για τους λόγους αυτούς, δημιουργούνται ομάδες για να αντιμετωπιστούν καλύτερα τα προβλήματα. Τα κύρια χαρακτηριστικά της ομάδας είναι ότι τα μέλη αλληλοεξαρτώνται, έχουν διάθεση να συμμετάσχουν ενεργά, έχουν συνείδηση του τι κάνουν, συμμετέχουν με την θέλησή τους, έχουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά και η ομάδα δρα συμμορφωτικά όταν ένα μέλος εκδηλώνει συμπεριφορά που δεν είναι μέσα στα πλαίσια του αποδεκτού από την ομάδα. Μέσα στην ομάδα, το άτομο δεν έχει μόνο την βοήθεια και την στήριξη του συμβούλου αλλά και αυτή των υπόλοιπων μελών. Αποτελεί μέλος μιας μικρής κοινωνίας όπου ο ένας στηρίζει τον άλλον. Ξέρει ότι θα μοιραστεί το πρόβλημά του με άτομα που βρίσκονται περίπου στην ίδια κατάσταση.

Το συναίσθημα της αρνητικής κρίσης από τους άλλους, είναι αρκετά μειωμένο. Νιώθει ότι θα βοηθηθεί και από άτομα που θα του πουν την γνώμη τους, από την δική τους οπτική γωνία με φιλικά συναισθήματα. Σα να του μιλά ένας φίλος. Ο σύμβουλος είναι ο καθοδηγητής. Όταν ασχολείται με ομάδες, το κάθε μέλος αποδέχεται ευκολότερα τους κανόνες γιατί η αποδοχή και η υιοθέτηση τους επηρεάζεται και από τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας. Είναι θετικό το ότι γίνεται συλλογική εξέταση και επίλυση προβλημάτων καθώς ο πλουραλισμός οδηγεί σε πιο συνετές αποφάσεις. Ο σύμβουλος έχει την ικανότητα να καλύψει τις ανάγκες των ατόμων ομαδικά και εξάλλου η ομάδα είναι μια μικρογραφία της κοινωνίας. Επιπλέον, το κόστος των δαπανών είναι μικρότερο.

Βέβαια, όπως όλα τα πράγματα, έτσι και η σύσταση ομάδων έχει μειονεκτήματα. Υπάρχει η πιθανότητα το άτομο να μην μπορέσει να

ανταποκριθεί στις απαιτήσεις τις ομάδας. Κάτι τέτοιο, ίσως κάνει το άτομο να αισθανθεί ανίκανο και αποτυχημένο. Ίσως και η υπόλοιπη ομάδα να το απορρίψει και αν δεν το κάνει, αυτό δεν αναιρεί την εκδοχή το άτομο να αισθάνεται έτσι. Πολλές φορές όταν τα κάποια από τα μέλη γνωρίζονται εκ των προτέρων, είναι περισσότερες οι πιθανότητες το άτομο να μην αισθάνεται άνετα να μιλήσει μπροστά σε άτομα που γνωρίζει ήδη και να δημιουργηθούν κλίκες. Αν ο σύμβουλος δεν έχει την απαραίτητη εμπειρία να χειριστεί μια ομάδα, είναι σχεδόν σίγουρο πως το άτομο δεν θα έχει την ειδική φροντίδα που χρειάζεται ανεξάρτητα από το αν βρίσκεται σε μια ομάδα ή όχι. Τα προσωπικά προβλήματα μπορούν να γίνουν δευτερευούσης σημασίας και να μην αντιμετωπιστούν, να υπάρξει ανία, πλήξη και σπατάλη χρόνου και να μην μπορέσουν να αντιμετωπιστούν επαρκώς τα προβλήματα και οι αναστατώσεις που δύναται να προκληθούν, καθώς ο χρόνος εργασιών των ομάδων είναι περιορισμένος και συγκεκριμένος.

Για να αποφευχθούν τα παραπάνω προβλήματα έχουν θεσπιστεί ορισμένα κριτήρια επιλογής των ατόμων-μελών μιας ομάδας. Με την τήρησή τους ρυθμίζεται η ομαλή λειτουργία της ομάδας. Σύμφωνα με τον κ. Δημητρόπουλο, τα κριτήρια αυτά είναι η επιθυμία του ατόμου να συμμετάσχει και να ωφεληθεί, η ιδιοσυγκρασία του, το ομοιογενές υπόβαθρο μεταξύ των μελών, ο ξεκάθαρος ρόλος κάθε ατόμου, η ύπαρξη φιλικής σχέσης, η ηλικία, το φύλλο και η ιδιότητα (επάγγελμα) σε ορισμένες περιπτώσεις.

(Δημητρόπουλος, "Συμβουλευτική Προσανατολισμός, Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία", τόμος Α', 1999, Αθήνα)

ν) ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η πληροφόρηση απαντάται στην Συμβουλευτική Προσανατολισμού. Όπως είδαμε και παραπάνω, ο σύμβουλος καλείται να πληροφορήσει το άτομο για την φύση των επαγγελμάτων, την εκπαίδευση που προβλέπει το καθένα και την αγορά εργασίας. Χωρίς την πληροφόρηση δεν μπορεί να γίνει σωστή εκλογή επαγγέλματος. Αυτό συμβαίνει γιατί υπάρχει άγνοια της αγοράς εργασίας από τους μαθητές. Πολλοί δεν γνωρίζουν την φύση των επαγγελμάτων. Η πληροφόρηση συμβάλλει στην ανάπτυξη του κριτικού λογισμού και χωρίς την πληροφόρηση δεν μπορεί να υπάρξει αυτογνωσία, λήψη απόφασης και ομαλή μετάβαση σε νέο περιβάλλον. Οι πληροφορίες που δίνονται στο άτομο χρειάζεται να είναι ακριβείς, άμεσες, σαφείς και ειδικές. Έτσι, σε κάθε Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ), υπάρχει ξεχωριστή Υπηρεσία Πληροφοριών. Σύμφωνα με τον Λιαντά, η επαγγελματική πληροφόρηση πρέπει να περιλαμβάνει:

<< α) Να περιλαμβάνει τις ευκαιρίες απασχολήσεως. Π.χ. δεν υπάρχουν αρκετές νέες θέσεις εργασίας, δεν απαιτούνται ειδικά προσόντα κ.ο.κ

β) Να περιγράφει τις απαιτήσεις εργασίας, ώστε να μπορέσει ο μαθητής να τις συσχετίσει με τον εαυτό του, π.χ. την προσωπικότητα, τις ικανότητες, τις γνώσεις και τις εμπειρίες του.

γ) Να περιγράφει το περιεχόμενο της εργασίας. Π.χ. τι κάνει το άτομο που εκτελεί αυτή την εργασία-καθήκοντα.

δ) Να περιγράφει το περιβάλλον της εργασίας. Π.χ συνθήκες κάτω από τις οποίες εκτελείται η εργασία.

ε) Να περιγράφει την εξέλιξη και τις υλικές απολαβές από την εργασία>>.
(Λιάντας, 1996, σελ. 164)

Το άτομο που εργάζεται στην συγκεκριμένη υπηρεσία, αποτελεί μαζί με τον Σύμβουλο Ε.Π. την επιστημονική ομάδα του ΚΕ.ΣΥ.Π., με τον οποίο συνεργάζεται στενά. Επίσης, βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία με όλες τις υπηρεσίες και τους ανθρώπους που βρίσκονται σε κάθε επάγγελμα. Επικοινωνεί με το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, με τα άλλα ΚΕΣΥΠ, τα Γραφεία Σχολικού Ε.Π. που είναι αρμόδια για το θεσμό του Σ.Ε.Π. στην Ελλάδα. Συγκεντρώνει πληροφορίες μέσω της παρατήρησης και του ενημερωτικού υλικού που του παρέχουν οι υπηρεσίες. Το υλικό αυτό, το οργανώνει και στην συνέχεια το προωθεί στον εξυπηρετούμενο αλλά και σε εκπαιδευτικούς και γονείς που επιθυμούν να το κατέχουν. Αυτό γίνεται μέσω συζητήσεων, επαγγελματικών μοναγραφιών, χειρόγραφων, φιλμ και ταινιών.

vi) Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ

Η συμβουλευτική σχέση, είναι η διαπροσωπική σχέση που εμφανίζεται μεταξύ συμβούλου και συμβουλευόμενου ή συμβουλευομένων. Δεν είναι κάτι απλό. Για να υλοποιηθεί χρειάζονται οι κατάλληλες γνώσεις και σωστή οργάνωση. Από αυτήν εξαρτάται η επιτυχία του θεσμού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Εφόσον ο εξυπηρετούμενος αισθανθεί ασφάλεια έχοντας απέναντί του τον σύμβουλο και τον εμπιστευθεί, θα μπορέσει να βοηθηθεί και να στηριχθεί ψυχολογικά για μια σωστή γνωριμία με τον εαυτό του και επιτυχημένη εκλογή επαγγέλματος. Η επικοινωνία είναι το κλειδί. Όπως γνωρίζουμε, τα είδη της επικοινωνίας είναι τρία. Πρόκειται για την λεκτική όπου χρησιμοποιείται ο λόγος, την μη λεκτική που αφορά την κίνηση των σωματικών χαρακτηριστικών λ.χ. τα χέρια και τα μάτια και τρίτο τον συνδιασμό των δύο παραπάνω μορφών. Όποια μορφή επικοινωνίας κι αν χρησιμοποιήσει ο σύμβουλος, είναι πλήρως αποδεκτή από την Συμβουλευτική. Το ζητούμενο είναι ο πομπός (σύμβουλος) να στείλει στον δέκτη (συμβουλευόμενο) την κατάλληλη πληροφορία χρησιμοποιώντας τον μέσο (τρόπος επικοινωνίας), και η διαδικασία να είναι επιτυχής.

Οι μορφές που μπορεί να πάρει μια συμβουλευτική σχέση είναι πολλές. Με κριτήριο την αιτία ανάπτυξης της, τα είδη της συμβουλευτικής σχέσης είναι δύο. Η <<παρέμβαση ανταπόκρισης>> είναι το είδος της συμβουλευτικής σχέσης που θα αναλύσουμε γιατί όπως έχουμε ήδη αναφέρει, το τμήμα του Ε.Π. που ερευνούμε, ορίζει πως η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης γίνεται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου. Υπάρχει και η << ενεργός παρέμβαση >> που όμως γίνεται μετά από προσπάθειες και πρωτοβουλίες στις οποίες προβαίνει πρώτος ο σύμβουλος. Εκείνος προσεγγίζει τον συμβουλευόμενο.

Η <<παρέμβαση ανταπόκρισης >>, ξεκινά την στιγμή που το άτομο συνειδητοποιεί πως αντιμετωπίζει πρόβλημα και θέλει την βοήθεια ενός ειδικού. Στην περίπτωσή μας, η παρέμβαση αρχίζει την στιγμή που ο εξυπηρετούμενος διαπιστώνει ότι το θέμα της επαγγελματικής αποκατάστασης τον απασχολεί έντονα. Έτσι, αποφασίζει να επισκεφθεί τον σύμβουλο, γνωρίζοντας ότι έχει την δυνατότητα να τον καθοδηγήσει προς την σωστή εκλογή επαγγέλματος. Ο σύμβουλος αποδέχεται την πρόταση του ενδιαφερόμενου και μαζί οργανώνουν την παρέμβαση του συμβούλου. Ο συμβουλευόμενος θα συζητήσει με τον σύμβουλο, θα οριστούν οι σκοποί, οι στόχοι, η διάρκεια και ο τρόπος της παρέμβασης. Θα ξεδιπλώσει και θα γνωρίσει τον εαυτό του, θα ενημερωθεί για τα επαγγέλματα. Όταν ολοκληρωθούν τα παραπάνω στάδια, θ' ακολουθήσει η επαγγελματική επιλογή και ύστερα η παρακολούθηση του συμβουλευόμενου για να ελεγχθεί η πορεία του και η επιτυχία ή

αποτυχία της παρέμβασης. Το να ευοδοθεί η συμβουλευτική σχέση, δεν είναι εύκολη υπόθεση. Ο σύμβουλος δύναται να συναντήσει πολλά προβλήματα. Τα κυριότερα εξ αυτών είναι τρία. Η αντίσταση, η μεταβίβαση και η αντιμεταβίβαση.

Η αντίσταση, σχετίζεται με την άρνητική στάση που προβάλλει το άτομο για να μην βοηθήσει τον εαυτό του. Οι αιτίες της είναι είτε ενδόμυχες είτε προέρχονται από το εξωτερικό περιβάλλον. Η αλλαγή και η προσαρμογή σε κάθε τι καινούριο, πάντα στην αρχή φέρνει δυσκολίες. Επιπλέον, το περιβάλλον του ατόμου (οικογένεια και φίλοι) ίσως θεωρούν πως οι ίδιοι γνωρίζουν τον σωστό τρόπο οπότε η καθοδήγηση συμβούλου είναι περιττή ή του φέρονται κοροϊδευτικά που επέλεξε να μιλήσει σε κάποιον ειδικό. Υπάρχει και η κακή συνήθεια πως η παροχή βοήθειας από τον Σύμβουλο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, δεν είναι κάτι το σημαντικό αλλά επιλέγεται από περιέργεια και για "να περάσει η ώρα". Το σημαντικό είναι ο σύμβουλος να εντοπίσει γρήγορα το πρόβλημα. Να βρεί τις ρίζες του και να το διευθετήσει με βάση την φύση του προβλήματος, τις γνώσεις και τις ικανότητές του.

Η μεταβίβαση, αναφέρεται στην διαδικασία κατά την οποία ο εξυπηρετούμενος, μεταβιβάζει ,μη συνειδητά, στον σύμβουλο τα συναισθήματα που τρέφει για κάποιο πρόσωπο. Δεν υπάρχουν συγκεκριμένα συναισθήματα που μεταβιβάζονται. Μπορεί να είναι οποιοδήποτε θετικό ή αρνητικό συναίσθημα. Ως ένα βαθμό, η μεταβίβαση είναι φυσιολογική. Χρησιμοποιείται για να συγκεντρωθούν οι απαραίτητες πληροφορίες, να εντοπιστεί κάποιο πρόβλημα και να κερδίσει ο σύμβουλος την εμπιστοσύνη του συμβουλευόμενου, εάν δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Πάντως ο σύμβουλος πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός γιατί λοχεύει ο κίνδυνος η μεταβίβαση να προκαλέσει πολύ σοβαρά προβλήματα και να χρειάζεται παραπομπή σε ειδικούς άλλων τομέων.

Η αντιμεταβίβαση, είναι η διαδικασία όπου ο σύμβουλος μεταβιβάζει θετικά ή αρνητικά συναισθήματα προς τον συμβουλευόμενο. Η ερμηνεία της είναι πολύπλευρη. Ο σύμβουλος, ίσως επιθυμεί να εκθέσει τον εαυτό του για να μπορέσει ο συμβουλευόμενος να κατανοήσει κάποια θέματα. Μπορεί να χρησιμοποιεί τα βιώματά του (παιδικά βιώματα, προσωπικά προβλήματα, πιέσεις που δέχεται εκείνη την εποχή) ως τρόπο συμπεριφοράς στην συμβουλευτική σχέση. Ο σύμβουλος πρέπει να βρίσκεται σε επαγρύπνηση προκειμένου να αποφύγει μια τέτοια κατάσταση. Στην περίπτωση που συμβεί η αντιμεταβίβαση, πρέπει να υπάρχει η γνώση και η εμπειρία της αυτοαξιολόγησης και αυτοδιόρθωσης. Η μη αντιμετώπισή της, οδηγεί στην τελμάτωση της συμβουλευτικής σχέσης και της μη δυνατότητας υλοποίησης του σκοπού της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Κεφάλαιο 6^ο

ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ

ι) ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός, έχει πολλούς τομείς εφαρμογής. Στην χώρα μας, εφαρμόζεται στην Εκπαίδευση, στον ΟΑΕΔ, σε κάποιες Δημόσιες Υπηρεσίες, σε Υπηρεσίες του Ιδιωτικού Τομέα και στα Ιδρύματα Υγείας και Κοινωνικών Υπηρεσιών. Εμείς θ' ασχοληθούμε με την εφαρμογή του θεσμού στην Εκπαίδευση και στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

Το Υπουργείο Παιδείας, το 1976, προέβει για πρώτη φορά στην πειραματική εφαρμογή του Ε.Π. στα σχολεία. Το 1985, με τον Ν. 1566/1985, ο θεσμός εδραιώθηκε. Έτσι ερχόμαστε στο 1997, όπου ο τότε υπουργός παιδείας με το Ν.2525/1997 αποφασίζει για την αρτιότερη εφαρμογή του θεσμού να δημιουργηθούν το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ), 70 Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ) εκ των οποίων τα 68 είναι στις έδρες των νομών, το 1 στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το άλλο 1 στην Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του υπουργείου παιδείας, 200 Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε γυμνάσια της χώρας, ενώ λίγο αργότερα με την χρηματοδότηση από Πρόγραμμα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης τα Γραφεία Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας.

ΕΚΕΠ. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και εποπτεύεται από τα Υπουργεία Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Έχει οριστεί ως το συντονιστικό και επιτελικό όργανο της πολιτείας για την εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Για το λόγο αυτό, συνεργάζεται με όλους τους φορείς που ασχολούνται με τον θεσμό. Η δράση του δεν σταματά στα σύνορα της Ελλάδας καθώς είναι το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό της χώρας μας, και συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Κέντρων Πληροφόρησης για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό (Euroguidance). Η διοίκηση του αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και επτά μέλη. Η θητεία του συμβουλίου είναι τριετής και οι αρμοδιότητές του αφορούν την προώθηση και την σωστή λειτουργία του θεσμού του Ε.Π. και του ΕΚΕΠ. Αξίζει να σημειωθεί, πως το Κέντρο έχει την δυνατότητα να εισηγηθεί μέτρα για την υποστήριξη και την καλύτερη εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, καταρτίζεται από 67 άτομα.

Οι σκοποί τώρα του Κέντρου, είναι η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των αρμόδιων φορέων των δύο Υπουργείων των οποίων τα συμφέροντα προασπίζει, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή Εθνικής Πολιτικής Ε.Π., η ανάπτυξη της επικοινωνίας και ο συντονισμός της δράσης των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών Ε.Π., η δημιουργία Εθνικού Δικτύου Ενημέρωσης και Πληροφόρησης όλων των ενδιαφερόμενων σε θέματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και ανταλλαγών με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παροχή κάθε είδους και μορφής υπηρεσιών Ε.Π. προς τους αρμόδιους φορείς των δύο υπουργείων, τα Κέντρα και τους φορείς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τις επιχειρήσεις καθώς και τις οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, την εκπαίδευση, κατάρτιση και επιμόρφωση των στελεχών Ε.Π., την πιστοποίηση επάρκειας προσόντων των στελεχών Ε.Π., την ανάπτυξη κριτηρίων και πρότυπων μεθόδων αξιολόγησης ανθρώπινου δυναμικού για εκπαίδευση και κατάρτιση, την συνεργασία για θέματα της αρμοδιότητάς του με Οργανισμούς, Κέντρα και Ινστιτούτα της ημεδαπής και της αλλοδαπής προς επίτευξη των στόχων του, την διοργάνωση ημερίδων, συνεδρίων και άλλων παρεμφερών εκδηλώσεων σχετικών με θέματα της αρμοδιότητάς του και την εκπόνηση ή ανάθεση ερευνών, μελετών και προγραμμάτων για την επίτευξη των σκοπών του.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ. Όπως γνωρίζουμε, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ασχολείται με την παιδεία. Καθώς ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της παιδείας στην χώρα μας, κρίνουμε σκόπιμο να εξηγήσουμε και την δράση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Το Π.Ι. ιδρύθηκε με το Ν.1566/1985. Πρόκειται για ανεξάρτητη δημόσια υπηρεσία που εδρεύει στην Αθήνα και υπάγεται απευθείας στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα εκτελεστικά του όργανα είναι η ολομέλεια, το συντονιστικό συμβούλιο, τα τμήματα, ο πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι. Το προσωπικό του διακρίνεται σε κύριο και επικουρικό. Το κύριο προσωπικό ανέρχεται στα 45 άτομα ενώ το επικουρικό στα 50 περίπου άτομα.

Το έργο του Π.Ι. επικεντρώνεται στην επιστημονική έρευνα και μελέτη των θεμάτων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, την κατάρτιση και υποβολή προτάσεων για την χάραξη κατευθύνσεων και το σχεδιασμό και προγραμματισμό της εκπαιδευτικής πολιτικής για την επίτευξη των σκοπών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε συνδιασμό με το πρόγραμμα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας, την παρακολούθηση της εξέλιξης της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, την μελέτη του τρόπου χρησιμοποίησής της στην εκπαίδευση και ο έλεγχος των αποτελεσμάτων εφαρμογής της, τον σχεδιασμό και την μέριμνα για την εφαρμογή προγραμμάτων επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

ΚΕΣΥΠ. Τα Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, λειτουργούν υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και του Τομέα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Υπάρχουν 81 ΚΕΣΥΠ. Ένα λειτουργεί στο Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού του Υπουργείου Παιδείας, υπάγεται στο Τμήμα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και στοχεύει στον συντονισμό και την διοικητική στήριξη σε κεντρικό επίπεδο των ΚΕΣΥΠ και των Γραφείων ΣΕΠ της χώρας. Το άλλο λειτουργεί στον Τομέα ΣΕΠ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και είναι υπεύθυνο για την επιστημονική στήριξη των ΚΕΣΥΠ και των Γραφείων ΣΕΠ της χώρας. Τα υπόλοιπα, εδρεύουν στις πρωτεύουσες των νομών και σε μεγάλες πόλεις. Προτιμήθηκε να δημιουργηθούν σε περιοχές όπου έχουν κεντρική θέση στα όρια της οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, να στηρίζουν πληθυσμούς με ιδιαίτερα κοινωνικά προβλήματα, να υπάρχει δυνατότητα πραγματοποίησης σεμιναρίων και άλλων δραστηριοτήτων και να είναι εύκολη η πρόσβαση σε άτομα με κινητικά προβλήματα.

Ο λόγος που δημιουργήθηκαν ήταν για να καλύψουν τις ανάγκες για Επαγγελματικό Προσανατολισμό των μαθητών που επιθυμούν μία σωστή εκλογή επαγγέλματος, των φοιτητών, των γονέων τους, των καθηγητών ΣΕΠ και γενικά όλης της κοινωνίας. Είναι στελεχωμένα από εκπαιδευτικούς εξειδικευμένους στην Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και εκπαιδευτικούς στην Τεκμηρίωση και Πληροφόρηση. Αρκετά, διαθέτουν και γραμματιακή υποστήριξη. Συνεργάζονται με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το ΕΚΕΠ, το Υπουργείο Παιδείας, τα Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και οργανώνουν ενημερωτικές συγκεντρώσεις, επιμορφωτικά σεμινάρια και ημερίδες για τον Ε.Π. και την Συμβουλευτική.

Οι στόχοι των ΚΕΣΥΠ είναι ο συντονισμός εφαρμογής του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε κάθε νομό, η Συμβουλευτική στήριξη των νέων σε θέματα σπουδών και εργασίας, η αναβάθμιση της πληροφόρησης με πρόσβαση σε έγκυρες πληροφορίες μέσω νέων τεχνολογιών, η υποστήριξη ατόμων με ειδικές ανάγκες και σύνθετα προβλήματα από ειδικούς συμβούλους, η δημιουργία έντυπου υλικού πληροφόρησης μέσω ηλεκτρονικής σύνδεσης με το κέντρο, η συνεργασία για ενημέρωση και επιμόρφωση των καθηγητών ΣΕΠ του νομού, η αναβάθμιση του μαθήματος και των δραστηριοτήτων ΣΕΠ στα σχολεία σε συνεργασία με γονείς και μαθητές, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των Προϊστάμενων Γραφείων Διευθυντών Σχολείων, καθηγητών και γενικά της κοινής γνώμης με ειδικές εκδηλώσεις και η επικοινωνία και συνεργασία με εκπροσώπους τοπικών φορέων.

ΓΡΑΣΕΠ. Τα Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, λειτουργούν μέσα στις σχολικές μονάδες πολλών γυμνασίων της χώρας. Αυτή την στιγμή στην Ελλάδα, υπάρχουν 570 ΓΡΑΣΕΠ. Σε αυτά εργάζονται επιμορφωμένοι καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στον θεσμό του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Δημιουργήθηκαν για να στηρίζουν την εφαρμογή του θεσμού και οι σύμβουλοι που τα επανδρώνουν έχουν ως έργο τους την Συμβουλευτική των μαθητών, την επικοινωνία-συνεργασία με το αρμόδιο ΚΕΣΥΠ του νομού, την οργάνωση σε συνεργασία με το ΚΕΣΥΠ του νομού εκδηλώσεων στα αντικείμενα της Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε επίπεδο σχολικής μονάδας ή και σχολικών μονάδων του νομού, όπου δεν υφίσταται Γραφείο ΣΕΠ.

ΓΡΑΣΥ. Τα Γραφεία Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, βρίσκονται στα Επαγγελματικά Λύκεια ή τις Επαγγελματικές Σχολές. Είναι και αυτά στελεχωμένα από εξειδικευμένους στον Ε.Π. καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Προσφέρουν τις υπηρεσίες τους όχι μόνο στην σχολική μονάδα στην οποία εδρεύουν αλλά και σε επίπεδο δήμου. Κύριος σκοπός των Γραφείων, είναι η θεσμοθέτηση και συστηματική οργάνωση υπηρεσιών Συμβουλευτικής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας στο χώρο της Τεχνικής Εκπαίδευσης. Οι κύριοι άξονες απασχόλησης του Γραφείου είναι η Πληροφόρηση και η Συμβουλευτική Στήριξη.

ii) ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός, έχει εκτός από παιδαγωγικό και κοινωνικοοικονομικό ρόλο. Το Υπουργείο Εργασίας τον εφαρμόζει έχοντας ως στόχο ν' αξιοποιήσει τον άνθρωπο και έτσι να ωφελήσει το ίδιο το άτομο αλλά και την κοινωνία. Έτσι λοιπόν, ορίζει τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), ως το κύριο όργανο εφαρμογής της κυβερνητικής πολιτικής για την Απασχόληση. Ο ΟΑΕΔ, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου υποπευδόμενο από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και ανέπτυξε τον Ε.Π. με σκοπό να βοηθήσει το άτομο ν' αξιοποιήσει το δικαίωμα που του δίνει η σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία για αυτοκαθαρισμό διαμέσου του επαγγέλματος.

Είναι διοικητικά αυτόνομο και διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από τον Διοικητή που είναι πρόεδρος του συμβουλίου και διοικητής του ΟΑΕΔ, 5 Εκπροσώπους της Κυβέρνησης, 4 Εκπροσώπους των Μισθωτών (ΓΣΕΕ) εκ των οποίων ο ένας καταλαμβάνει την θέση του αντιπροέδρου, 5 Εκπροσώπους των Εργοδοτών (ΣΕΒ, ΕΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ), από τους οποίους ο ένας καταλαμβάνει την θέση του β' αντιπροέδρου και 2 Εκπρόσωποι των Υπαλλήλων του ΟΑΕΔ. Το συμβούλιο, ασχολείται με τον καθορισμό των μέσων εφαρμογής της εκάστοτε Κυβερνητικής Πολιτικής. Αποφασίζει για τα ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του ΟΑΕΔ και εγκρίνει τις αποφάσεις της Επιτροπής Διαχείρισης της Λ.Α.Ε.Κ (Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση).

Οι υπηρεσίες του οργανισμού, διακρίνονται στην Κεντρική Υπηρεσία (Διοίκηση) και στις Περιφερειακές Διευθύνσεις (7 Περιφερειακές Διευθύνσεις με τις κατά τόπους Υπηρεσίες που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους). Η Διοίκηση, συγκροτείται από τις Α', Β' και Γ' Γενικές Διευθύνσεις. Κάθε διεύθυνση έχει ξεχωριστές αρμοδιότητες. Η Α' Διεύθυνση ασχολείται με το εργατικό δυναμικό, η Β' με την υποστήριξη του έργου των μονάδων του Οργανισμού (π.χ θέματα προσωπικού και οικονομικών) και η Γ' με την εφαρμογή της Κυβερνητικής Πολιτικής για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και την Τεχνική Εκπαίδευση και Κατάρτιση του εργατικού δυναμικού της χώρας. Εμείς θ' ασχοληθούμε με την Γ' Διεύθυνση.

Πρόκειται για υπηρεσία της Διοίκησης που χωρίζεται σε τέσσερα τμήματα. Τα τμήματα αυτά είναι το Τμήμα Ψυχοτεχνικών Μελετών και Ερευνών, το Τμήμα Ανάλυσης Επαγγελμάτων και Πληροφορικής, το Τμήμα Εφαρμογής Επαγγελματικού Προσανατολισμού και το Τμήμα Επαγγελματικών Επιλογών. Οι υπηρεσίες του, είναι στελεχωμένες με Ψυχολόγους, Συμβούλους και Επιμελητές Επαγγελματικού

Προσανατολισμού, Ειδικό Πληροφόρησης και Γραμματεία, έχοντας ως προσανατολισμό την στήριξη και αναβάθμιση του εργατικού δυναμικού στα πλαίσια του αναπτυξιακού κοινωνικού ρόλου που του έχει ανατεθεί από την πολιτεία. Δραστηριοποιείται με την απασχόληση και την τεχνική εκπαίδευση, απευθυνόμενο σε κάθε άτομο, άνδρα ή γυναίκα, ανήλικο ή ενήλικα που βρίσκεται σε δίλημμα σχετικά με το επάγγελμα που πρέπει να διαλέξει.

Σε μαθητές όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, πρώην μαθητές, γονείς, άτομα του εξωσχολικού περιβάλλοντος που με οποιοδήποτε τρόπο επηρεάζουν αποφάσεις και συμπεριφορές μαθητών, άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα που βρίσκονται σε κοινωνικό/εκπαιδευτικό ή επαγγελματικό αποκλεισμό και ενήλικες με ανάγκες εκπαιδευτικής και επαγγελματικής αναπροσαρμογής. Για να το πετύχει, αναπτύσσεται αυτόνομα και συνεργάζεται και με άλλους φορείς όπως το Υπουργείο Παιδείας και η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς που έχουν αρμοδιότητες σχετικές με τον Ε.Π. Μαζί οργανώνουν εκδηλώσεις με θέμα τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Ο ΟΑΕΔ, παρέχει Ατομικό και Ομαδικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό, Ενεργό Επαγγελματικό Προσανατολισμό και Επαγγελματική Πληροφόρηση. Κύριος φορέας εφαρμογής του Ε.Π. είναι το Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης.

ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΙΚΟΣ Ε.Π. Ο Ατομικός και ο Ομαδικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός, απευθύνεται κυρίως σε νέους ηλικίας 14 έως 18 ετών. Προτείνει στους μαθητές να επισκεφθούν τον ΟΑΕΔ και να γνωρίσουν τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές που προσφέρει. Όσοι δεχθούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, συνεργάζονται με τους Συμβούλους Ε.Π. του ΟΑΕΔ. Ο στόχος είναι με την χρησιμοποίηση διαγνωστικών ερωτηματολογίων, ψυχολογικών τεστ, της ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής, την παροχή πληροφοριών για την φύση των επαγγελμάτων/τις σπουδές/την αγορά εργασίας και των προγραμμάτων σταδιοδρομίας, να γνωρίσουν τον εαυτό τους και να επιλέξουν το κατάλληλο επάγγελμα. Ένα επάγγελμα που ταιριάζει στην προσωπικότητα, το χαρακτήρα, τα ταλέντα, τις ιδιαιτερότητες και τις κλίσεις κάθε ανθρώπου. Ταυτόχρονα, γνωρίζουν τον κόσμο της εργασίας. Χρήστες του προγράμματος μπορούν να γίνουν και ενήλικες άνεργοι που επιθυμούν να επιλέξουν εκ νέου επάγγελμα.

ΕΝΕΡΓΟΣ Ε.Π. Πρόκειται για πρόγραμμα που διεξάγεται μία φορά το χρόνο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες και τηρείται σειρά προτεραιότητας. Δυνατότητα συμμετοχής έχουν 460 νέοι και νέες σε όλη την χώρα, που έχουν ολοκληρώσει την Γ' τάξη του Γυμνασίου ή την Α' τάξη Ενιαίου Λυκείου. Μαθητές δηλαδή που βρίσκονται στην κρίσιμη περίοδο επιλογής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα έχει σκοπό να βοηθήσει τους νέους που δεν έχουν αποφασίσει ακόμα πιο επάγγελμα θ' ακολουθήσουν, να γνωρίσουν

καλύτερα τον εαυτό τους και τον κόσμο εργασίας, ώστε να κάνουν την σωστή επιλογή για το επαγγελματικό τους μέλλον.

Η διάρκεια του προγράμματος είναι εννέα ημέρες. Τις τέσσερις πρώτες, με την βοήθεια του Συμβούλου που έχει αναλάβει την υλοποίηση του προγράμματος, προσπαθούν να κατανοήσουν τις κλίσεις, τα ενδιαφέροντα και τις γνώσεις τους και να πληροφορηθούν γύρω από τα επαγγέλματα και τον κόσμο της εργασίας. Η πέμπτη και η έκτη ημέρα είναι αφιερωμένες σε πρακτικές ασκήσεις στα εργαστήρια των σχολών του ΟΑΕΔ. Την έβδομη θα επισκεφθούν χώρους εργασίας και τις δύο τελευταίες ημέρες θα γίνει προσωπική συνεργασία συμβούλου και συμβουλευόμενου για την όσο το δυνατόν ωριμότερη λήψη απόφασης. Τα είκοσι άτομα που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, αποτελούν το ανώτατο όριο συμμετεχόντων σε κάθε περιοχή, χωρίζονται σε δύο δεκάδες. Την όγδοη μέρα η πρώτη δεκάδα πραγματοποιεί ατομικές συνεντεύξεις με τον σύμβουλο και την ένατη ημέρα, ακολουθεί η δεύτερη δεκάδα. Οι μαθητές αυτοί, επιδοτούνται από τον ΟΑΕΔ για την παρακολούθηση του προγράμματος με το ποσό των 10 ευρώ ανα ημέρα και 5 ευρώ για τα καθημερινά έξοδα διατροφής τους.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.

Αναφέρεται στην πληροφόρηση του κοινού για τα επαγγέλματα και τις ευκαιρίες εκπαίδευσης. Μπορούν να συμμετάσχουν νέοι χωρίς περιορισμό ηλικίας. Πρώτα απ' όλα οι μαθητές που φοιτούν στις σχολές του Οαεδ, επισκέπτονται ανα τάξεις, διάφορες επιχειρήσεις. Ο σκοπός είναι να έρθουν σε άμεση επαφή με τον ενδεχόμενο χώρο εργασίας. Απ' την άλλη, νέοι που δεν φοιτούν στις σχολές του ΟΑΕΔ, έχουν την δυνατότητα είτε αυτόνομα είτε κατά ομάδες, να επισκεφθούν τους χώρους διδασκαλίας του ΟΑΕΔ. Στόχος είναι η εκπαιδευτική πληροφόρηση. Για να εφαρμοστεί το πρόγραμμα σωστά, είναι απαραίτητο ο Σύμβουλος του Ε.Π. να συνεργαστεί με τις επιχειρήσεις και άλλους αρμόδιους φορείς όπως είναι το ΚΕΣΥΠ και τα ΓΡΑΣΕΠ.

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ. Όπως είπαμε και παραπάνω, το Κ.Π.Α., αποτελεί τον κύριο φορέα του ΟΑΕΔ στην εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην απασχόληση. Τα Κέντρα υπάρχουν με σκοπό να προσφέρουν Επαγγελματική Συμβουλευτική, Επαγγελματική Πληροφόρηση και Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας. Ακόμη, ασχολούνται με την τοποθέτηση των εξυπηρετούμενων σε θέσεις εργασίας. Στα Κ.Π.Α., εργάζονται Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Ψυχολόγοι και Υπάλληλοι του ΟΑΕΔ που έχουν περάσει από ειδική εκπαίδευση. Οι άνθρωποι αυτοί, φροντίζουν για την ορθή εφαρμογή του σκοπού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω διαδικασιών ατομικής και ομαδικής προσέγγισης, υποστήριξης των αναζητούντων εργασία, κατά προτεραιότητα των ανέργων για την

εξεύρεση εργασίας σύμφωνα με τα προσόντα και τις δεξιότητές τους, και την διευκόλυνση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Οι Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού του Κ.Π.Α., πραγματοποιούν τον Ενεργό και Ατομικό Ε.Π. και Επαγγελματική Πληροφόρηση στις άλλες υπηρεσίες του ΟΑΕΔ, εκτός του Κέντρου.

Στα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης, μπορούν να απευθύνονται μακροχρόνια άνεργοι, νέοι ή ενήλικες άνεργοι, αυτοί που απειλούνται από ανεργία, αυτοί που εγκατέλειψαν το σχολείο και αναζητούν μια θέση εργασίας ή κατάρτισης, όσοι εργάζονταν σε μια επιχείρηση που έκλεισε, άτομα που ανήκουν σε ειδικές κοινωνικές ομάδες όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες, παλλινοστούντες, απεξαρτημένοι, γυναίκες, μονογονεϊκές οικογένειες κ.λ.π. Επίσης, χρήση των υπηρεσιών του Κ.Π.Α. μπορούν να κάνουν νέοι ή ενήλικες που θέλουν να επαναπροσανατολιστούν σε ειδικότητα καθώς η προηγούμενη δεν είχε ζήτηση στην αγορά εργασίας και τέλος, όποιος ενδιαφέρεται για την κινητικότητα των θέσεων εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση παραπέμπεται σε Ευρωσύμβουλο.

Κάθε άτομο που γίνεται αποδέκτης των υπηρεσιών του Κέντρου, έχει τον δικό του προσωπικό σύμβουλο. Οι εξυπηρετούμενοι, σε πρώτη φάση, αποκτούν κάρτα ανεργίας του ΟΑΕΔ η οποία τους δίνει την δυνατότητα για επαγγελματική κατάρτιση, απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, συμμετοχή σε Προγράμματα Απασχόλησης ανέργων μέσω της επιχορήγησης των επιχειρήσεων, συμμετοχή σε Προγράμματα για την Επιχορήγηση νέων επαγγελματιών, Παροχή Συμβουλών από τον Επαγγελματικό Σύμβουλο του ΟΑΕΔ και είσπραξη επιδόματος ανεργίας. Γίνονται προσπάθειες, στο σύντομο μέλλον να έχουν οι εξυπηρετούμενοι την δυνατότητα μ' ένα άγγιγμα στην οθόνη ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή να πληροφορούνται αυτόματα για τα προγράμματα και τις θέσεις εργασίας. Το πρόγραμμα πρόκειται να ονομαστεί "Touch Screen".

Οι υπεύθυνοι, στο πλαίσιο των υπηρεσιών που προσφέρουν, συνεργάζονται με τα Γραφεία Σταδιοδρομίας των Πανεπιστημίων, τα Γραφεία Εργασίας και το Εμποροβιομηχανικό αλλά και το Οικονομικό Επιμελητήριο για την ανταλλαγή πληροφοριών για την ζήτηση της αγοράς εργασίας. Η όλη φιλοσοφία των Κ.Π.Α. στηρίζεται στην προσφορά με σεβασμό στο πρόσωπο που αναζητά εργασία και που έχει την τελική ευθύνη για τις επιλογές του.

Στο επόμενο κεφάλαιο θα γίνει εκτενή αναφορά στην εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού μέσα στην τάξη, ενώ στο Β' Παράρτημα της εργασίας μας παραθέτουμε μαρτυρίες παιδιών που έχουν παρακολουθήσει τα Προγράμματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού του ΟΑΕΔ.

Κεφάλαιο 7^ο

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

ι) Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ

Ο θεσμός ενσωματώθηκε στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας με το Ν.1566/30-9-85. Αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας για τους μαθητές που ολοκληρώνουν την υποχρεωτική εκπαίδευση για τους μαθητές της Γ' Γυμνασίου, Α' Ενιαίου Λυκείου και της Γ' Τάξης του Επαγγελματικού Λυκείου(ΤΕΕ). Οι μαθητές δεν αξιολογούνται. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την διδασκαλία του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ως 1 διδακτική ώρα στο πρόγραμμα σπουδών της Γ' τάξης του Γυμνασίου, 1 ώρα την εβδομάδα στο Β' Τετράμηνο της Α' τάξης του Ενιαίου Λυκείου και 1 ώρα την εβδομάδα στην Γ' τάξη των ΕΠΑΣ.

Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός, στοχεύει στην πληροφόρηση των μαθητών για τα επαγγέλματα και την ζήτηση αυτών στην αγορά εργασίας. Φροντίζει για την καλλιέργεια και την ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου. Την επιτυχή επαγγελματική αποκατάσταση και κατ' επέκταση την ορθή ένταξη στο κοινωνικό σύνολο. Οι καθηγητές του Σ.Ε.Π., για να διδάξουν πρέπει πρώτα να παρακολουθήσουν σχετικά με το θέμα σεμινάρια και προγράμματα εκπαίδευσης. Όταν γίνει αυτό, με εκδόσεις ειδικών εντύπων για τα οποία έχει φροντίσει το Υπουργείο Παιδείας, εφαρμόζουν το θεσμό με συζητήσεις και ομαδικές ασκήσεις, ερωτηματολόγια, με πληροφόρηση και με εφαρμογή μεθόδων σύγχρονης τεχνολογίας.

Σε κάθε Διεύθυνση ή Γραφείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πρέπει να απαντάται ένας Εκπαιδευτικός Σύμβουλος Ε.Π. ο οποίος ασχολείται με την σωστή εφαρμογή του θεσμού απευθυνόμενος στους μαθητές ομαδικά μέσα στην τάξη ή ατομικά κατόπιν συνεννοήσεως με το μαθητή και στους γονείς των μαθητών. Παράλληλα, τηρεί αρχείο εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πληροφόρησης με δική του ευθύνη. Η βοήθεια που προσφέρει ο θεσμός στους συμβουλευόμενους, διέπεται από τέσσερις αρχές. Οι αρχές αυτές είναι:

- 1) Η διαδικασία της ανάπτυξης και της επιλογής είναι στα χέρια του παιδιού. Το πληροφορεί για τις εναλλακτικές λύσεις που του προτείνει ο περιγυρός του αλλά ο Σ.Ε.Π. προσπαθεί να γίνει ο έφηβος υπεύθυνος και αυτόνομος. Να μπορέσει από μόνος του ν' αποφασίσει ποιος είναι και τι θέλει να γίνει.

- 2) Ο Σ.Ε.Π. δεν παρέχει γνώσεις. Δεν είναι μάθημα. Ασχολείται με την εύθραστη προσωπικότητα ενός εφήβου. Για το λόγο αυτό δεν αξιολογεί τον μαθητή.
- 3) Ο έφηβος δεν χαρακτηρίζεται. Ο στόχος είναι να καλλιεργηθεί και να αναπτυχθεί η προσωπικότητα του ατόμου και όχι ο στιγματισμός με χαρακτηριστικά που στο μέλλον μπορεί και να μεταβληθούν.
- 4) Η αισιοδοξία είναι βασική αρχή του θεσμού. Στηρίζει τον μαθητή και προωθεί τις φιλοδοξίες του. Τον ενθαρρύνει να πιστεύει στον εαυτό του. Να "κυνηγά" τα όνειρά του.

Για να επιτευχθεί η εφαρμογή των αρχών αυτών, ο Σ.Ε.Π., ευνοεί τον προβληματισμό και την ελεύθερη έκφραση των μαθητών. Δίνει ερεθίσματα για συζήτηση, παρακινεί την συνεργασία με σκοπό οι μαθητές να μάθουν από νωρίς να συνυπάρχουν ομαλά σε ομάδες, φέρνει σε επαφή την σχολική κοινότητα με την ευρύτερη κοινότητα και δίνει τα ερεθίσματα για ν' αναζητήσει το άτομο με δική του πρωτοβουλία πληροφορίες για τα επαγγέλματα που το ενδιαφέρουν.

Όσο όμως κι αν ο Υπεύθυνος Καθηγητής Σ.Ε.Π. τηρεί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του θεσμού και δίνει τον καλύτερό του εαυτό για να υλοποιηθούν οι σκοποί του Σ.Ε.Π., δεν είναι σίγουρο πως τα αποτελέσματα θα είναι θετικά. Ο μαθητής πολλές φορές δύναται να έχει μία προσωπικότητα, εμπειρίες, γνώσεις, πνευματική και συναισθηματική κατάσταση, ενδιαφέρον, κίνητρα, διαπροσωπικές σχέσεις και κοινωνικό περίγυρο που απορρίπτουν τον θεσμό. Παρ'όλα αυτά η προσπάθεια γίνεται.

Κεφάλαιο 8^ο

Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

i) Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Οι σύμβουλοι χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Ο Εργασιακός Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού, εργάζεται στα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ) του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού. Επιδιώκει την επαγγελματική αποκατάσταση εφήβων και ενηλίκων και την σύζευξη της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας. Οι Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού, στελεχώνουν τις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό των νέων. Κατέχουν υψηλόβαθμες θέσεις και η γνώμη τους λαμβάνεται σοβαρά υπόψη.

Για να γίνει κάποιος σύμβουλος, πρέπει να έχει αποφοιτήσει από το Τμήμα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού της πρώην ΣΕΛΕΤΕ, το Πρόγραμμα Ειδίκευσης στην Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό της ΑΣΠΑΙΤΕ και να έχει πτυχίο ανθρωπιστικών επιστημών με ένα τουλάχιστον τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών (Master's of Science) στην Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Σε ξεχωριστή ενότητα θα μιλήσουμε για τα άτομα που πραγματοποιούν Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό.

Η επαγγελματική κατάρτιση, η θεωρητική και πρακτική γνώση του αντικειμένου, η ικανότητα συνεχούς εξέλιξης και αναπροσαρμογής, η ευελιξία και η ευπροσαρμοστικότητα, αποτελούν σημαντικά στοιχεία που πρέπει να διακατέχουν την προσωπικότητα του συμβούλου. Το πιο σημαντικό όμως το γνήσιο ενδιαφέρον προς τον συνάνθρωπο. Εάν συμβαίνει αυτό, ο σύμβουλος μπορεί να κατανοήσει πραγματικά τον συμβουλευόμενο. Να δημιουργήσει μια ειλικρινή και όχι υποκριτική σχέση. Να επιδεικνύει συμπεριφορά ισότητας, ισοτιμίας, δημοκρατικότητας, φιλικότητας και ζεστασιάς προς όλους τους εξυπηρετούμενους. Τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, η αγάπη προς τον συνάνθρωπο, η παρώθηση προς το επάγγελμα του συμβούλου, το σύστημα των προσωπικών του αξιών, η εμπιστοσύνη στον διπλανό, ο τρόπος θεώρησης της ζωής και η προσωπική αντίληψη για τον τρόπο άσκησης της συμβουλευτικής, αποτελούν τους άξονες αναφοράς που ξεχωρίζουν τον καλό και τον κακό σύμβουλο.

Στην συμβουλευτική σχέση (ο σύμβουλος) θα πρέπει να είναι ο <<κυρίαρχος του παιχνιδιού>>. Όσο και αν συνεργάζεται με το άτομο και όσο ατομοκεντρική και αν είναι η προσέγγισή του, ορίζει τους κανόνες. Αυτό όμως δημιουργεί και την μεγαλύτερη ευθύνη. Είναι υπεύθυνος σε πολύ μεγάλο ποσοστό για την έκβαση της συμβουλευτικής σχέσης. Η συμπεριφορά του συμβούλου πρέπει να είναι ειλικρινής και να εκδηλώνεται έτσι. Πρέπει να είναι πραγματική. Να υπάρχει συνέπεια και σταθερότητα στα λόγια και στις πράξεις του. Έχει μεγάλη σημασία ο σύμβουλος να τηρεί τα όρια των ικανοτήτων, των δυνατοτήτων και των γνώσεών του, αποφεύγοντας να περνά σε επίπεδα βοήθειας στα οποία δεν κατέχει τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες. Η κριτική στάση απέναντι στο άτομο και την συμπεριφορά του, πρέπει να αποφεύγεται. Δεν πρέπει να είναι απόλυτος αλλά συμβιβαστικός και ευέλικτος. Να σέβεται το άτομο και τις επιθυμίες και το αναφαίρετο δικαίωμά του ν' αποφασίζει ελεύθερα για το μέλλον του. Να φέρεται με ευγένεια και να βρίσκεται κοντά στον εξυπηρετούμενο, φροντίζοντας τα συμφέροντά του.

ii) Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Ένας σύμβουλος, μπορεί να έχει πολλούς ρόλους. Κάθε ένας ερμηνεύεται μέσα από το πρίσμα της δικής του διάστασης. Μέσα σ' ένα κόσμο μεταβαλλόμενο, ασταθή και αβέβαιο, ο σύμβουλος καλείται να ενεργοποιήσει τους μηχανισμούς που διαθέτει το άτομο για επαγγελματική ανάπτυξη. Όταν ο σύμβουλος απευθύνεται σε ενήλικες επικεντρώνεται στην επαγγελματική και εκπαιδευτική πληροφόρηση, στην συμβουλευτική στήριξη σε ατομικό επίπεδο για να μπορέσει ο εξυπηρετούμενος να ενταχθεί ή να επανενταχθεί στην αγορά εργασίας και στην στήριξη σε ομαδικό επίπεδο όπου το άτομο συναναστρέφεται με άλλα άτομα που βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση. Στόχος είναι να εμπνευχωθεί και να κινητοποιηθεί για να λύσει το πρόβλημά του. Απ' την άλλη, όταν ο σύμβουλος απευθύνεται σε μαθητές που αναζητούν επιτυχή επαγγελματική σταδιοδρομία φροντίζει, ο εξυπηρετούμενος να εξερευνήσει τον εαυτό του και να μιλήσει γι' αυτόν, να αποκτήσει αυτοεκτίμηση, ν' αναπτύξει τις δυνατότητές του, να μάθει να παίρνει σωστά αποφάσεις για το μέλλον του. Να σκέφτεται μακροπρόθεσμα με την ικανότητα να σχεδιάζει σωστά το μέλλον του. Οι δραστηριότητες στις οποίες προβαίνει είναι:

- 1) Πληροφόρηση. Αφού ο ίδιος έχει αναζητήσει και επεξεργαστεί το πληροφοριακό υλικό που του παρέχεται, επιλέγει το κατάλληλο σε κάθε περίπτωση. Δίνει στο άτομο πληροφορίες για την εκπαίδευση, τις σπουδές, τις προϋποθέσεις κατάρτισης, τον κόσμο της εργασίας, την ζήτηση που υπάρχει για το επάγγελμα στην αγορά εργασίας σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Έτσι το άτομο κατά μία έννοια γνωρίζει τι θα συμβεί όπου κι αν εργαστεί.
- 2) Αυτογνωσία και Θετική Αυτοαντίληψη. Η εικόνα που έχει το άτομο για τον εαυτό του και που μεταδίδει στους άλλους παίζει σπουδαίο ρόλο σε όλους τους τομείς της ζωής του. Η επαγγελματική πορεία, εξαρτάται άμεσα από την εικόνα του εαυτού. Ο σύμβουλος υποστηρίζει και ενισχύει το άτομο με την συμβουλευτική διαδικασία και την χρήση κατάλληλων ψυχοτεχνικών εργαλείων να εντοπίσει και να κατανοήσει τα χαρακτηριστικά του, τα ενδιαφέροντά του, τα ταλέντα και τις κλίσεις του, τα ενδιαφέροντα και τις φιλοδοξίες του. Ο απώτερος στόχος είναι να δημιουργήσει το άτομο μια θετική εικόνα ώστε να αξιολογήσει σωστά τον εαυτό του πριν προβεί στην λήψη απόφασης.
- 3) Λήψη απόφασης. Πρόκειται για μια σύνθετη εξελικτική διαδικασία κατά την οποία μαθαίνεται η λήψη αποφάσεων με τρόπο ώριμο και ικανοποιητικό, μέσω της αξιοποίησης και ανάπτυξης των δεξιοτήτων του. Η διαδικασία μπορεί να επηρεαστεί από το

οικογενειακό περιβάλλον του συμβουλευόμενου, τις αξίες, τα ιδανικά, τις επιθυμίες, τις φιλοδοξίες και το φύλλο του. Αυτό που προβλέπεται πάντως, είναι να τεθούν οι στόχοι, να συλλεχθούν οι πληροφορίες, να εξεταστούν και οι εναλλακτικές λύσεις και ύστερα να ακολουθήσει η επιλογή της τελικής λύσης. Οι πληροφορίες που δίνονται πρέπει απαραίτητα να είναι έγκυρες και σαφείς.

- 4) Μετάβαση. Η έννοια του όρου έχει δύο ερμηνείες. Η πρώτη, αφορά την μετάβαση από την μία εκπαιδευτική βαθμίδα στην άλλη. Η δεύτερη αφορά την μετάβαση από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας και την απασχόληση, την μετάβαση από την εργασία σε περίοδο ανεργίας, την μετάβαση σε άλλο χώρο εργασίας ή σε άλλη ειδικότητα. Όταν δημιουργείται, προκαλεί σοβαρά εμπόδια και δυσκολίες. Η αλλαγή δεν είναι εύκολη υπόθεση και ο σύμβουλος πρέπει να προετοιμάσει και να στηρίξει τον εξυπηρετούμενο στην αντιμετώπισή της.
- 5) Τοποθέτηση. Είναι η προσπάθεια που γίνεται για να ενταχθεί και να προσαρμοστεί το άτομο, με επιτυχία, σε ένα νέο εκπαιδευτικό ή επαγγελματικό περιβάλλον. Ο στόχος είναι να τοποθετηθεί το άτομο σε θέση που του ταιριάζει και να αξιοποιηθούν οι νέες ευκαιρίες που παρουσιάζονται.
- 6) Παρακολούθηση (Follow up). Αφορά τις δράσεις στις οποίες προβαίνει ο σύμβουλος για να διαπιστώσει την έκβαση της συμβουλευτικής διαδικασίας. Από τα αποτελέσματα θα κριθεί εάν ο στόχος επετεύχθει ή χρειάζεται να επανασχεδιαστεί το σχέδιο δράσης.

iii) ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Μέχρι τώρα γνωρίζαμε πως για να μπορέσει ο σύμβουλος να ασκήσει σωστά το επάγγελμά του, θα πρέπει να ξέρει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας κατά επαγγέλματα, τις ευκαιρίες επαγγελματικής εκπαίδευσης και τη γνώση των στάσεων των ατόμων προς την εργασία. Η κοινωνία όμως αλλάζει. Ο εργασιακός κόσμος είναι πιο σύνθετος και ευμετάβλητος. Η επαγγελματική ανέλιξη δεν συνεπάγεται μια δομημένη ιεραρχία μέσα στον φορέα απασχόλησης αλλά την προσωπική προσπάθεια που κάνει το άτομο. Είναι φυσικό, καθώς οι απαιτήσεις της κοινωνίας αλλάζουν, να υπάρξουν μετατροπές στους τομείς ενασχόλησης του συμβούλου.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μεγάλη ανομοιογένεια στον μαθητικό πληθυσμό. Συνεχώς αυξάνεται ο αριθμός των αλλοδαπών μαθητών. Είναι ανάγκη ο σύμβουλος να μπορεί να βοηθήσει αλλοδαπούς μαθητές εφόσον του το ζητήσουν. Αυτό σημαίνει πως θα πρέπει να έχει αντιμετωπίσει και να επιλύσει τις προκαταλήψεις του, ή τουλάχιστον να ξέρει να τις χειρίζεται. Να συμπεριφέρεται με σεβασμό απέναντι στην διαφορετική κουλτούρα και προσωπικότητα, προσπαθώντας με τον ίδιο ζήλο και την ίδια αντικειμενικότητα να κάνει την δουλειά του.

Τα επιχορηγούμενα προγράμματα ανταλλαγών, συγκεντρώνουν την προσοχή μεγάλου αριθμού μαθητών. Τα παιδιά επισκέπτονται ξένες χώρες και δεν είναι λίγες οι φορές που εντυπωσιάζονται και επιθυμούν να ζήσουν εκεί. Επιπλέον, τα μεγάλα ποσοστά ανεργίας, οδηγούν πολλούς νέους να μεταναστεύσουν σε χώρες όπου το επαγγελματικό μέλλον είναι πιο ελπιδοφόρο με καλύτερη ποιότητα εργασίας και υψηλούς μισθούς. Οι επαγγελματικοί σύμβουλοι χρειάζεται να γνωρίζουν την ευρωπαϊκή αγορά και να έχουν στενή συνεργασία με αντίστοιχους επιστημονικούς φορείς άλλων κρατών.

Η τεχνολογία πρωταγωνιστεί στις ζωές όλων. Η ανάπτυξη της δεν σταματά ποτέ. Χρησιμοποιείται από την μεγαλύτερη μερίδα του πληθυσμού και προσφέρει πολλές δυνατότητες στον χρήστη. Το διαδίκτυο, αποτελεί μια τεράστια βιβλιοθήκη πληροφοριών από όλο τον κόσμο. Η γνώση της χρήσης του, προσφέρει πλουραλισμό και ευκολότερη αναζήτηση πληροφοριών.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ένα άτομο και ειδικά ο έφηβος, είναι συνυφασμένα μεταξύ τους. Η καθοδήγηση του ατόμου πρέπει να είναι ολιστική γιατί εαν ένας τομέας ασθενεί, το πρόβλημα θα επηρεάσει όλους τους τομείς. Αυτό δεν σημαίνει ότι ο σύμβουλος πρέπει να είναι γνώστης όλων των επιστημών. Χρειάζεται όμως να έχει καλή συνεργασία με τους επιστήμονες άλλων ειδικοτήτων. Από τα παραπάνω, φαίνεται πως ο σύμβουλος πρέπει να βρίσκεται

διαρκώς σε επαγρύπνηση προκειμένου να γνωρίζει τις αλλαγές που συμβαίνουν. Να καλλιεργεί και να αναπτύσει τις δεξιότητές του.

iv) ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ Ε.Π.

Ο θεσμός του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, απέκτησε τον τομέα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, όταν στα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης έγινε επιτακτική η ανάγκη για εξειδικευμένη εφαρμογή του. Έτσι λοιπόν ορισμένοι καθηγητές της Μέσης Εκπαίδευσης, πέρασαν από ειδική εκπαίδευση και παρακολούθησαν σεμινάρια Σ.Ε.Π., για να ασκήσουν το λειτούργημα του Συμβούλου στην Γ' Τάξη του Γυμνασίου και στην Α' Λυκείου. Σεμινάρια Επαγγελματικού Προσανατολισμού παρακολουθούν τακτικά για τον εμπλουτισμό των γνώσεών τους. Σύμφωνα με τον νόμο Γ2/37302/10-4-02 και Γ2/2571/26-7-00, τα καθήκοντα του Υπεύθυνου Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, είναι:

- 1) Να απασχολείται στο σύνολο του ωραρίου του στην σχολική μονάδα στην οποία ανήκει το Γραφείο Σ.Ε.Π. που στελεχώνουν. Αυτό σημαίνει πως η ειδικότητά του ως καθηγητή δεν καταλύεται αλλά συνυπάρχει με αυτή του συμβούλου.
- 2) Να στελεχώνει το γραφείο Σ.Ε.Π. απασχολούμενος με:
  - την επικοινωνία-συνεργασία με το αρμόδιο ΚΕΣΥΠ του νομού στο οποίο λειτουργεί, για θέματα που αφορούν την λειτουργία του θεσμού.
  - την διατήρηση βιβλιοθήκης και αρχείου πληροφόρησης, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, σχετικής με τον Εκπαιδευτικό και Επαγγελματικό Προσανατολισμό και την Συμβουλευτική.
  - την πληροφόρηση και συμβουλευτική στήριξη του συνόλου της σχολικής κοινότητας (καθηγητών, μαθητών, γονέων και κηδεμόνων) των σχολικών μονάδων στις οποίες τα Γραφεία λειτουργούν, και του συνόλου της σχολικής κοινότητας παρακείμενων ή και συστεγαζόμενων σχολικών μονάδων με αυτή στην οποία ανήκουν τα Γραφεία ΣΕΠ, μετά από συνεννόηση με τον Διευθυντή και το Σύλλογο Καθηγητών των σχολείων.
  - την οργάνωση, σε συνεργασία με το ΚΕΣΥΠ του νομού, εκδηλώσεων στα αντικείμενα της Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε επίπεδο σχολικής μονάδας ή και σχολικών μονάδων του νομού όπου δεν υφίσταται γραφεία Γραφείο ΣΕΠ.
- 3) Να εφαρμόζει ΣΕΠ με βάση τα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας.
- 4) Δύναται να αφιερώνουν μέχρι και πέντε ώρες του ωραρίου τους για να κάνουν μαθήματα της βασικής τους ειδικότητας στην οποία

ανήκει το Γραφείο ΣΕΠ που στελεχώνουν, είτε για να προωθήσουν τον θεσμό του ΣΕΠ στην τάξη σε άλλη κοντινή σχολική μονάδα, κατόπιν αίτησής τους προς την αρμόδια Δ/νση ή Γραφείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μέσω του σχολείου στο οποίο υπηρετούν και κατόπιν συνεννόησης με τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας για την οποία ενδιαφέρονται. Στην περίπτωση που το Γραφείο ΣΕΠ βρίσκεται σε συγκρότημα σχολείων, τότε ο εκπαιδευτικός που το στελεχώνει, μέσα στα πλαίσια του πεντάωρου που μπορεί να διαθέσει, καλύπτει τις ανάγκες των υπόλοιπων σχολείων. Το ωράριο του γραφείου, μόλις αποφασιστεί, κοινοποιείται λεκτικώς και εγγράφως προς τους μαθητές, τους γονείς, τα Γραφεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τα ΚΕΣΥΠ της περιοχής και το Γραφείο ΣΕΠ του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Τα Γραφεία ΣΕΠ, προτιμάται να δημιουργούνται σε περιοχές που η πρόσβαση στα ΚΕΣΥΠ δεν είναι εύκολη, για να καλύπτουν τις ανάγκες των παιδιών που μένουν εκεί. Ελέγχονται από τον Υπεύθυνο ΣΕΠ που εργάζεται στο Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης και Προσανατολισμού και φροντίζει για την καθοδήγηση καθηγητών ΣΕΠ και των Διευθυντών των σχολείων τους στην εφαρμογή του θεσμού, την διοργάνωση σεμιναρίων Ε.Π. για την επιμόρφωση των καθηγητών, τον συντονισμό των ενεργειών εφαρμογής του ΣΕΠ. Προωθούν και στηρίζουν τις πρωτοβουλίες των καθηγητών που αφορούν το θεσμό και γενικώς την όσο το δυνατόν καλύτερη εφαρμογή του θεσμού.

Κεφάλαιο 9^ο

Η ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΟΑΕΔ

ι) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η Επαγγελματική Κατάρτιση, αρχικά είναι θυγατρική εταιρία του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού με το όνομα "Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε." . Συστάθηκε με το Ν. 2956/01 και αποτελεί το στρατηγικό εργαλείο εφαρμογής της Επαγγελματικής Κατάρτισης, της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και της Δια Βίου Μάθησης, από τον ΟΑΕΔ. Διοικείται από εννιαμελές διοικητικό συμβούλιο, στο οποίο εκπροσωπούνται ισότιμα οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων.

Οι αρμοδιότητές της είναι ποικίλες. Συγκεκριμένα:

1) Συνιστά και έχει ευθύνη της λειτουργίας των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του ΟΑΕΔ, Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) του ΟΑΕΔ, Κέντρων Καταπολέμησης Κοινωνικού Αποκλεισμού και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα με το εγκεκριμένο επιχειρησιακό πλαίσιο.

2) Συνδέει την εκπαιδευτική διαδικασία με την απασχόληση στο πλαίσιο εφαρμογής της Επαγγελματικής και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ, η οποία και προβαίνει στην τοποθέτηση καταριζόμενων σε θέσεις πρακτικής άσκησης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας.

3) Προσαρμόζει και αναβαθμίζει τα προσόντα και τις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού στις σύγχρονες απαιτήσεις στην αγορά εργασίας και στις τεχνολογικές εξελίξεις με την εκτέλεση προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και την σύνδεσή τους με δράσεις ενίσχυσης απασχόλησης.

4) Υποστηρίζει το ανθρώπινο δυναμικό, μέσω της δια βίου μάθησης, με στόχο την συνεχή βελτίωσή του και την προσαρμογή προσόντων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του στις εκάστοτε μεταβολές του τεχνολογικού και παραγωγικού περιβάλλοντος.

5) Διευκολύνει την επαγγελματική ένταξη των νέων και ενηλίκων στην αγορά εργασίας με την παροχή της Επαγγελματικής Κατάρτισης στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Κατάρτισης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

6) Εφαρμόζει ειδικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για άτομα με ειδικές ανάγκες.

7) Οργανώνει και υλοποιεί προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης που της ανατίθενται.

- 8) Εκπονεί μελέτες για την επίτευξη του σκοπού της.
- 9) Συνεργάζεται με άλλους δημόσιους φορείς, παρεμφερούς χαρακτήρα, για το σχεδιασμό και την εφαρμογή κοινών προγραμμάτων ή δράσεων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της.
- 10) Συμμετέχει σε ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα με σκοπό την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειρίας ή πληροφοριών που έχουν σκοπό την επαγγελματική κατάρτιση και την δια βίου μάθηση.
- 11) Σχεδιάζει, εκτελεί και διαχειρίζεται προγράμματα, δράσεις και ενέργειες, συναφείς με το σκοπό της, που της ανατίθενται από το Δ.Σ. του ΟΑΕΔ ή από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- 12) Σχεδιάζει, εκτελεί και διαχειρίζεται προγράμματα, δράσεις και ενέργειες που της ανατίθενται από τον ΟΑΕΔ μετά από εισήγηση της Λ.Α.Ε.Κ.

Εμείς θα ασχοληθούμε με την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση που έχει ως σκοπό της να εφοδιάσει τους νέους, που είναι απόφοιτοι της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με βασικές γνώσεις και δεξιότητες σε μία σειρά ειδικοτήτων, παρέχοντας επαγγελματική αναγνώριση και κατοχύρωση. Η Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση, περιλαμβάνει τις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας και τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΟΑΕΔ. Λέγοντας Επαγγελματικές Σχολές εννοούμε τα Τεχνολογικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια, που με νόμο της Υπουργού Παιδείας, μετονομάστηκαν σε Επαγγελματικές Σχολές.

ii) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Λέγοντας Επαγγελματικές Σχολές, εννοούμε τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια που μετονομάστηκαν σε ΕΠΑ.Σ. Στην προκειμένη περίπτωση, πρόκειται για σχολές μαθητείας που λειτουργούν στα πλαίσια των Προγραμμάτων Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού και απευθύνονται σε νέους, απόφοιτους Γυμνασίου. Το σύστημα μαθητείας συνδιάζει την θεωρητική εκπαίδευση με την πρακτική. Τα προγράμματα σε διάφορες ειδικότητες που προσφέρει, υλοποιούνται στις σχολές του ΟΑΕΔ και σε διάφορες επιχειρήσεις. Στα πλαίσια της νέας διάρθρωσης των σχολών, προβλέπεται η ύπαρξη Γραφείου Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής, σε κάθε Σχολή Μαθητείας, για να προσανατολιστούν και να ενημερωθούν οι νέοι για τις ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης.

Οι ΕΠΑ.Σ. μαθητείας του ΟΑΕΔ, χωρίζονται σε δύο κύκλους μαθημάτων. Ο στόχος τους είναι ο συνδιασμός της γενικής παιδείας με την εξειδικευμένη τεχνική και επαγγελματική γνώση, με σκοπό την επαγγελματική ένταξη στην αγορά εργασίας. Σε αυτές, έχουν την δυνατότητα να φοιτήσουν νέοι και νέες που έχουν στην κατοχή τους Απολυτήριο Γυμνασίου. Η εκπαίδευση ολοκληρώνεται σε 3 χρόνια. Πρόκειται δηλαδή για έξι εξάμηνα. Οι μαθητές διδάσκονται από καθηγητές της μέσης εκπαίδευσης. Στο πρώτο έτος σπουδών, οι μαθητές παρακολουθούν θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα εντός των εκπαιδευτικών μονάδων. Στο δεύτερο και τρίτο έτος σπουδών, οι μαθητές εκπαιδεύονται θεωρητικά εντός των ΕΠΑ.Σ. αλλά πραγματοποιούν και πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα που συνεργάζονται με τον ΟΑΕΔ.

Στον Α' Κύκλο μαθημάτων, για να μπορέσουν όσοι το επιθυμούν να φοιτήσουν, χρειάζεται να υποβάλλουν αιτήσεις συμμετοχής στα κατά τόπους Γραφεία Προγραμμάτων Μαθητείας τους μήνες Ιούνιο-Σεπτέμβριο. Εκεί πρέπει να υποβάλλουν επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του Απολυτηρίου Γυμνασίου που κατέχουν, Πιστοποιητικό Γέννησης Δήμου ή Κοινότητας, Επικυρωμένο Φωτοαντίγραφο της Αστυνομικής τους Ταυτότητας, Υπεύθυνη Δήλωση για την κηδεμονία του μαθητή (Ποιος είναι ο κηδεμόνας), Υπεύθυνη Δήλωση για τον τομέα και την ειδικότητα που επιθυμεί ο μαθητής να παρακολουθήσει, Ατομικό Δελτίο Υγείας του μαθητή που να επιτρέπει την συμμετοχή του μαθητή στο μάθημα της Γυμναστικής και Επικυρωμένα Φωτοαντίγραφα Εγγράφων που αποδεικνύουν τα κοινωνικά κριτήρια που κάποιοι πιθανότατα να έχουν (πολύτεκνοι, μονογονεϊκές οικογένειες κ.λ.π.). Όταν ξεκινήσει η σχολική χρονιά, οι νέοι που παρακολουθούν το πρόγραμμα έχουν στην διάθεσή τους σύγχρονα και πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια, έμπειρο και άρτια καταρτισμένο εκπαιδευτικό προσωπικό μόνιμο και ωρομίσθιο,

ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για το Α' Έτος του πρώτου κύκλου σπουδών με δαπάνες του ΟΑΕΔ, επίδομα σίτισης και στέγασης, ασφάλεια από τον εργοδότη τους (για όσον καιρό κάνουν πρακτική άσκηση) στο ΙΚΑ ο οποίος καταβάλλει εξ ολοκλήρου τα ασφαλιστρα που απαιτούνται και καθιέρωση σπουδαστικής άδειας μέχρι τριάντα ημέρες. Κατά την διάρκεια της πρακτικής άσκησης, οι εκπαιδευόμενοι αμοίβονται από τους εργοδότες. Για να γίνει αυτό, ο ΟΑΕΔ, έχει θεσπίσει κίνητρα προκειμένου να διευρυνθεί όσο περισσότερο γίνεται ο αριθμός των απασχολούμενων μαθητών.

Στην Α' Τάξη του Α' Κύκλου σπουδών έχουν την δυνατότητα να ακολουθήσουν έναν εκ των δεκατεσσάρων τομέων που είναι ο μηχανολογικός, ο ηλεκτρονικός, ο ηλεκτρολογικός, κατασκευών, εφαρμοσμένων τεχνών, μουσικών οργάνων, κλωστουφαντουργίας ένδυσης, γεωπονίας/τροφίμων και περιβάλλοντος, οικονομίας διοίκησης, υγείας και πρόνοιας, ναυτικός και ναυτιλιακός, πληροφοριακής δικτύων Η/Υ, χημικών εργαστηριακών εφαρμογών και αισθητικής κομμωτικής. Κάθε τομέας, στην Β' Τάξη του Α' Κύκλου, χωρίζεται σε διάφορες ειδικότητες, εκ των οποίων ο μαθητής αποφασίζει ποια θ' ακολουθήσει. Οι τομείς και οι ειδικότητες ανά τομέα, είναι οι παρακάτω.

Μηχανολογικός Τομέας:Μηχανών και Συστημάτων Αυτοκινήτου, Βιομηχανικών Εγκαταστάσεων, Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων, Μηχανοσυνθετών Αεροσκαφών, Ψυκτικών Εγκαταστάσεων και Κλιματισμού και Αμαξωμάτων.

Ηλεκτρονικός Τομέας:Ηλεκτρονικός Συσκευών Εγκαταστάσεων και Υπολογιστικών Μονάδων.

Ηλεκτρολογικός Τομέας:Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίων, και Ηλεκτρολογικών Συστημάτων Αυτοκινήτου.

Τομέας Κατασκευών:Σχεδιαστών Τεχνικών Έργων με χρήση Η/Υ και Κτιριακών Έργων.

Τομέας Εφαρμοσμένων Τεχνών:Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων, Γραφικών Τεχνών, Επιπλοποιίας, Συντήρησης Έργων Τέχνης Αποκατάστασης, Κεραμικής Πηλοπλαστικής, Ψηφιδογραφίας Υαλογραφίας, Αργυροχρυσοχοΐας και Ωρολογοποιίας.

Τομέας Κλωστουφαντουργίας Ένδυσης:Υφάσματος/ Ένδυσης.

Τομέας Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος:Επιχειρηματικής Γεωργίας, Φυτοτεχνικών Επιχειρήσεων Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Τεχνολογίας Τροφίμων και Εμπορίας (Μάρκετινγκ) Γεωπονικών Προϊόντων και Περιβάλλοντος και Αγροτουρισμού.

Τομέας Οικονομίας και Διοίκησης:Υπαλλήλων Οικονομικών Υπηρεσιών, Υπαλλήλων Διοίκησης και Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων.

Τομέας Υγείας και Πρόνοιας:Βοηθών Νοσηλευτών, Βοηθών Βρεφονηπιοκόμων, Βοηθών Οδοντοτεχνιτών, Βοηθών

Ιατρικών/Βιολογικών/Ακτινολογικών Εργαστηρίων και Φαρμακείων, Κοινωνικών Φροντιστών, Διατροφής Διαιτολογίας και Βοηθών Φυσικοθεραπευτών.

Τομέας Ναυτικός και Ναυτιλιακός:Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού και Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού.

Τομέας Πληροφορικής Δικτύων Η/Υ:Υποστήριξη Συστημάτων Υπολογιστών.

Τομέας Χημικών Εργαστηριακών Εφαρμογών:Χημικών Εργαστηρίων και Ποιοτικού Ελέγχου Υλικών.

Τομέας Αισθητικής και Κομμωτικής:Αισθητικής Τέχνης και Κομμωτικής Τέχνης.

Οι απόφοιτοι των Επαγγελματικών Σχολών του ΟΑΕΔ, έχουν την δυνατότητα για άμεση πρόσβαση στην Αγορά Εργασίας με την απόκτηση Πτυχίου Επιπέδου ΙΙ, να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο Β' Κύκλο των ΕΠΑ.Σ και τέλος να εγγραφούν στην Β' Τάξη του Ενιαίου Λυκείου.

Ο Β' Κύκλος σπουδών, απευθύνεται σε μαθητές που έχουν ολοκληρώσει των Α' Κύκλο Σπουδών των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας ή Ισότιμες Σχολές. Στον Β' Κύκλο, δεν υπάρχει όριο ηλικίας στους μαθητές. Για να μπορέσει κάποιος να φοιτήσει, χρειάζεται να προσκομίσουν Επικυρωμένο Πιστοποιητικό Γέννησης Δήμου ή Κοινότητας, Τίτλο Σπουδών του Α' Κύκλου ή Ισότιμων Σχολών και Φωτοαντίγραφο της Ταυτότητάς του. Σε αυτό το διδακτικό έτος, οι μαθητές παρακολουθούν θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα εντός των Σχολικών Μονάδων σχετικών των ειδικοτήτων που έχουν επιλέξει. Οι καθηγητές τους είναι έμπειροι και άριστα εκπαιδευμένοι ενώ τα εργαστήρια που χρησιμοποιούνται, είναι τα πλέον σύγχρονα και εξοπλισμένα. Οι ειδικότητες του Β' Κύκλου Σπουδών, είναι ίδιες με αυτές των τομέων του Α' Κύκλου Σπουδών εκτός των εξής ειδικοτήτων:

Τομέας Ηλεκτρονικός:Ηλεκτρονικός Οπτικοακουστικών Συστημάτων και Ηλεκτρονικός Υπολογιστικών Συστημάτων και Δικτύων.

Τομέας Ηλεκτρολογικός:Εγκαταστάσεων Κτιρίων και Βιομηχανικών Χώρων και Ηλεκτρομηχανικών Συστημάτων και Αυτοματισμού Αυτοκινήτου.

Τομέας Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος:Φυτικής Παραγωγής, Κηποτεχνίας, Τεχνολογίας και Ελέγχου Τροφίμων, Επιχειρήσεων Αγοροτουρισμού και Αγροβιοτεχνίας και Ζωικής Παραγωγής.

Στους άρρενες που παρακολουθούν τον Β' Κύκλο Σπουδών, εάν χρειαστεί, χορηγείται αναβολή της στράτευσης. Τελειώνοντας την εκπαίδευση, οι απόφοιτοι μπορούν να εργαστούν κατέχοντας Πτυχίο Επιπέδου ΙΙΙ, να εγγραφούν σε αντίστοιχη ειδικότητα στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης και να εισαχθούν σε αντίστοιχη σχολή των

Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων μετά την επιτυχή συμμετοχή σε Πανελλαδικές Εξετάσεις σε ορισμένα μαθήματα. Για την επίτευξη της εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, οι μαθητές εξετάζονται σε τρία μαθήματα. Τα δύο, είναι κοινά για όλους τους απόφοιτους των ΕΠΑ.Σ. και πρόκειται για τα Μαθηματικά και τα Νέα Ελληνικά. Το τρίτο μάθημα διαφέρει ανάλογα με τον τομέα και την ειδικότητα που έχει επιλέξει κάθε άτομο. Οι εξετάσεις και το μηχανογραφικό δελτίο, διεξάγονται και υποβάλλονται αντίστοιχα, σε διαφορετική περίοδο από αυτή που εξετάζονται και υποβάλλουν μηχανογραφικό δελτίο οι απόφοιτοι του Ενιαίου Λυκείου. Οι ημερομηνίες, όπως και το ποσοστό των αποφοίτων των ΕΠΑ.Σ. ορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας.

Η φοίτηση των μαθητών, κρίνεται επαρκής, όταν το σύνολο των απουσιών του μαθητή δεν υπερβαίνει τις 114 εκ των οποίων οι 64 να είναι δικαιολογημένες. Μαθητές που παρουσίασαν στην διάρκεια του σχολικού έτους σοβαρότατο πρόβλημα υγείας και έφτασαν τις 164 συνολικά απουσίες, κρίνεται ότι έχουν φοιτήσει επαρκώς. Οι μαθητές των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίζεται επαρκής, προσέρχονται κανονικά στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις που διεξάγονται στα τέλη του Ιουνίου. Εάν δεν συμβεί αυτό, χρειάζεται να επαναληφθεί η τάξη.

Ακόμη, παρέχονται δωρεάν τα βιβλία και τα υλικά που είναι αναγκαία για την διεξαγωγή των θεωρητικών αλλά και των εργαστηριακών μαθημάτων. Η διεύθυνση των ΕΠΑ.Σ., συνεργάζεται με τα ΚΤΕΛ και έτσι εκδίδεται κάρτα μειωμένων διαδρομών εάν η πρόσβαση στις Σχολικές Εγκαταστάσεις χρειάζεται να γίνει οδικώς. Ομογενείς ή αλλοδαποί, που επιθυμούν να παρακολουθήσουν τους κύκλους σπουδών των ΕΠΑ.Σ., πρέπει να προσκομίσουν αποδεικτικό στοιχείο της μαθητικής τους κατάστασης από αλλοδαπό σχολείο γενικής εκπαίδευσης ή από αλλοδαπό τεχνικό ή επαγγελματικό σχολείο. Εφόσον γίνει αυτό, λαμβάνουν την ισοτιμία από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Ένα έγγραφο δηλαδή, που πιστοποιεί ότι το πτυχίο τους είναι ισότιμο με αυτό του Απολυτηρίου Γυμνασίου ή του Α' Κύκλου Σπουδών των Επαγγελματικών Σχολών.

iii) ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Βρισκόμαστε σε μια εποχή όπου η πρόσβαση και επιτυχής παραμονή στην αγορά εργασίας, απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις. Τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), παρέχουν εξειδικευμένη τεχνική γνώση σε αρχικό επίπεδο. Αποτελούν τον κύριο φορέα εφαρμογής της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του κράτους. Το Υπουργείο Παιδείας έχει την κύρια ευθύνη για τον σχεδιασμό των δράσεων της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω του Ο.Ε.Ε.Κ. Ι.Ε.Κ. ιδιωτικά και δημόσια έχουν πολλοί φορείς. Εμείς θα μιλήσουμε για τα Ι.Ε.Κ. του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού.

Ο σκοπός του Ι.Ε.Κ. είναι μέσω των προγραμμάτων του, να παρέχει αρχική επαγγελματική κατάρτιση και να εξασφαλίσει στους καταρτιζόμενους τα απαιτούμενα προσόντα στην ειδικότητα που θα επιλέξουν. Παρέχεται Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Για να μπορέσει όμως το άτομο να χρησιμοποιήσει το δίπλωμά του, πρέπει να εξεταστεί σε μαθήματα σχετικά με την ειδικότητά του. Εάν επιτύχει στις εξετάσεις, το δίπλωμά του πιστοποιείται. Δυνατότητα φοίτησης, έχουν οι απόφοιτοι του Ενιαίου Λυκείου και των Επαγγελματικών Σχολών. Σε μερικά Ι.Ε.Κ., λειτουργούν τμήματα που δέχονται απόφοιτους Γυμνασίου. Πρόκειται για άτομα 18 ετών και άνω. Η φοίτηση τους διαρκεί 2 εξάμηνα και μπορούν να παρακολουθήσουν συγκεκριμένες ειδικότητες και μόνο.

Όσα άτομα επιθυμούν να φοιτήσουν στα Ι.Ε.Κ. πρέπει αρχικά να καταθέσουν γραπτώς το αίτημά τους. Οι ημερομηνίες υποβολής των αιτήσεων ορίζονται από τους αρμόδιους φορείς. Χρειάζεται να προσκομίσουν επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του τίτλου σπουδών που έχουν στην κατοχή τους, φωτοτυπία της ταυτότητάς τους, πιστοποιητικό προυπηρεσίας στην ειδικότητα που επιθυμούν να επιλεγούν και βεβαίωση τέκνου πολύτεκνης οικογένειας ή ορφανού, εφόσον έχουν. Η επιλογή των καταρτιζόμενων γίνεται με βάση την βαθμολογία του τίτλου σπουδών, την ηλικία, την τυχόν προυπηρεσία και την ιδιότητα τέκνου πολύτεκνης οικογένειας ή ορφανού.

Η φοίτηση διαρκεί τέσσερα εξάμηνα. Δύο χρόνια συνολικά. Οι πτυχιούχοι των Επαγγελματικών Σχολών (πρώην Τ.Ε.Ε.) που διαθέτουν εξειδίκευση στον τομέα τους φοιτούν 2 εξάμηνα και οι πτυχιούχοι του Τμήματος Εξειδίκευσης Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου με εξειδίκευση στην ειδικότητά τους, 1 εξάμηνο. Κάθε καταρτιζόμενος στο δημόσιο Ι.Ε.Κ. του ΟΑΕΔ, οφείλει να καταβάλει το ποσό των 250 ευρώ για δίδακτρα, ανά εξάμηνο. Εφόσον το άτομο γίνει δεκτό, υποχρεούται να φοιτήσει σε όλα τα εξάμηνα που προβλέπονται. Διδάσκονται θεωρητικά, εργαστηριακά και μεικτά

μαθήματα. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, οι φοιτητές αξιολογούνται με εξετάσεις προόδου και κατόπιν με την διενέργεια τελικών εξετάσεων.

Οι τομείς που μπορεί να ακολουθήσει κάποιος στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι ο τομέας της πληροφορικής, των χρηματοπιστωτικών και διοικητικών υπηρεσιών, του τουρισμού και των μεταφορών, γεωτεχνικός τομέας, μηχανολογίας /ηλεκτρολογίας/ ηλεκτρονικός, δομικών και συναφών κατασκευών, χημικής βιομηχανίας, εφαρμοσμένων τεχνών, ενέργειας και περιβάλλοντος, υγείας/ αισθητικής/ κοινωνικών υπηρεσιών, επικοινωνίας και μέσων μαζικής ενημέρωσης, ένδυσης και υπόδησης και πολιτισμού και αθλητισμού. Οι ειδικότητες κάθε τομέα που μπορεί ν' ακολουθήσει κάποιος μετά το πρώτο διάστημα της εκπαίδευσης είναι:

Τομέας Πληροφορικής:Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής, Τεχνικός Βιομηχανικού Λογισμικού, Τεχνικός Διαχείρισης Συστημάτων και Παροχής Υπηρεσιών Ιντερνετ, Τεχνικός Δικτύων, Τεχνικός Δικτύων Η/Υ, Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής, Τεχνικός Η/Υ Επικοινωνιών και Δικτύων, Τεχνικός Προγραμμάτων Παιχνιδιών και Ψυχαγωγικών Εφαρμογών, Τεχνικός Τεχνολογίας Ιντερνετ, Τεχνικός Συστημάτων Η/Υ, Τεχνικός Εφαρμογών Ιατρικής Πληροφορικής, Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής με Πολυμέσα και Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής Δικτύων και Αυτοματισμού Γραφείου.

Τομέας Χρηματοπιστωτικών και Διοικητικών Υπηρεσιών: Γραμματέας Διεύθυνσης, Γραμματέας Νομικών Επαγγελμάτων, Τεχνικός Διανομής, Τεχνικός Εξυπηρέτησης Πελατών, Διοικητικό και Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων, Ειδικός Ασφαλιστικών Εργασιών, Ειδικός Εμπορίας, Διαφήμισης και Προώθησης Προϊόντων, Ειδικός Εμπορικών Επιχειρήσεων και Ειδικός Μηχανογραφημένου Λογιστή, Ειδικός Πωλήσεων, Ειδικός Φοροτεχνικού Γραφείου και Ειδικός Χρηματηστηριακών Εργασιών.

Τομέας Τουρισμού και Μεταφορών:Υπάλληλος Αεροδρομίου, Ειδικός Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων και Τροφοδοσίας, Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης, Υπάλληλος Μπαρ, Ειδικός Διαχείρισης Τουριστικών Εκδηλώσεων, Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης και Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου.

Γεωτεχνικός Τομέας:Τεχνικός Ανθοκομίας, Τεχνικός Επεξεργασίας Γάλακτος, Τεχνικός Αναπαραγωγής Αγροτικών Ζώων και Διαχειριστής Γεωκτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων.

Τομέας Μηχανολογίας/ Ηλεκτρολογίας/ Ηλεκτρονικών:Τεχνικός Αυτοματισμού, Τεχνικός Η/Υ και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου, Τεχνικός Ιατρικών Οργάνων, Τεχνικός Συναρμολόγησης Ηλεκτρονικών Μικροσυσκευών, Τεχνικός Αερίων Καυσίμων,

Τεχνικός Αυτοκινήτων-Οχημάτων, Τεχνικός Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων-Οχημάτων, Τεχνικός Ηλεκτρολόγος Αυτοκινήτων Οχημάτων, Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων, Τεχνικός Ανελκυστήρων και Τεχνικός Ηλεκτρολόγος.

Τομέας Δομικών και Συναφών Κατασκευών: Σχεδιαστής μέσω Συστημάτων Η/Υ, Τεχνικός Τοπογραφικών Εφαρμογών και Τεχνικός Δομικών Εργων.

Τομέας Χημικής Βιομηχανίας: Τεχνικός Ελέγχου Υλικών και Τεχνικός Μεταλλικών Κατασκευών.

Τομέας Εφαρμοσμένων Τεχνών: Γραφίστας Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων, Τεχνικός Εργαστηρίου Φωτογραφίας, Τεχνικός Συντήρησης Έργων Τέχνης, Τεχνικός Διακόσμησης, Τεχνικός Διακόσμησης Χειροποίητου Κοσμήματος και Ξυλογλύπτης.

Τομέας Ενέργειας και Περιβάλλοντος: Τεχνικός Διαχείρισης και Ανακύκλωσης Αποβλήτων, Τεχνικός Ελέγχου Βιομηχανικού και Εργαστηριακού Περιβάλλοντος και Τεχνικός Βιολογικής και Οικολογικής Γεωργίας.

Τομέας Αισθητικής/ Υγείας/ Κοινωνικών Υπηρεσιών: Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής, Βοηθός Αναισθησιολόγου, Βοηθός Νοσηλεύτριας, Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής, Ειδικός Προσχολικής Αγωγής, Δραστηριοτήτων, Δημιουργίας και Έκφρασης και Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.

Τομέας Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε.: Δημοσιογράφος, Συντάκτης, Ρεπόρτερ, Εικονολήπτης και Ηχολήπτης.

Τομέας Ένδυσης και Υπόδησης: Βοηθός Ενδυματολόγου και Ειδικός Ενδυματολογίας Σχεδίασης Μόδας.

Τομέας Πολιτισμού και Αθλητισμού: Προπονητής Αθλήματος, Διοικητικό Στέλεχος Αθλητισμού, Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων και Ειδικός στην Υποκριτική Θεάτρου και Κινηματογράφου.

Λόγω οικονομικών δυσκολιών και αναγκών του πλυθισμού της κάθε περιοχής, δεν διδάσκονται όλες οι ειδικότητες στα Ι.Ε.Κ. Κάθε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης αποφασίζει ποιες ειδικότητες θα λειτουργήσει, με την δυνατότητα να προσαρτήσει κι άλλες ειδικότητες όποτε κρίνει ότι έχει τις δυνάμεις να ανταπεξέλθει. Σημαντικό ρόλο στην επιλογή των ειδικοτήτων έχει η ζήτηση από τον πληθυσμό και το εαν υπάρχουν ή μπορούν να προσληφθούν οι κατάλληλοι καθηγητές για να διδάξουν.

Στο παράρτημα της εργασίας μας παραθέτουμε μονογραφίες ειδικοτήτων των Ι.Ε.Κ.

Οι καταρτιζόμενοι που αποφοιτούν επιτυχώς, λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης και μπορούν να συμμετάσχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης για την απόκτηση Διπλώματος Επαγγελματικής Κατάρτισης Δευτεροβάθμιου Επιπέδου. Πριν την συμμετοχή στις εξετάσεις, οι καταρτιζόμενοι έχουν το δικαίωμα προαιρετικής εξάμηνης πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που θεωρείται αναγνωρισμένη προυπηρεσία. Οι εξετάσεις, διενεργούνται από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε πανελλαδικό επίπεδο δύο φορές το χρόνο και περιλαμβάνουν θεωρητική και πρακτική εξέταση. Για να συμμετάσχει κάποιος, πρέπει να καταβάλλει ένα χρηματικό ποσό ως παράβολο. Το ποσό ορίζεται από τους αρμόδιους φορείς και καταβάλλεται για την πρώτη συμμετοχή στις εξετάσεις. Εάν οι εξεταζόμενοι είναι απόφοιτοι Γυμνασίου και επιτύχουν στις εξετάσεις, τους χορηγείται Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης Επιπέδου Ι. Το Δίπλωμα, αναγνωρίζεται από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρέπει εδώ να σημειωθεί, πως την περίοδο που οι καταρτιζόμενοι εκπαιδεύονται, έχουν την δυνατότητα να πραγματοποιήσουν θεματικές εργασίες στο Γ' και Δ' εξάμηνο σχετική με την ειδικότητά τους. Τα εργαστήρια που γίνονται τα πρακτικά μαθήματα, τα υλικά των εργαστηρίων αλλά και οι εκπαιδευτικοί, είναι στην διάθεση των εκπαιδευόμενων και πέραν του προγραμματισμένου ωραρίου. Αυτό γίνεται για να καλυφθούν απορίες που οι καταρτιζόμενοι τυχόν να έχουν. Κατά την διάρκεια των σπουδών, δίνονται υποτροφίες στους αριστεύσαντες στο Α', Β' και Γ' εξάμηνο και στους πρωτεύσαντες σε κάθε εξάμηνο. Τα Ι.Ε.Κ. προσφέρουν και ενισχυτική διδασκαλία των αποφοίτων για την προετοιμασία των εξετάσεων της πιστοποίησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κάνοντας όλη αυτή την διαδρομή έρευνας, φτάνοντας στο τέλος, καταλήξαμε σε ορισμένα συμπεράσματα, τα οποία παραθέτουμε στις επόμενες γραμμές του κειμένου μας.

- Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός, συμβάλλει σημαντικά στην αυτογνωσία και αυτοαντίληψη του προσανατολιζόμενου.
- Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός είναι μία από τις κύριες πηγές πληροφόρησης για την φύση των επαγγελμάτων και την αγορά εργασίας.
- Ο Ε.Π. φροντίζει για την ολοκλήρωση της ανθρώπινης προσωπικότητας μέσα από την σωστή εκλογή επαγγέλματος.
- Ο έφηβος χρήζει ανάγκης βοήθειας στην δύσκολη απόφαση επιλογής επαγγέλματος.
- Οι νέοι σήμερα, επιθυμούν γρήγορη και καλή επαγγελματική αποκατάσταση.
- Η αγορά εργασίας απαιτεί εξειδικευμένα προσόντα.
- Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού αποσκοπεί στην εξειδικευμένη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των ατόμων που εκπαιδεύει.
- Η πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις, που παρέχει ο ΟΑΕΔ στα άτομα που φοιτούν στις σχολές του, επικροτείται από τους νέους.
- Οι νέοι, επικροτούν το θεσμό της πρακτικής άσκησης του ΟΑΕΔ, γιατί θέλουν να γνωρίζουν τις επιχειρήσεις και τον τρόπο λειτουργίας τους, άμεσα.
- Τα εργαστηριακά μαθήματα των Σχολών Μαθητείας (ΕΠΑ.Σ) και των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, δίνουν την δυνατότητα στον καταρτιζόμενο να δει την θεωρία να εφαρμόζεται στην πράξη. Με τον τρόπο αυτό, ο εκπαιδευόμενος έχει και την δυνατότητα να διαπιστώσει εάν όντως του ταιριάζει η ειδικότητα που έχει επιλέξει. Αν δεν του ταιριάζει, τον επόμενο χρόνο μπορεί να επιλέξει άλλη ειδικότητα. Η ευελιξία αυτή, δεν συναντάται αλλού.
- Πολλοί άνθρωποι με πτυχίο, δεν έχουν δουλειά. Για το λόγο αυτό, μεγάλος αριθμός νέων ανθρώπων, στρέφεται στην Τεχνική Εκπαίδευση του ΟΑΕΔ, όπου μετά το τέλος της εκπαίδευσης, μέσω προγραμμάτων, προσφέρεται βοήθεια στην ανεύρεση εργασίας.
- Κάποιες φορές, άτομα που πραγματοποιούσαν πρακτική άσκηση, κρίθηκε ότι μπορούν να προσφέρουν στην επιχείρηση και πέραν της πρακτικής. Έτσι ο εργοδότης προσφέρει σταθερή εργασία στον εκπαιδευόμενο. Αυτό αποτελεί αιτία για την προσέλευση πολλών ατόμων που εκδηλώνουν την επιθυμία να καταρτιστούν στον ΟΑΕΔ.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Αν και από όσα είδαμε, διαπιστώσαμε πως ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός βοηθά πραγματικά τον νέο να προσανατολιστεί επαγγελματικά και πως οι υπηρεσίες που παρέχει ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού είναι σε πολύ καλό επίπεδο, έχουμε να κάνουμε ορισμένες προτάσεις για την βελτίωση του συστήματος.

- Η εκπαίδευση που προσφέρεται από τον ΟΑΕΔ, να ανανεώνεται τακτικά. Η κοινωνία συνεχώς μεταβάλλεται και οι απαιτήσεις αλλάζουν. Είναι αναγκαίο η εκπαίδευση να συμβαδίζει με την κοινωνία.
- Θα ήταν καλό να εγκριθούν περισσότερα κονδύλια ώστε να εφαρμόζονται περισσότερες ειδικότητες στις Σχολές Μαθητείας και στα Ι.Ε.Κ. του (ΟΑΕΔ).
- Επικρατεί η άποψη πως οι σχολές του ΟΑΕΔ, είναι για νέους που δεν έχουν την πνευματική δυνατότητα να προχωρήσουν σε επόμενες βαθμίδες εκπαίδευσης. Αυτό συμβαίνει γιατί οι ειδικότητες που εφαρμόζει ανήκουν κυρίως στους τομείς μηχανολογίας, ηλεκτρολογίας και στον τομέα ηλεκτρονικών. Πιστεύουμε ότι αυτή η άποψη πρέπει ν' αλλάξει. Ότι πρέπει να εισαχθούν και πιο θεωρητικές ειδικότητες.
- Ο Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού, μπορεί να πραγματοποιήσει ημερίδες και ομιλίες. Στόχος θα είναι η λεπτομερής ενημέρωση για το περιεχόμενο της εκπαίδευσης του ΟΑΕΔ, στην οποία για να ανταπεξέλθει ο εκπαιδευόμενος χρειάζεται να έχει πολλές ικανότητες και δεξιότητες. Έτσι, πιθανότατα θα αυξηθεί ο αριθμός των εκπαιδευόμενων γιατί αρκετοί νέοι θέλουν να εκπαιδευτούν στον ΟΑΕΔ αλλά δεν το κάνουν λόγω του στερεότυπου πως οι υπηρεσίες του απευθύνονται μόνο σε ιδιαίτερες κοινωνικά ομάδες.
- Ήδη υπάρχει πληθώρα επιχειρήσεων που συνεργάζονται με τον ΟΑΕΔ. Εκτός από την συνέχιση της καλής συνεργασίας με τις ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες, θα ήταν καλύτερο εαν αυξανόταν και ο αριθμός τους. Με τον τρόπο αυτό, οι νέοι θα είχαν περισσότερες επιλογές στις επισκέψεις και στην πρακτική τους άσκηση.
- Η οικογένεια, όπως έχουμε ήδη πει, αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην λήψη αποφάσεων. Θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο εαν ο Σύμβουλος πραγματοποιούσε περισσότερες συνεντεύξεις και συναντήσεις με τους γονείς των μαθητών με σκοπό να κατανοήσουν οι γονείς τις ανάγκες του παιδιού τους και να το στηρίξουν. Και να υπάρχει συνεργασία γονέων, συμβούλου και νέου τόσο στις ΕΠΑ.Σ όσο και στα Ι.Ε.Κ., πάντα όμως με σεβασμό στην προσωπικότητα και τις επιλογές του νέου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΝΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΟΥ Ε.Π. .

MARTYRIA 1^η

- <<Γεια σας. Τι κάνετε;>>
- <<Γεια σου Κατερίνα. Είμαι καλά, σ' ευχαριστώ. Σ' ευχαριστώ που ήρθες.>>
- <<Με χαρά είμαι εδώ, αλλά να σας πω, θα δώσετε τα στοιχεία μου σε πολύ κόσμο; Θα μου κάνετε δύσκολες ερωτήσεις;>>
- <<Μην αγχώνεσαι άδικα. Τις απαντήσεις σου θα τις παραθέσω ως μαρτυρία στην πτυχιακή μου εργασία. Οι άνθρωποι που θα την διαβάσουν θα δουν το όνομά σου και την ηλικία σου. Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι η γνώμη σου για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και τις σχολές του ΟΑΕΔ.>>
- <<Α, ωραία.>>
- <<Θέλω σε πρώτη φάση να μου πεις την ηλικία σου και την τάξη στην οποία φοιτείς.>>
- <<Τελείωσα την Γ' Τάξη του Ενιαίου Λυκείου. Είμαι 18 χρονών και δεν κατάφερα να περάσω σε κάποια σχολή.>>
- <<Για το Πρόγραμμα πως έμαθες;>>
- <<Μια φίλη της μαμάς μου γνώριζε για το πρόγραμμα και μας ενημέρωσε. Μου είπε ότι είναι καλό και αξίζει να το παρακολουθήσει κάποιος.>>
- <<Εσένα ποια είναι η γνώμη σου για το πρόγραμμα;>>
- <<Η αλήθεια είναι ότι την πρώτη μέρα ήθελα να φύγω. Υπήρχαν κάποια άτομα που έκαναν πολύ φασαρία. Μου άρεσε όμως η Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού που έκανε το πρόγραμμα. Μου άρεσε ο τρόπος που προσπαθούσε να μας μεταδώσει πληροφορίες και σταμάτησε και την πολύ φασαρία μέσα στην τάξη. Γενικώς το πρόγραμμα ήταν αναλυτικό. Διερευνά την προσωπικότητα.>>
- <<Βοηθήκες από το Πρόγραμμα;>>
- <<Ναι πάρα πολύ. Έμαθα τον εαυτό μου. Έχω ενδιαφέροντα και ικανότητες που δεν γνώριζα ότι έχω. Μου άρεσε που ήρθα σε άμεση επαφή με υπηρεσίες αν και θα ήθελα να επιλέξω ποια υπηρεσία θα επισκεφθώ να γνωρίσω πως λειτουργεί. Και εδώ στον ΟΑΕΔ είναι ωραία τα πράγματα. Είναι και ο αδερφός μου εδώ και ξέρω πως είναι καλά τα πράγματα. Οι σχολές του φαίνονται καλές και πραγματικά μαθαίνεις. Από όσο είδα προσφέρουν εξειδικευμένη μόρφωση και μου αρέσει αυτό.>>
- <<Μπορεί να επιλέξεις κάποια από τις ειδικότητες που παρέχουν οι σχολές του ΟΑΕΔ, για την μελλοντική σου αποκατάσταση;>>
- <<Δεν ξέρω, μπορεί. Με το πρόγραμμα είδα από κοντά πως είναι τα πράγματα εδώ. Αυτό που είδα μου άρεσε αλλά δεν ξέρω αν θα

παρακολουθήσω κάποια ειδικότητα εδώ. Έχω επισκεφθεί και άλλους φορείς που προσφέρουν Ε.Π. Βλέπω ότι ο ΟΑΕΔ έχει ενδιαφέρον.>>

– <<Υπάρχει κάτι που δεν σου άρεσε και θα ήθελες ν' αλλάξεις στο Πρόγραμμα;>>

– <<Θα ήθελα να έχουμε περισσότερες μέρες στην διάθεσή μας για να επισκεφθούμε επιχειρήσεις και περισσότερες ασκήσεις στην διάθεσή μας για να γνωρίσουμε ακόμη καλύτερα τον εαυτό μας. Επίσης, ήθελα να παρακολουθούσαμε και πως γίνεται το μάθημα στις σχολές εδώ. Κάναμε μια επίσκεψη στα εργαστήρια αλλά θα ήθελα να δω και πως γίνεται το μάθημα.>>

– <<Η εκπαίδευση που παρέχεται εδώ σε άφησε ικανοποιημένη;>>

– <<Ναι, είναι σε πολύ καλό επίπεδο η εκπαίδευσή τους.>>

– <<Εντάξει, Κατερίνα. Σ' ευχαριστώ πολύ και σου εύχομαι να βρεις το επάγγελμα που σε αντιπροσωπεύει και να γίνεις μια επιτυχημένη επαγγελματίας.>>

– <<Ευχαριστώ πολύ, γεια σας.>>

ΜΑΡΤΥΡΙΑ 2^η

- <<Γεια σου Ιωάννα. Πέρασε σε παρακαλώ, κάθισε.>>
- <<Γεια.>>
- <<Θέλω να σε ευχαριστήσω που δέχτηκες να μου μιλήσεις.>>
- <<Τίποτα καλέ. Να ξεκινήσουμε μόνο γιατί θέλω να προλάβω να κάνω κι εγώ διάλλειμμα όπως οι υπόλοιποι.>>
- <<Μην ανησυχείς. Δεν θα σε καθυστερήσω πολύ. Λοιπόν Ιωάννα, θα σου κάνω κάποιες ερωτήσεις για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και την εκπαίδευση του ΟΑΕΔ. Τις απαντήσεις σου θα τις παραθέσω ως μαρτυρία στην πτυχιακή μου εργασία μου. Σε παρακαλώ πολύ να μου απαντήσεις με ειλικρίνεια.>>
- <<Ναι, ναι.>>
- <<Αρχικά Ιωάννα θέλω να μου πεις πόσο χρονών είσαι και σε ποια τάξη πηγαίνεις.>>
- <<Τελείωσα την Α' Τάξη του Ενιαίου Λυκείου και είμαι 16 χρονών.>>
- <<Το θέμα θέμα της εκλογής επαγγέλματος είναι κάτι που σε απασχολεί;>>
- <<Βέβαια, όπως όλους μας.>>
- <<Ναι. Για πες μου: Πώς ήρθες στο Πρόγραμμα του Ενεργού Ε.Π.;>>
- <<Μια μέρα που κοιμόμουνα ήρθε η κολλητή μου και με ξύπνησε. Μου είπε ότι στο σχολείο κάνουν αιτήσεις για ένα Πρόγραμμα Ε.Π. και ότι αν συμμετάσχεις σε πληρώνουν. Μου είπε να σηκωθώ να πάμε γρήγορα να γραφτούμε γιατί ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι περιορισμένος.>>
- <<Εσένα πως σου φάνηκε η ιδέα αυτή;>>
- <<Να σου πω, εγώ για τα λεφτά ήρθα. Δεν με ενδιέφερε το πρόγραμμα καθόλου.>>
- <<Παρά την αρχική σου γνώμη, η συμμετοχή σου στο πρόγραμμα σε βοήθησε καθόλου στην εκλογή επαγγέλματος;>>
- <<Καθόλου.>>
- <<Γιατί το λες αυτό; Πώς αξιολογείς το Πρόγραμμα;>>
- <<Μου φάνηκε ότι προσπάθησαν με το συγκεκριμένο πρόγραμμα να μας κατευθύνουν προς τις σχολές του ΟΑΕΔ. Ήρθε ένας υπεύθυνος μια από τις προηγούμενες ημέρες και μόνο για τον ΟΑΕΔ μας έλεγε.>>
- <<Απ' όσο είμαι σε θέση να γνωρίζω, το Πρόγραμμα του Ενεργού Ε.Π. διεξάγεται υπό την αιγίδα του ΟΑΕΔ και αναφέρεται σε όλα τα επαγγέλματα ανεξαιρέτως, είτε λειτουργούν στις σχολές του ΟΑΕΔ είτε όχι.>>
- <<Ναι αλλά ο ΟΑΕΔ είναι για παρακατιανούς. Δεν μου άρεσε καθόλου το πρόγραμμα. Το μόνο καλό που είχε ήταν ότι έκανα πολλούς φίλους.>>

- <<Να σε ρωτήσω τώρα κάτι άλλο: έχεις επισκεφθεί ποτέ το ΚΕ.ΣΥ.Π της περιοχής σου με σκοπό να ζητήσεις στήριξη και πληροφορίες τώρα που αναζητάς και σκέφτεσαι ποιο επάγγελμα θ' ακολουθήσεις;>>
- <<Δεν πιστεύω ότι μου χρειάζεται.>>
- <<Παρ' όλα αυτά, από όσα είδες στο πρόγραμμα, υπάρχει κάτι που πιστεύεις ότι θα βελτιώσει την ποιότητα του προγράμματος;>>
- <<Μπορώ να πω ότι μου άρεσε που επισκεφθήκαμε κάποιες επιχειρήσεις για να δούμε πως λειτουργούν. Θα ήθελα όμως να μπορώ εγώ να αποφασίσω ποια επιχείρηση θα επισκεφθώ. Πάντως εγώ θα γίνω χορεύτρια.>>
- <<Δεν θα ήθελες να ενημερωθείς για την φύση και τις σπουδές του επαγγέλματός που σ' ενδιαφέρει;>>
- <<Εγώ θέλω να πάω σε ριάλιτι σόου και εκεί θα χορεύω και θα γίνω και διάσημη. Κι αν δεν πάω, θα πληρώσω και θα πάω σε μια σχολή.>>
- <<Εντάξει Ιωάννα. Σε ευχαριστώ πάρα πολύ για τον χρόνο σου και σου εύχομαι να βρεις το κατάλληλο για σένα επάγγελμα.>>
- <<Παρακαλώ. Ευχαριστώ για την ευχή. Πιστεύω πως θα καταφέρω να γίνω χορεύτρια.>>

ΜΑΡΤΥΡΙΑ 3^η

- <<Γεια σου, Μάριε. Σ' ευχαριστώ που ήρθες. Γνωρίζω πως εξεταζόσουν σε μάθημα και πως πριν λίγο τελείωσες. Δεν θα σε καθυστερήσω πολύ.>>
- <<Εντάξει. Μου είπε ο διευθυντής πως θέλετε να μιλήσουμε για την σχολή.>>
- <<Ναι. Κάνω μια εργασία που αφορά τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και τις σχολές του ΟΑΕΔ. Θέλω να μιλήσω μαζί σου, που φοιτάς στην Σχολή Μαθητείας, να μου πεις την γνώμη σου.>>
- <<Εντάξει. Δεν έχω πρόβλημα.>>
- <<Θέλω αρχικά να μου πεις την ηλικία σου και σε ποια τάξη πηγαίνεις.>>
- <<Είμαι 16 και πάω Α' Λυκείου εδώ στις ΕΠΑΣ. Πρέπει να τις λέμε ΕΠΑΣ τώρα. Μας αλλάξαν τα συστήματα βλέπεις.>>
- <<Για πες μου, πως επέλεξες τις Επαγγελματικές Σχολές του ΟΑΕΔ;>>
- <<Πέρσι που τελείωσα το Γυμνάσιο, δεν ήξερα που να πάω. Δεν ήθελα να συνεχίσω στο Λύκειο ή στο Επαγγελματικό Λύκειο. Ήξερα από φίλους πως στον ΟΑΕΔ είναι καλά. Μπορώ να μάθω μια τέχνη και μετά να δουλέψω σχεδόν αμέσως. Ρώτησα και στο ΚΕ.ΣΥ.Π. και από όσα είδα εκεί θα μου ταίριαζε να έρθω σε αυτή την σχολή. Και έτσι ήρθα.>>
- <<Πως είναι η εκπαίδευση εδώ;>>
- <<Καλά έκανα και ήρθα τελικά. Μαθαίνω ότι μου αρέσει, είναι καλά τα μαθήματα, είναι και οι φίλοι μου εδώ. Του χρόνου θα πάρω την ειδικότητα του Μηχανικού Αυτοκινήτων. Μου αρέσουν τα αυτοκίνητα. Έτσι θα ασχοληθώ με αυτά.>>
- <<Είσαι ικανοποιημένος δηλαδή;>>
- <<Ναι, αρκετά.>>
- <<Εντάξει Μάριε. Καλή σταδιοδρομία να έχεις.>>
- <<Ευχαριστώ. Γεια σας.>>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΕΡΙΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Εισαγωγή

Το φυσικό αέριο είναι μια από τις βασικές πηγές ενέργειας. Βρίσκεται εγκλωβισμένο στην γη και συνήθως συνοδεύει κοιτάσματα πετρελαίου. Η χρήση του έχει σημαντικά πλεονεκτήματα, οικονομικά και περιβαλλοντικά, σε σχέση που χρησιμοποιούνται παραδοσιακά με στην Ελλάδα. Με την εγκατάσταση του δικτύου φυσικού αερίου που κοντεύει να ολοκληρωθεί, η ειδικότητα του Τεχνικού Αερίων Καυσίμων βρίσκεται σε αναπτυσσόμενη ζήτηση. Ο επαγγελματίας αυτός είναι ο άνθρωπος που με τις γνώσεις του δημιουργεί ασφαλείς και καλά οργανωμένες εγκαταστάσεις φυσικού αερίου.

Φύση Εργασίας

Ο Τεχνικός Αερίων Καυσίμων ασχολείται κυρίως με την εγκατάσταση και συντήρηση δικτύων αερίων καυσίμων και την επισκευή συσκευών που λειτουργούν με αέρια καύσιμα. Χρησιμοποιεί ως επι πλείστον εργαλεία χειρός ανάλογα με αυτά των υδραυλικών και των ηλεκτρολόγων, ειδικά για την διαμόρφωση και σύνδεση των σωληνώσεων, όπως και για την επισκευή και συντήρηση των συσκευών που λειτουργούν με αέρια καύσιμα, όπως κουζίνες και σόμπες γκαζιού.

Ο Τεχνικός Αερίων Καυσίμων πρέπει να μπορεί να επεξηγεί στους πελάτες τα διάφορα τεχνικά θέματα που αφορούν στην λειτουργία των δικτύων και των συσκευών καθώς και να ενημερώνει τους χρήστες αυτών των συσκευών για όλους τους πιθανούς κινδύνους που προκύπτουν από την λανθασμένη χρήση τους.

Συνθήκες Εργασίας

Λόγω της φύσης της εργασίας, ο Τεχνικός Αερίων Καυσίμων δεν έχει σταθερό περιβάλλον εργασίας. Ο Τεχνικός Αερίων Καυσίμων μπορεί να δουλεύει μόνος του αλλά και σε συνεργασία με άλλους τεχνικούς. Εργάζεται κυρίως σε εξωτερικούς χώρους και μετακινείται συνεχώς. Οι ώρες απασχόλησης, όπως και οι αποδοχές ποικίλλουν ανάλογα με το είδος του φορέα (δημόσιος ή ιδιωτικός) στον οποίο εργάζονται οι

Τεχνικοί Αερίων Καυσίμων. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες δεν έχουν συγκεκριμένο ωράριο και οι αποδοχές τους διαμορφώνονται ανάλογα με τις ώρες απασχόλησης. Όταν δουλεύει σε αγωγούς που μεταφέρουν αέριο με πίεση, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή για την αποφυγή ατυχημάτων.

Προσόντα

Ο Τεχνικός Αερίων Καυσίμων πρέπει να έχει τις γνώσεις που παρέχονται στα αντίστοιχα τμήματα στα δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. Πρέπει να γνωρίζει την τεχνολογία των δικτύων αερίων καυσίμων, τα αέρια καύσιμα, τους κανονισμούς ασφαλείας, τις συσκευές που χρησιμοποιούν αέρια καύσιμα και στοιχεία ηλεκτροτεχνίας. Επίσης, χρειάζεται να έχουν γνώσεις αντοχής υλικών και λειτουργίας των οργάνων αυτοματισμού και ελέγχου. Τέλος, είναι χρήσιμο να γνωρίζει αγγλικά και χρήση υπολογιστή.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Τεχνικός Αερίων Καυσίμων διαθέτει τεχνικό πνεύμα και ικανότητα κατανόησης των βασικών φυσικών εννοιών. Παράλληλα, διαθέτει δεξιότητες, αναλυτική σκέψη και μεθοδικότητα. Ειδικά στην περίπτωση που εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας και έχει ειδικευτεί στην συντήρηση και επισκευή συσκευών, πρέπει να διαθέτει ικανότητα γρήγορης εκμάθησης και αναλυτική σκέψη, ώστε να είναι σε θέση ν' αντιλαμβάνεται τις ομοιότητες και τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων συσκευών του εμπορίου. Είναι ένα επάγγελμα που απαιτεί μεγάλη υπευθυνότητα και προσοχή, γιατί η διαρροή αερίων μπορεί να προκαλέσει ατυχήματα όπως εκρήξεις και δηλητηριάσεις.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Αερίων Καυσίμων μπορεί να εργαστεί στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Όσον αφορά στον δημόσιο τομέα, μπορεί να εργαστεί σε τμήματα εγκατάστασης και επισκευής δικτύου. Στον ιδιωτικό τομέα μπορεί να εργαστεί σε βιομηχανίες, σε εταιρίες εγκατάστασης, επισκευής και συντήρησης δικτύου και σε εταιρίες εμπορίας, συντήρησης & επισκευής συσκευών που λειτουργούν με αέρια καύσιμα (π.χ. λέβητες, οικιακές συσκευές).

Εκπαίδευση

Η σχετική εκπαίδευση μπορεί να γίνει σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. Η φοίτηση διαρκεί 2 χρόνια και περιλαμβάνει θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα. Εκτός από τα Ι.Ε.Κ. , Τεχνικοί Αερίων Καυσίμων εκπαιδεύονται και σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης που διεξάγονται σε διάφορα σημεία της Ελλάδας.

Προοπτικές Απασχόλησης

Οι Τεχνικοί Αερίων Καυσίμων έχουν καλές προοπτικές απασχόλησης, γιατί το δίκτυο διανομής φυσικού αερίου τώρα ολοκληρώνεται και σιγά-σιγά θα αρχίσει να χρησιμοποιείται στα σπίτια. Συνήθως ξεκινούν την σταδιοδρομία τους ως βοηθοί. Ανάλογα όμως με την ταχύτητα απόκτησης εμπειρικών γνώσεων, είναι σε θέση να αναλαμβάνουν μόνοι τους διάφορες εργασίες, αρχικά μικρής κλίμακας. Με την πάροδο του χρόνου και ανάλογα με τις εμπειρικές και τεχνικές γνώσεις που αποκτούν, μπορούν να εργαστούν σε υψηλότερο επίπεδο.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για να γίνει κάποιος Τεχνικός Αερίων Καυσίμων.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Ο Τεχνικός Αερίων Καυσίμων δεν ανήκει σε συλλογικά όργανα.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Εισαγωγή

Το κόσμημα έχει ιστορία τόσο μακριά όσο ο άνθρωπος. Αποτελεί έκφραση της ανθρώπινης καλαισθησίας, σύμβολο θρησκευτικό, σύμβολο εξουσίας, έργο τέχνης, πολύτιμη οικονομική αξία. Η τεράστια παράδοση στην δημιουργία έκφρασης κοσμημάτων συνεχίζεται και στις μέρες μας εμπλουτισμένη από τις εφαρμογές της τεχνολογικής εξέλιξης. Η εξέλιξη έχει επηρεάσει και τα υλικά που χρησιμοποιούνται και τις τεχνικές διαμόρφωσής τους και την αισθητική. Εκφραστές των νέων τάσεων κατασκευής κοσμημάτων είναι οι Τεχνικοί Κοσμήματος Παραγωγής που δίνουν στο κόσμημα ένα μαζικό χαρακτήρα-χαρακτηριστικό της σύγχρονης εποχής.

Φύση Εργασίας

Ο Τεχνικός Κοσμήματος Παραγωγής ασχολείται με την μαζική παραγωγή κοσμημάτων σύμφωνα με τα σχέδια και τις οδηγίες του κατασκευαστή κοσμήματος. Σε πρώτη φάση δημιουργεί ένα δείγμα του συγκεκριμένου τύπου κοσμήματος από ευτελή υλικά για την διόρθωση όλων των ατελειών. Όταν απαιτείται, χρησιμοποιεί αυτό το δείγμα για να κατασκευάσει καλούπι. Αν το αποτέλεσμα είναι ικανοποιητικό, αρχίζει να κατασκευάζει το κόσμημα με τα υλικά που έχουν επιλεγεί. Αυτά είναι διάφορα μέταλλα, ημιπολύτιμοι και πολύτιμοι λίθοι, πέτρες, συνθετικά υλικά κ.λ.π. Τα εργαλεία που χρησιμοποιεί είναι απλά χειρωνακτικά εργαλεία, όπως πένσες, καλούπια, κατσαβίδια και ψαλίδια, αλλά και μηχανικά, όπως εργαλεία για οξυγονοκολλήσεις, χυτόπρεσες και διάφορα είδη τόννου. Τέλος, χρησιμοποιεί και χημικά υλικά για τον καθαρισμό μετάλλων.

Συνθήκες Εργασίας

Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εργάζεται ο Τεχνικός Κοσμήματος Παραγωγής εξαρτώνται από το περιβάλλον εργασίας. Οι περισσότεροι Τεχνικοί Κοσμήματος Παραγωγής εργάζονται σε εργαστήρια ή σε βιοτεχνίες κοσμημάτων. Το εργαστήριό τους είναι καλά φωτισμένο και αερίζεται συχνά για να αποφεύγεται η έντονη μυρωδιά των χημικών και του καμμένου μετάλλου.

Οι Τεχνικοί Κοσμήματος Παραγωγής, εφόσον εργάζονται ως υπάλληλοι σε μεγάλα καταστήματα παραγωγής και πώλησης κοσμημάτων, έχουν σταθερό ωράριο απασχόλησης. Οι αποδοχές τους εξαρτώνται από τις ικανότητες και την δημιουργικότητά τους. Για κάποιον που ξεκινά να ασκήσει το επάγγελμα του Τεχνικού Κοσμήματος Παραγωγής οι αποδοχές δεν είναι ιδιαίτερα υψηλές. Όταν αποκτήσει την ανάλογη πείρα, όμως, οι αποδοχές του αυξάνονται.

Προσόντα

Για να εργαστεί κάποιος ως Τεχνικός Κοσμήματος Παραγωγής πρέπει να έχει γνώσεις πάνω στο ελεύθερο και γραμμικό σχέδιο, την ιστορία της τέχνης, το σχέδιο κοσμήματος, την μεταλλογνωσία, και το δέσιμο μετάλλων και πέτρας. Επίσης πρέπει να γνωρίζει την μεθοδολογία επικάλυψης επιφανειών με μεταλλικά φύλλα, καθώς και να έχει γνώσεις φιλιγγράν και σαγρέ, μεθοδολογίας χυτού κοσμήματος και φινιρίσματος και να μπορεί να χειρίζεται διάφορες μηχανές (πρέσσες, τόνους κ.λ.π.) Ακόμη πρέπει να ξέρει να χειρίζεται υπολογιστή και να γνωρίζει αγγλικά.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Τεχνικός Κοσμήματος Παραγωγής διαθέτει δεξιοτεχνία, λεπτότητα στις κινήσεις και σταθερότητα των χεριών και των δακτύλων. Θα πρέπει να είναι υπομονετικός και επίμονος. Εξίσου απαραίτητα προσόντα είναι η καλαισθησία, η αγάπη για την τάξη, η επιμέλεια, η ακρίβεια και η προσοχή. Τέλος, πρέπει να παρακολουθεί την αγορά του κοσμήματος, έτσι ώστε να γνωρίζει την τάση της μόδας, τις ανάγκες των πελατών και να τις καλύπτει με τις δημιουργίες του.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Κοσμήματος Παραγωγής, εργάζεται ως υπάλληλος σε μεγάλες επιχειρήσεις ή βιοτεχνίες κατασκευής και πώλησης κοσμήματος.

Εκπαίδευση

Για να γίνει κανείς Τεχνικός Κοσμήματος Παραγωγής πρέπει να φοιτήσει σε αντίστοιχο δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ. για δύο χρόνια.

Προοπτικές Απασχόλησης

Η ζήτηση εργασίας του Τεχνικού Κοσμήματος Παραγωγής σημειώνει ανοδική πορεία, παράλληλη με την άνοδο του βιοτικού επιπέδου και την αύξηση των εξαγωγών. Οι Τεχνικοί Κοσμήματος Παραγωγής έχουν θετικές προοπτικές εξέλιξης για το μέλλον.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για να ασκήσει κανείς το επάγγελμα του Τεχνικού Κοσμήματος Παραγωγής.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Δεν υπάρχει κλαδικό, συνδικαλιστικό όργανο για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία, ούτε γραπτός δεοντολογικός κώδικας για τους Τεχνικούς Κοσμήματος Παραγωγής.

Ασφάλιση

Ο Τεχνικός Κοσμήματος Παραγωγής ασφαρίζεται στο Ι.Κ.Α., εφόσον εργάζεται με εξαρτημένη σχέση εργασίας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Συγγενή επαγγέλματα του Τεχνικού Κοσμήματος Παραγωγής είναι ο Τεχνικός Χειροποίητου Κοσμήματος και ο Αργυροχρυσοχόος.

Δυνατότητες Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α

Άτομα με κινητικά προβλήματα των άνω άκρων, με μειωμένη όραση και αχρωματοψία δεν μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα του Τεχνικού Κοσμήματος Παραγωγής.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ

Εισαγωγή

Το πράσινο δεν αποτελεί μόνο πηγή υγείας και οξυγόνου αλλά και πηγή ηρεμίας και αισθητικής απόλαυσης. Στις σύγχρονες πόλεις, ωστόσο, οι συνθήκες που επικρατούν απέχουν κατά πολύ από αυτές του φυσικού περιβάλλοντος. Έτσι λοιπόν τα φυτά χρειάζονται μια ιδιαίτερη μεταχείριση για να επιβιώσουν αλλά και να αναδείξουν την ομορφιά τους. Ο Τεχνικός Ανθοκομίας είναι ο επαγγελματίας που διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση ώστε να διαμορφώνει κήπους, πάρκα και πλατείες και να συντηρεί τα φυτά που υπάρχουν στους χώρους αυτούς.

Φύση Εργασίας

Ο Τεχνικός Ανθοκομίας ασχολείται με την καλλιέργεια, την μεταφύτευση, το κλάδεμα και την συντήρηση ανθοκομικών φυτών και δέντρων. Ασχολείται με την παραγωγή τους για εμπορικούς σκοπούς ή διαμορφώνει παρτέρια σε πλατείες, πάρκα και ιδιωτικούς κήπους. Συμβάλλει στην διαμόρφωση της αισθητικής των χώρων πρασίνου. Επίσης δίνει συμβουλές για μεθόδους καλλιέργειας και κηποτεχνίας, για μεταφύτευση και για την επιλογή των καλλωπιστικών φυτών και για την σωστή χρήση φυτοφαρμάκων. Τα εργαλεία που χειρίζεται είναι απλά εργαλεία χειρός, όπως κλαδευτήρι και τσάπα, αλλά και μηχανικά όπως χλοοκοπτικά και θαμνοκοπτικά. Χρησιμοποιεί επίσης λιπάσματα και φυτοφάρμακα.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Τεχνικός Ανθοκομίας εργάζεται συνήθως σε ανοικτούς χώρους, οπότε είναι εκτεθειμένος σε καιρικές συνθήκες. Μερικές φορές εργάζεται σε θερμοκήπια όπου υπάρχει υψηλή θερμοκρασία και μεγάλη υγρασία. Η εργασία του είναι ήρεμη, χωρίς στρες. Πρέπει να λαμβάνει μέτρα προστασίας όταν χρησιμοποιεί φυτοφάρμακα, τα οποία μπορούν να

προκαλέσουν διάφορες δερματολογικές παθήσεις, αλλεργίες και παθήσεις του πνεύμονα. Οι αποδοχές του εξαρτώνται από τον χώρο στον οποίο εργάζεται. Ως ελεύθερος επαγγελματίας μπορεί να εξασφαλίζει ικανοποιητικό εισόδημα.

Προσόντα

Ο Τεχνικός Ανθοκομίας πρέπει να έχει γνώσεις κηποτεχνίας, λειτουργίας του θερμοκηπίου, φυτοτεχνίας, εδαφολογίας και γεωργικής τεχνικής. Επίσης, χρειάζεται να ξέρει πως γίνεται η φυτοπροστασία και η εμπορία ανθοκομικών φυτών, όπως και τη χρήση και λειτουργία των ανθοκομικών μηχανημάτων. Τέλος, χρήσιμο προσόν θεωρείται η γνώση ξένης γλώσσας και η χρήση υπολογιστή.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Τεχνικός Ανθοκομίας πρέπει να έχει αγάπη για την φύση και να βρίσκει ενδιαφέρον στην ενασχόληση με την καλλιέργεια και την περιποίηση των φυτών. Πρέπει να έχει καλό γούστο και ανεπτυγμένο αισθητικό κριτήριο για να επιτυγχάνει καλύτερο αποτέλεσμα, αν η δουλειά του είναι να διαμορφώνει κήπους. Επίσης, πρέπει να έχει σωματική αντοχή και επιδεξιότητα στις κινήσεις των χεριών για τις λεπτές χειρωνακτικές εργασίες. Επίσης, δεν πρέπει να πάσχει από αλλεργικές παθήσεις που προκαλούν τα φυτά ή τα διάφορα φυτοφάρμακα.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Ανθοκομίας μπορεί να εργαστεί στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, στον ιδιωτικό τομέα αλλά και ως ελεύθερος επαγγελματίας. Βρίσκει απασχόληση στην παραγωγή καλλωπιστικών φυτών και λουλουδιών και σε υπηρεσίες που συντηρούν δημόσια πάρκα. Μπορεί ακόμη ν' αναλάβει την περιποίηση ιδιωτικών κήπων, την

περιποίηση φυτών σε εμπορικά κέντρα, σε καταστήματα και οπουδήποτε υπάρχει χώρος πρασίνου είτε σε εξωτερικό είτε σε εσωτερικό περιβάλλον.

Εκπαίδευση

Η εκπαίδευση του Τεχνικού Ανθοκομίας πραγματοποιείται σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. Η φοίτηση διαρκεί 2 έτη και περιλαμβάνει ένα εξάμηνο πρακτικής άσκησης.

Προοπτικές Απασχόλησης

Το επάγγελμα του Τεχνικού Ανθοκομίας έχει θετικές προοπτικές απασχόλησης αν ασχοληθεί κάποιος ως ελεύθερος επαγγελματίας. Οι θέσεις στο δημόσιο και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι περιορισμένες αλλά η τάση για καλλωπισμό των ιδιωτικών κήπων έχει κάνει αναγκαίο το επάγγελμα του Τεχνικού Ανθοκομίας.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για να γίνει κάποιος Τεχνικός Ανθοκομίας.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Δεν είναι υποχρεωμένος να ανήκει σε κάποιο σύλλογο ή σωματείο.

Ασφάλιση

Όσοι Τεχνικοί Ανθοκομίας εργάζονται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. Όσοι εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες ασφαλίζονται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία, ούτε γραπτός δεοντολογικός κώδικας για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Συγγενή Επαγγέλματα

Συγγενή επαγγέλματα του Τεχνικού Ανθοκομίας είναι ο Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής, ο Τεχνικός Θερμοκηπίων και ο Τεχνικός Γεωργικής Καλλιέργειας.

Δυνατότητες Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα με κινητικά προβλήματα των άνω και κάτω άκρων δεν μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα του Τεχνικού Ανθοκομίας. Επίσης, άτομα με έντονες αλλεργικές αντιδράσεις σε χημικά προϊόντα πρέπει να αποφεύγουν την συγκεκριμένη ειδικότητα.

ΠΡΟΝΗΤΗΣ ΑΘΛΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή

Η αξία του αθλητισμού και του αθλητικού ιδεώδους είναι διαχρονική. Στις σύγχρονες κοινωνίες αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς η εφαρμογή των αρχών και των αξιών του αθλητισμού στην κοινωνική ζωή συμβάλλει στην κοινωνική πρόοδο. Από την άλλη, ο αθλητισμός προσφέρει στι σύγχρονο άνθρωπο της πόλης διέξοδο και εκτόνωση. Ένας αρκετά σημαντικός αριθμός ανθρώπων ασχολείται συστηματικά με κάποιο άθλημα. Κάποιοι ασχολούνται ως επαγγελματίες ενώ πολύ περισσότεροι είναι εκείνοι που ασχολούνται ερασιτεχνικά με τον αθλητισμό, για λόγους ψυχαγωγίας. Πάντως, είτε ως επαγγελματίες είτε ως ερασιτέχνες, όλοι χρειάζονται την βοήθεια των Προπονητών για να μάθουν κάποιο άθλημα, να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους και να αναπτύξουν με τον καλύτερο τρόπο τις δυνατότητές τους.

Φύση Εργασίας

Οι αθλητικές λέσχες, οι σύλλογοι και τα γυμναστήρια στα οποία ασκούνται άνθρωποι, προσλαμβάνουν Προπονητές. Η παρουσία τους είναι σημαντική, αφού αυτοί αναλαμβάνουν να ασκήσουν και να προετοιμάσουν σωματικά και ψυχικά τους αθλητές και να τους μάθουν τις θεωρητικές και πρακτικές αρχές τους αθλήματος στο οποίο εξειδικεύονται. Οι Προπονητές των αθλητών επιδόσεων, βρίσκονται καθημερινά κοντά τους, σε μια προσπάθεια να καλλιεργήσουν σε μεγάλο βαθμό τις ικανότητές τους και να αυξήσουν τις επιδόσεις τους, έτσι ώστε να μπορέσουν να διακριθούν σε σημαντικούς αγώνες.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Προπονητής Αθλήματος χρειάζεται να δουλεύει σε εξωτερικούς χώρους και κλειστά γυμναστήρια. Η εργασία του απαιτεί σωματική και πνευματική προσπάθεια. Πολλές φορές χρειάζεται να ταξιδεύει σε διάφορες περιοχές ώστε να παρευρίσκεται σε προπονήσεις και αγώνες. Αν προπονεί αθλητές που αγωνίζονται, οι ώρες εργασίας του δεν είναι καθορισμένες και προσδιορίζονται από το πρόγραμμα αγώνων της ομάδας ή του ατόμου που προπονεί. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να αφιερώνει πολλές ώρες και σε εκπαιδευτικά σεμινάρια. Η αμοιβή ενός Προπονητή κυμαίνεται γενικά σε ικανοποιητικά επίπεδα, αλλά εξαρτάται από το άθλημα στο οποίο ειδικεύεται, από την εμπειρία του και την επαγγελματική κατηγορία ή τον όμιλο στον οποίο εργάζεται. Οι Προπονητές των επαγγελματικών ομάδων παίρνουν πέρα από τον μισθό τους και πριμ σε περιπτώσεις μεγάλων επιτυχιών της ομάδας. Γενικά, η επιτυχία τους ως επαγγελματιών παίζει σημαντικό ρόλο στον καθορισμό τους ύψους της αμοιβής τους.

Προσόντα

Ο Προπονητής πρέπει να γνωρίζει τέλεια το άθλημά του. Πρέπει να έχει γνώσεις πρώτων βοηθειών αλλά και παιδαγωγικής και ψυχολογίας. Οι ξένες γλώσσες θεωρούνται απαραίτητες, ιδιαίτερα όταν ο προπονητής πρέπει να συναναστρέφεται με αλλοδαπούς αθλητές. Τέλος, πρέπει να καταλαβαίνει και να μπορεί να αξιοποιήσει τις εργασίες και τα πορίσματα των φυσιολόγων και των διατροφολόγων.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Σημαντικό πλεονέκτημα για τον Προπονητή Αθλήματος θεωρείται το να είναι ο ίδιος πρώην αθλητής και να κατέχει τέλεια το άθλημά του. Αυτό όμως δεν αρκεί μόνο του. Πρέπει να έχει γνώσεις ψυχολογίας και παιδαγωγικής για να καταλαβαίνει τις ανάγκες και τα προβλήματα των αθλητών και να τους καθοδηγεί με αποτελεσματικό αλλά όχι πιεστικό τρόπο. Πρέπει να ξέρει να δίνει κίνητρο και κουράγιο στους αθλητές για να αποδίδουν όσο το δυνατόν καλύτερα. Χρειάζεται να έχει υπομονή και

ικανότητα καλής επικοινωνίας όταν εξηγεί νέες τακτικές βελτίωσης. Πρέπει να έχει γενική μόρφωση και να μπορεί να προσαρμόζει τις μεθόδους προπόνησης του σε κάθε αθλητή.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Προπονητής μπορεί να εργαστεί σε γυμναστήρια, αθλητικά κέντρα, κέντρα υγείας και αθλητικούς συλλόγους.

Εκπαίδευση

Οι σπουδές για την εξειδίκευση του Προπονητή δεν είναι πάντα απαραίτητες. Συνήθως οι προπονητές είναι πρώην αθλητές συγκεκριμένου αθλήματος που τελειώνουν ορισμένες σχολές ή σεμινάρια προπονητών στο συγκεκριμένο άθλημα. Ωστόσο, παρέχεται εκπαίδευση στα Ι.Ε.Κ. που δίνει στον Προπονητή τις απαραίτητες θεωρητικές και τεχνικές γνώσεις προκειμένου να ανταποκριθεί πιο αποτελεσματικά στον πολύπλοκο ρόλο του. οι σπουδές στα Ι.Ε.Κ. διαρκούν 4 εξάμηνα.

Προοπτικές Απασχόλησης

Οι προοπτικές απασχόλησης για έναν Προπονητή διαγράφονται θετικές. Η μαζική στροφή προς τον αθλητισμό χιλιάδων ατόμων κάθε ηλικίας, αυξάνει την ανάγκη για πρόσληψη Προπονητών.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Δεν υπάρχει κανένας νομικός ή τυπικός περιορισμός για να εργαστεί κάποιος ως Προπονητής.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Ο Προπονητής Αθλήματος πρέπει να ανήκει στο Τεχνικό Επαγγελματικό Επιμελητήριο και προαιρετικά συμμετέχει σε συλλόγους και σωματεία.

Ασφάλιση

Οι Προπονητές που εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. Στο Τ.Ε.Β.Ε. ασφαλίζονται όσοι εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία ούτε γραπτός δεοντολογικός κώδικας για το επάγγελμα του Προπονητή Αθλήματος.

Συγγενή Επαγγέλματα

Συγγενή επαγγέλματα με αυτό του Προπονητή Αθλήματος θεωρούνται ο Καθηγητής Φυσικής Αγωγής και ο Αθλητικός Manager.

Δυνατότητα Απασχόλησης με Α.Μ.Ε.Α

Άτομα με σοβαρές νοητικές δυσλειτουργίες δεν μπορούν να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Πηγή: ΟΑΕΔ Μονογραφίες Επαγγελμάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιά

ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Εισαγωγή

Η πληροφορική είναι ο κατ' εξοχήν αναπτυσσόμενος κλάδος της τελευταίας δεκαετίας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δημιουργούνται διαρκώς νέες εφαρμογές, ακόμα και σε κλάδους όπου μέχρι πρόσφατα η χρήση των υπολογιστών φαινόταν μακρινή. Στους περισσότερους τομείς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα η πληροφορική κατέχει εξέχουσα θέση. Σχεδόν όλοι οι οργανισμοί και οι εταιρείες χρησιμοποιούν εκτεταμένα συστήματα υπολογιστών και κατά συνέπεια αναζητούν άτομα εξειδικευμένα σε αυτό τον τομέα. Οι ειδικότητες της πληροφορικής είναι πολλές και καλύπτουν την συντήρηση υπολογιστών και την ανάπτυξη και την χρήση του λογισμικού. Γι' αυτό το λόγο συνδιάζουν διάφορες και διαφορετικές γνώσεις γύρω από τους υπολογιστές και τις χρήσεις τους. Μία από τις εξειδικεύσεις σε αυτόν τον τομέα είναι ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής.

Φύση Εργασίας

Ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής ασχολείται με τις εφαρμογές που καθορίζουν τι ακριβώς πρέπει να κάνει ένας υπολογιστής. Κύριο έργο του είναι να προσφέρει λύσεις σε τεχνικά προβλήματα σχετικά με την χρήση προγραμμάτων λογισμικού και να προτείνει βελτιώσεις και νέες χρήσεις του υπολογιστή για τις ανάγκες του εργοδότη ή του πελάτη του. Βασικόν μέσον της δουλειάς του είναι ο υπολογιστής, που μπορεί να λειτουργεί αυτοτελώς, ή στο πλαίσιο ενός δικτύου. Προκειμένου να σχεδιάσει μια νέα εφαρμογή για τον υπολογιστή, χρησιμοποιεί γλώσσες προγραμματισμού και ειδικά προγράμματα λογισμικού. Συχνά είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση νέων λειτουργικών συστημάτων και προγραμμάτων λογισμικού και πρέπει να ελεγχει την σωστή λειτουργία τους. Ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής επιπλέον μπορεί να συντηρεί και να υποστηρίζει τη λειτουργία του μηχανογραφικού κέντρου στο οποίο ανήκει. Σε όλες τις περιπτώσεις είναι απαραίτητο να παρακολουθεί διαρκώς τις εξελίξεις στον τομέα του και να μαθαίνει τη χρήση νέων προγραμμάτων λογισμικού.

Συνθήκες Εργασίας

Οι Ειδικοί Εφαρμογών Πληροφορικής εργάζονται σε χώρο γραφείου. Ωστόσο, όταν παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης πελατών, μπορεί να μετακινούνται στο χώρο εργασίας του πελάτη. Τις περισσότερες φορές απασχολούνται με πλήρες ωράριο αλλά υπάρχουν περιπτώσεις που εργάζονται με μερική απασχόληση ή με ανάθεση έργου, κυρίως σε μικρές εταιρίες ή όταν παρέχουν εξειδικευμένες συμβουλές. Η εργασία στο δημόσιο τομέα είναι πρωινή, αλλά ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμοί που λειτουργούν πρωί και απόγευμα ή με συνεχές ωράριο απασχολούν τους Ειδικούς Εφαρμογών Πληροφορικής και κατά τις απογευματινές ώρες. Οι αμοιβές είναι ικανοποιητικές. Το επίπεδο των αποδοχών ποικίλει ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης, την επαγγελματική εμπειρία καθώς και το μέγεθος του φορέα ή της επιχείρησης. Πολλά στελέχη του κλάδου απασχολούνται και ως ελεύθεροι επαγγελματίες, όταν προσφέρουν υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού, τεχνικής υποστήριξης μηχανημάτων κ.λ.π.

Προσόντα

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις εισαγωγής στο συγκεκριμένο επάγγελμα. Ορισμένοι εργοδότες προσλαμβάνουν υποψηφίους που είναι κάτοχοι διπλώματος της συγκεκριμένης επαγγελματικής ειδικότητας από Ι.Ε.Κ Είναι ωστόσο συνηθισμένο να προσλαμβάνονται και υποψήφιοι που έχουν σχετική εμπειρία στις εφαρμογές πληροφορικής χωρίς να διαθέτουν σχετικά προσόντα, ή να έχουν σπουδάσει σε ανάλογα τμήματα των Α.Ε.Ι ή Τ.Ε.Ι . Ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής είναι απαραίτητο να έχει καλή γνώση αγγλικών.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Όπως όλα τα επαγγέλματα της πληροφορικής, ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής πρέπει να είναι ικανός να κατανοεί βασικές επιστημονικές και μαθηματικές έννοιες, να είναι μεθοδικός, λογικός, με καθαρή αναλυτική σκέψη και ικανότητα αυτοσυγκέντρωσης. Η εργασία του

χρειάζεται προσοχή ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα, όπως αυτή έχει καθοριστεί από τον εργοδότη ή τον πελάτη του. Ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής έρχεται σε επαφή συχνά με πελάτες ή χρήστες υπολογιστών και επομένως πρέπει να μπορεί να επικοινωνεί αποτελεσματικά και να έχει την ικανότητα να εξηγεί τα θέματα της πληροφορικής στους μη ειδικούς. Επίσης, σε περίπτωση που αποτελεί μέλος ομάδας για την πραγματοποίηση συγκεκριμένου έργου, πρέπει να είναι συνεργάσιμος και να μπορεί να συμβαδίζει με τις προτεραιότητες της ομάδας.

Χώροι Απασχόλησης

Στο σημερινό περιβάλλον εργασίας έχει την δυνατότητα είτε ν' ακολουθήσει αυτόνομη καριέρα, είτε ως ελεύθερος επαγγελματίας, είτε ν' απασχοληθεί σ' ένα πλήθος διαφορετικών φορέων που χρησιμοποιούν την πληροφορική και κυρίως: εταιρίες παραγωγής λογισμικού, αντιπροσωπίες του τομέα πληροφορικής, τράπεζες, άλλες εταιρίες, οργανισμούς και ιδρύματα του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής έχει την δυνατότητα να εξελιχθεί ως στέλεχος του τμήματος μηχανογράφησης στο ευρύτερο φάσμα επιχειρήσεων, στο σύνολο των κλάδων της οικονομίας.

Εκπαίδευση

Ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής εκπαιδεύεται ώστε να μπορεί να λειτουργήσει είτε αυτόνομα είτε ως μέλος της ομάδας. Οι γνώσεις του είναι τέτοιες ώστε να μπορεί να ασχοληθεί με: αντιμετώπιση προβλημάτων λειτουργίας του προσωπικού υπολογιστή, χρήση και λειτουργία διάφορων λειτουργικών συστημάτων, χρήση διαφορετικών προϊόντων λογισμικού, εφαρμογή τεχνικών δομημένης σχεδίασης προγράμματος, ανάπτυξη εφαρμογών, διαχείριση δικτύων, σχεδιασμό-διαχείριση βάσεων δεδομένων, πολυμέσα, χρήση του ιντερνετ κ.λ.π.

Τα αντικείμενα που πρέπει να έχει διδαχθεί ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής είναι: εισαγωγή στην πληροφορική, λειτουργικά συστήματα, Windows, Unix, μεθεδολογία ανάπτυξης εφαρμογών, χρήση τοπικών δικτύων, βάσεις δεδομένων, οργάνωση αρχείων, οπτικός προγραμματισμός, αντικειμενοστραφής προγραμματισμός, γλώσσες

προγραμματισμού 3^{ης} γενιάς, τεχνολογία πολυμέσων, επικοινωνί-δίκτυα, λογιστικά φύλλα σε Windows, επεξεργασία κειμένου, αγγλικά.

Προοπτικές Απασχόλησης

Το επάγγελμα του Ειδικού Εφαρμογών Πληροφορικής έχει θετικές προοπτικές στην αγορά εργασίας, καθώς ο τεχνικομηχανικός εξοπλισμός και οι εφαρμογές των υπολογιστών αφορούν όλο και περισσότερους τομείς, γίνονται ολοένα και πιο φιλικά προς το χρήστη και το κόστος τους μειώνεται. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι η ζήτηση εργασίας σε αυτό το τομέα θα συνεχίσει να είναι μεγάλη. Ο χρόνος παραμονής στο επάγγελμα εξαρτάται από το πόσο αποτελεσματική και ποιοτική είναι η εργασία ενός Ειδικού Εφαρμογών Πληροφορικής. Άτομα που διαθέτουν σύγχρονες γνώσεις και φροντίζουν να ενημερώνονται διαρκώς για τις εξελίξεις στον τομέα τους, έχουν σοβαρές πιθανότητες να βρουν εύκολα απασχόληση και να παραμείνουν σε αυτή με δυνατότητες εξέλιξης.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για τους Ειδικούς Εφαρμογών Πληροφορικής.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Δεν υπάρχει κλαδικό ή συνδικαλιστικό όργανο για τους Ειδικούς Εφαρμογών Πληροφορικής.

Ασφάλιση

Ο Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής εαν εργάζεται σε σχέση εξαρτημένης εργασίας ασφαρίζεται στο Ι.Κ.Α. Εάν εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας ασφαρίζεται στι Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για τους Ειδικούς Εφαρμογών Πληροφορικής και επίσης δεν υπάρχει γραπτός δεοντολογικός κώδικας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Συγγενή Επαγγέλματα μα τον Ειδικό Εφαρμογών Πληροφορικής είναι τα ακόλουθα: Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής με πολυμέσα, Τεχνικός Βιομηχανικού Λογισμικού, Ειδικός Γεωγραφικών συστημάτων Πληροφορικής, Τεχνικός Τηλεπληροφορικής Τεχνικών Δικτύων, Τεχνικός Εφαρμογών Ιατρικής Πληροφορικής.

Δυνατότητες Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α

Άτομα με ειδικές ανάγκες που δεν αναφέρονται σε νοητικές δυσλειτουργίες, κινητική δυσχέρεια των χεριών και προβλήματα όρασης, μπορούν να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Εισαγωγή

Το αυτοκίνητο, και κάθε άλλο όχημα, πρέπει να λειτουργεί σωστά για να εξυπηρετεί το σκοπό του, δηλαδή να εξασφαλίζει τη μετακίνηση ανθρώπων και εμπορευμάτων. Ακόμα πιο σημαντικό από αυτό είναι να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των επιβατών και των άλλων ανθρώπων που βρίσκονται στους δρόμους. Εδώ ακριβώς έγκειται ο ρόλος του Τεχνικού Αυτοκινήτων και Οχημάτων, του επαγγελματία που έχει την ευθύνη για την επισκευή και συντήρηση των αυτοκινήτων και όλων γενικά των οχημάτων, είτε είναι τροχοφόρα είτε ερπιστριοφόρα. Η διαρκής βελτίωση της τεχνολογίας στα αυτοκίνητα και γενικά σ' όλα τα οχήματα καθιστά αναγκαία την ύπαρξη εξειδικευμένων και έμπειρων Τεχνικών Αυτοκινήτων και Οχημάτων.

Φύση Εργασίας

Ο Τεχνικός Αυτοκινήτων και Οχημάτων ασχολείται με την επισκευή του μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού αυτοκινήτων και γενικότερα οχημάτων κάθε τύπου. Κάνει την διάγνωση της βλάβης και επιστατεί στις εργασίες ως την τελική παράδοση του οχήματος του πελάτη. Συνεργάζεται με τους άλλους τους εξειδικευμένους τεχνίτες και δίνει οδηγίες για την εφαρμογή των αρχών της σωστής συντήρησης. Ελέγχει, ρυθμίζει και συντηρεί τον κινητήρα των οχημάτων, το σύστημα οδήγησης, τα φρένα, το σύστημα μετάδοσης της κίνησης από τον κινητήρα στους τροχούς και την γενική κατάσταση της μηχανής.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Τεχνικός Αυτοκινήτων και Οχημάτων εργάζεται σε κλειστό χώρο (γκαράζ). Φοράει γάντια, ολόσωμη φόρμα και μερικές φορές προστατευτική μάσκα. Εργάζεται είτε σκυμμένος πάνω από την μηχανή των αυτοκινήτων, είτε ξαπλωμένος κάτω από αυτήν. Τέλος, μπορεί να

εργαστεί και εκτός γκαράζ, επισκευάζοντας βλάβες αυτοκινήτων στο δρόμο. Ο Τεχνικός Αυτοκινήτων Οχημάτων εργάζεται σε πλήρες ωράριο, είτε είναι υπάλληλος στον ιδιωτικό τομέα, είτε έχει δικό του συνεργείο. Στον δημόσιο τομέα το ωράριό του είναι αντίστοιχο του δημοσίου υπαλλήλου. Οι αποδοχές στον ιδιωτικό τομέα είναι ανάλογες των ωρών εργασίας. Στον δημόσιο τομέα, οι αποδοχές του είναι αυτές των δημοσίων υπαλλήλων.

Προσόντα

Ο Τεχνικός Αυτοκινήτων και Οχημάτων πρέπει να έχει δίπλωμα από δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ. Πρέπει να γνωρίζει μηχανολογικό σχέδιο, τεχνολογία μηχανών, στοιχεία μηχανών, στοιχεία ηλεκτροτεχνίας και τεχνολογία αμαξωμάτων. Επίσης, είναι επιθυμητό να κατέχει βασικές αρχές οργάνωσης επιχειρήσεων, έτσι ώστε να εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του συνεργείου. Η χρήση υπολογιστή και η γνώση ξένης γλώσσας -κυρίως αγγλικών- θεωρούνται απαραίτητα εργαλεία για την πιο ολοκληρωμένη τεχνική του κατάρτιση.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Τεχνικός Αυτοκινήτων και Οχημάτων θα πρέπει να διαθέτει δεξιότητες και σταθερότητα των χεριών για να μπορεί να χειρίζεται τα εργαλεία και να πραγματοποιεί καλωδιακές συνδέσεις. Οι παραπάνω εργασίες προϋποθέτουν υπομονή και ακρίβεια στις κινήσεις του. Θα πρέπει επίσης να διαθέτει σχετικά καλή φυσική κατάσταση, εφόσον το επάγγελμα σε αρκετές περιπτώσεις απαιτεί σωματική δραστηριότητα (να σκύβει κάτω από τα οχήματα και να τεντώνεται για να φτάσει κάποια τμήματα της μηχανής τους.) Επιπλέον θα πρέπει να ξέρει να χειρίζεται ηλεκτρονικές συσκευές διάγνωσης βλαβών και να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην τεχνολογία των αυτοκινήτων. Ο Τεχνικός Αυτοκινήτων και Οχημάτων θα πρέπει να διαθέτει την ικανότητα να καθοδηγεί και να αποφασίζει για τον αποτελεσματικότερο τρόπο επιδιόρθωσης του κάθε οχήματος. Ως επαγγελματίας θα πρέπει να διαθέτει αυτονομία, στην περίπτωση που εργάζεται μόνος του, αλλά και ικανότητα επικοινωνίας στην περίπτωση που εργάζεται ως μέλος ομάδας.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Αυτοκινήτων και Οχημάτων μπορεί να εργαστεί σε συνεργείο αυτοκινήτων, ως υπάλληλος ή υπεύθυνος σε αυτό. Επίσης μπορεί να εργαστεί σε συγκοινωνιακές επιχειρήσεις του δημοσίου ή της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Εκπαίδευση

Για την ειδικότητα του Τεχνικού Αυτοκινήτων και Οχημάτων χρειάζεται εξειδικευμένη τεχνική εκπαίδευση. Η ανάλογη εκπαίδευση μπορεί να γίνει σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. Η φοίτηση διαρκεί 4 εξάμηνα και περιλαμβάνει θεωρητικά και πρακτικά οχήματα.

Προοπτικές Απασχόλησης

Η αγορά εργασίας παρουσιάζεται σήμερα θετική και δημιουργεί ιδιαίτερα ευοίωνες προοπτικές εξέλιξης για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Για να ασκήσει κάποιος το επάγγελμα του Τεχνικού Αυτοκινήτου και Οχημάτων ως ελεύθερος επαγγελματίας πρέπει να πάρει σχετική άδεια.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Οι Τεχνικοί Αυτοκινήτων και Οχημάτων δεν είναι υποχρεωμένοι να ανήκουν σε κάποιο σύλλογο.

Ασφάλιση

Οι Τεχνικοί Αυτοκινήτων και Οχημάτων αν εργάζονται σε συνεργείο με σχέση εξαρτημένης εργασίας ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α., ενώ αν εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες ασφαλίζονται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για τους Τεχνικούς Αυτοκινήτων και Οχημάτων.

Συγγενή Επαγγέλματα

Ως συγγενή επαγγέλματα θεωρούνται ο Μηχανολόγος Αυτοκινήτων, ο Μηχανοτεχνίτης Αυτοκινήτων, ο Ηλεκτροτεχνίτης Αυτοκινήτων και Οχημάτων.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα με σωματικές δυσλειτουργίες δεν μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα αυτό. Υπάρχει ουσιαστικός περιορισμός για την άσκηση επαγγέλματος από άτομα που δεν έχουν καλή υγεία. Τα άτομα με ελαφρές νοητικές δυσλειτουργίες μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα αν και σε πρακτικό επίπεδο επηρεάζεται ίσως η αποδοτικότητά τους.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

Εισαγωγή

Η αναζήτηση και η διατήρηση της ομορφιάς και της αρμονίας είναι συνυφασμένες με την ανθρώπινη φύση. Όμως, αυτό που άλλοτε γινόταν με απλά και παραδοσιακά μέσα, σήμερα έχει εξελιχθεί σε σύγχρονη επιστήμη, την επιστήμη της ομορφιάς. Ο Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής είναι ένα επάγγελμα εξαιρετικά δημιουργικό και προσελκύει άτομα με υψηλή αισθητική και ευαισθησία. Καθίσταται πολύ χρήσιμο στις μέρες μας που οι συνθήκες ζωής, το περιβάλλον στις πόλεις και το κάπνισμα επιβαρύνουν το δέρμα και γενικά την εξωτερική εμφάνιση. Η δουλειά του Ειδικού Εφαρμογών Αισθητικής είναι η αποκατάσταση της υγείας του δέρματος και η βελτίωση της εμφάνισης.

Φύση Εργασίας

Ο Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής ασχολείται με τον καλλωπισμό, την περιποίηση, την φροντίδα, την διατήρηση και βελτίωση της εξωτερικής εμφάνισης του ατόμου. Αρχικά εξετάζει την κατάσταση των ιστών και του δέρματος του προσώπου και του σώματος και επιλέγει την αγωγή που πρέπει να εφαρμόσει έτσι ώστε να βελτιωθεί η εμφάνιση. Αναλαμβάνει να εφαρμόσει ποικίλες μεθόδους περιποίησης προσώπου και σώματος, άλλες από τις οποίες στοχεύουν στην βελτίωση της υφής και της εμφάνισης του δέρματος (π.χ. καθαρισμός δέρματος, απολέπιση, αναζωογόνηση και τόνωση των κυττάρων του δέρματος, μακιγιάζ, αποτρίχωση) και άλλες στη βελτίωση της κατάστασης του σώματος (π.χ. λιποδιάλυση, λιποαναρρόφηση, σύσφιξη σώματος, ανόρθωση στήθους κ.λ.π.) . Οι περισσότερες από τις μεθόδους αυτές απαιτούν την χρήση ειδικών ηλεκτρικών μηχανημάτων αισθητικής.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής εργάζεται σε ευχάριστο, φωτεινό περιβάλλον και συναλλάσσεται με πολλούς ανθρώπους. Οι συνθήκες εργασίας είναι πολύ καλές όταν εργάζεται στο δικό του προσωπικό χώρο (ινστιτούτο αισθητικής), ενώ δυσκολεύουν όταν απασχολείται σε καταστήματα καλλυντικών και συνεργάζεται με υπαλλήλους που δεν έχουν τις ίδιες γνώσεις με τις δικές του. Το συγκεκριμένο επάγγελμα απαιτεί πολλές ώρες ορθοστασίας και αυτό προκαλεί κόπωση. Επειδή το επάγγελμα απαιτεί παρατεταμένη επαφή με καλλυντικά και αρώματα, καθώς και σωματική επαφή με τους πελάτες, άτομα με δερματολογικές παθήσεις ή που υποφέρουν από αλλεργίες σε χρώματα ή οσμές δεν μπορούν ν' ασχοληθούν με την αισθητική. Η αμοιβή του Ειδικού Εφαρμογών Αισθητικής ξεκινάει συνήθως με τον βασικό μισθό, αν εργάζεται σε κάποιο κατάστημα, με δυνατότητα να αυξηθεί σε υψηλά επίπεδα αν διαμορφωθεί σε ποσοστά. Στο ελεύθερο επάγγελμα οι αμοιβές είναι πολύ υψηλές.

Προσόντα

Για να ασχοληθεί κάποιος με το επάγγελμα του Ειδικού Εφαρμογών Αισθητικής πρέπει να έχει αρκετές γνώσεις σε διάφορα αντικείμενα. Η εκπαίδευσή του περιλαμβάνει γνώσεις αισθητικής, αισθητικής ενδοκρινολογίας, ανατομίας, φυσιολογίας, κοσμετολογίας, κινησιολογίας, παθολογίας, διαιτητικής, υγιεινής, δεοντολογίας επαγγέλματος και χρήσης μηχανημάτων. Συγκεκριμένα, ο Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής πρέπει να γνωρίζει τις βασικές μεθόδους περιποίησης του προσώπου και του σώματος, την χρήση των ειδικών μηχανημάτων αισθητικής, την χρήση των κοσμητικών προϊόντων για την περιποίηση προσώπου και σώματος και τα βασικά μυστικά της τέχνης του μακιγιάζ. Επίσης, πρέπει να κατανοεί αρχές οργάνωσης καταστήματος αισθητικής και να γνωρίζει αγγλικά και χρήση υπολογιστή.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Η εξάσκηση του επαγγέλματος προϋποθέτει ωριμότητα, ευαισθησία και αυστηρή εκπαίδευση. Επίσης, ο Ειδικός Εφαρμογής Αισθητικής, θα πρέπει να διαθέτει δεξιοτεχνία, άνεση, λεπτότητα στις κινήσεις των χεριών, καλή υγεία και σωματική αντοχή, να είναι ευδιάθετος και ευγενικός με τους πελάτες και να ενημερώνεται συνεχώς για όλα τα καλλυντικά παρασκευάσματα και τις νέες τάσεις της μόδας. Τέλος, επειδή ο ίδιος ο επαγγελματίας λειτουργεί και ως πρότυπο για τους πελάτες του, θα πρέπει να φροντίζει η εμφάνισή του να είναι πολύ προσεγμένη.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής μπορεί να απασχοληθεί στα ινστιτούτα καλλονής, ως μακιγιέρ στο θέατρο, κινηματογράφο, τηλεόραση και στους οίκους μόδας. Επίσης μπορεί να εργαστεί στις βιομηχανίες, στις εταιρίες καλλυντικών και στις πωλήσεις καλλυντικών (ως επισκέπτης, αντιπρόσωπος, σύμβουλος χρήσης καλλυντικών) . Τέλος, ο Ειδικός Εφαρμογής Αισθητικής έχει τη δυνατότητα να γίνει και ελεύθερος επαγγελματίας, με την προϋπόθεση ότι είναι απόφοιτος δημοσίου ή ιδιωτικού Ι.Ε.Κ. αναγνωρισμένου από το κράτος.

Εκπαίδευση

Η διετής φοίτηση σε Ι.Ε.Κ. (δημόσια ή ιδιωτικά) είναι απαραίτητη για την άσκηση του επαγγέλματος. Η εκπαίδευση των σπουδαστών εφαρμογών αισθητικής διαρκεί 2 έτη με ένα εξάμηνο πρακτικής άσκησης.

Προοπτικές Απασχόλησης

Το επάγγελμα του Ειδικού Εφαρμογών Αισθητικής ασκείται κατά κύριο λόγο από γυναίκες. Όμως, μετά την εισαγωγή του στα Ι.Ε.Κ. , ο αριθμός των ανδρών αυξάνεται συνεχώς. Το επάγγελμα του Ειδικού Εφαρμογών Αισθητικής έχει θετικές προοπτικές επαγγελματικής απακατάστασης. Οι δυνατότητες αυτές προβλέπεται ότι θα αυξάνονται σταδιακά για τα επόμενα χρόνια. Οι τομείς εξάλλου στους οποίους μπορεί να απασχοληθεί ο συγκεκριμένος επαγγελματίας είναι πολλοί, γι' αυτό και συνήθως δεν δυσκολεύεται να βρει θέση εργασίας.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί για να εργαστεί κάποιος ως Ειδικών Εφαρμογών Αισθητικής. Βέβαια η μόνη ουσιαστική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος είναι ο σπουδαστής εφαρμογών αισθητικής να έχει εξασκηθεί πρακτικά στο επάγγελμά του προτού εργαστεί.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, σύλλογοι και σωματεία

Δεν υπάρχει κλαδικό, συνδικαλιστικό όργανο για το συγκεκριμένο επάγγελμα. Δεν απαιτείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

Ασφάλιση

Ο Ειδικός Εφαρμογών Αισθητικής ασφαρίζεται στο Ι.Κ.Α. αν εργάζεται σε σχέση εξαρτημένης εργασίας, ενώ αν εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας ασφαρίζεται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία για τους Ειδικούς Εφαρμογών Αισθητικής. Επίσης δεν υπάρχει γραπτός κώδικας δεοντολογίας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Ως συγγενές επάγγελμα με τον Ειδικό Εφαρμογών Αισθητικής θεωρείται ο Ειδικός Εφαρμογών Διατητικής.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα με κινητικά προβλήματα των άκρων και με προβλήματα όρασης δεν μπορούν να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΨΥΞΗΣ, ΑΕΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Όλο και περισσότερο, κάθε κλειστός χώρος όπως γραφείο, κατάστημα, κατοικία εξοπλίζεται με σύστημα εξαερισμού και κλιματισμού. Αυτά είναι απαραίτητα τόσο για τον καλό αερισμό του χώρου, όσο και για την διατήρηση ανεκτής και σωστής θερμοκρασίας. Υπεύθυνος για την εγκατάσταση και σωστή λειτουργία τέτοιων μηχανημάτων είναι ο Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού.

Φύση Εργασίας

Ο Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού τοποθετεί, συντηρεί και επισκευάζει συστήματα και μηχανήματα ψύξης, εξαερισμού και κλιματισμού σε κατοικίες, γραφεία, βιομηχανίες, νοσοκομεία και άλλους δημόσιους χώρους. Μελετά τα σχέδια, τις προδιαγραφές και τις σχετικές οδηγίες πριν αρχίσει μια μια εγκατάσταση. Σημειώνει τις θέσεις που θα τοποθετηθούν τα μηχανήματα και οι συσκευές. Συνδέει τα διάφορα τμήματα των σωληνώσεων, εγκαθιστά τα μηχανήματα και τα συνδέει με τις σωληνώσεις, δοκιμάζει και ελέγχει την στεγανότητα και την καλή λειτουργία της όλης εγκατάστασης. Κάνει περιοδική συντήρηση των μηχανημάτων και επισκευάζει οποιαδήποτε βλάβη παρουσιαστεί. Ο παραπάνω τεχνικός μπορεί να εξειδικευτεί σε ορισμένο τομέα (Τεχνικοί Ψυγείων, Τεχνικοί Μηχανημάτων Κλιματισμού κ.λ.π.)

Συνθήκες Εργασίας

Ο Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού εργάζεται γενικά σε κλειστούς χώρους. Συνήθως συνεργάζεται με άλλους τεχνικούς ή βοηθούς για την τοποθέτηση των μηχανημάτων και των σωληνώσεων. Ο επαγγελματίας αυτός δεν έχει συγκεκριμένες ώρες

εργασίας. Οι ώρες απασχόλησης ποικίλλουν ανάλογα με το αν εργάζεται στο δημόσιο τομέα, στον ιδιωτικό τομέα ή ως ελεύθερος επαγγελματίας. Οι αποδοχές στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα είναι σταθερές, ενώ στο ελεύθερο επάγγελμα οι αποδοχές εξαρτώνται από τον φόρτο εργασίας, την εξειδίκευση και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Προσόντα

Για να γίνει κάποιος Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερίου και Κλιματισμού πρέπει να έχει φοιτήσει σε δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ. Πρέπει να έχει γνώσεις πάνω στο μηχανολογικό σχέδιο και τη μηχανουργική τεχνολογία, την τεχνολογία ψήξης, καθώς και την ηλεκτροτεχνία. Απαραίτητη είναι η γνώση αγγλικών για την τεχνική ενημέρωσή του και χρήσιμη ικανότητα χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού απαιτείται να έχει μυική δύναμη, επιδεξιότητα και σταθερότητα στις κινήσεις των χεριών, ευλυγισία, καλή όραση και ακοή. Επίσης πρέπει να έχει την διάθεση να ενημερώνεται συνεχώς για τα νέα συστήματα που κυκλοφορούν στην αγορά, να μελετά και να παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις στο χώρο των ψυκτικών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων.

Χώρος Εργασίας

Ο Τεχνικός Εγκαταστάσεων, Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού μπορεί να εργαστεί σε επιχειρήσεις, υπηρεσίες και οργανισμούς του δημοσίου ως συντηρητής εγκαταστάσεων. Στον ιδιωτικό τομέα έχει την δυνατότητα να απασχοληθεί σε επιχειρήσεις εμπορίας κλιματιστικών ή επιχειρήσεις επισκευής και συντήρησης κλιματιστικών συσκευών. Ακόμη μπορεί να στυδιοδρομήσει ως ελεύθερος επαγγελματίας σε δικό του εργαστήριο ή επιχείρηση.

Εκπαίδευση

Για την άσκηση επαγγέλματος είναι απαραίτητες οι συγκεκριμένες γνώσεις που προσφέρει η φοίτηση σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. Η φοίτηση διαρκεί συνήθως 4 εξάμηνα. Η εκμάθηση του επαγγέλματος μπορεί να γίνει επίσης με μαθητεία κοντά σε πεπειραμένο επαγγελματία.

Προοπτικές Απασχόλησης

Οι εξελίξεις στο χώρο της ψύξης και του κλιματισμού έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης για εξειδικευμένους τεχνικούς. Οι προοπτικές εξέλιξης και ανάδειξης του επαγγέλματος είναι ευοίωνες για το ορατό μέλλον, όπως προκύπτει από σχετικές μελέτες.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για να γίνει κάποιος Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Οι τεχνικοί αυτοί δεν είναι υποχρεωμένοι να ανήκουν σε κάποιο επαγγελματικό επιμελητήριο ή σύλλογο. Δεν υπάρχει συγκεκριμένο συνδικαλιστικό όργανο. Έχουν όμως την δυνατότητα να συγκροτήσουν συνεργείο.

Ασφάλιση

Οι Τεχνικοί Εγκαταστάσεως Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού, αν εργάζονται στο δημόσιο τομέα με σχέση εξαρτημένης εργασίας ασφαλιζονται στο Ι.Κ.Α. Αν εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες σε ατομική επιχείρηση ασφαλιζονται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για τους επαγγελματίες αυτούς.

Συγγενή Επαγγέλματα

Τα επαγγέλματα τα οποία συνδέονται με τους Τεχνικούς Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού, είναι ο Τεχνικός Ψυγείων όλων των κατηγοριών και ο Τεχνικός Εγκαταστάσεως Συστημάτων Εξαερισμού.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ

Εισαγωγή

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής και εργασίας στις μεγαλουπόλεις, το άγχος, η μίμηση προτύπων, ο καταναλωτισμός και η διαφήμιση είναι από τους βασικότερους παράγοντες που έχουν κάνει τον άνθρωπο να παραμελήσει τη σωστή, ισορροπημένη και σύμφωνη με τις ανάγκες του διατροφή. Οι περισσότεροι άνθρωποι παροσιάζουν προβλήματα υγείας λόγω κακής διατροφής. Ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής αναλαμβάνει να σχεδιάσει τρόπους δίαιτας για την πρόληψη αλλά και την αποκατάσταση της υγείας των ανθρώπων, είτε πρόκειται για μεμονωμένα άτομα, είτε για ομάδες που χρειάζονται μεγαλύτερη προσοχή, όπως π.χ ασθενείς.

Φύση Εργασίας

Ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής σχεδιάζει και εφαρμόζει κανόνες και τρόπους διατροφής και δίαιτας με σκοπό να βοηθήσει άτομα ή ομάδες να αποκτήσουν ή να διατηρήσουν την καλή υγεία και την σωματική τους λειτουργία και διάπλαση. Οι αρμοδιότητες του Ειδικού Εφαρμογών Διαιτητικής ποικίλλουν ανάλογα με τον εργασιακό χώρο (ινστιτούτα, ερευνητικά κέντρα, νοσοκομεία, ιδρύματα) στον οποίο απασχολείται. Έτσι, στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του, ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής μπορεί να γνωμοδοτεί για τους χώρους διαιτητικής και τον απαραίτητο εξοπλισμό και να συμβάλλει στη σωστή οργάνωση και λειτουργία των κέντρων διατροφής. Επίσης, μπορεί να συνεργάζεται με ιατρούς σε νοσοκομεία για την διαμόρφωση διαιτολογίων των ασθενών και τον τρόπο παρασκευής του φαγητού τους. Τέλος, ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής μπορεί να λειτουργεί ως σύμβουλος σε άτομα ειδικών ομάδων, όπως αθλητές, ηλικιωμένοι, βρέφη, πελάτες ξενοδοχείου κ.λ.π. ο ρόλος του είναι σημαντικός επειδή ενημερώνει για τον σωστό τρόπο διατροφής και την αποφυγή παρενεργειών εξαιτίας της διατροφής, συμβάλλοντας έτσι στην προώθηση της καλής υγείας.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής εργάζεται σε διάφορους χώρους στους οποίους διαμορφώνονται ανάλογα οι συνθήκες εργασίας του. Αν η εργασία του είναι στο νοσοκομείο, θα πρέπει να μετακινείται από θάλαμο σε θάλαμο κατά την διάρκεια της ημέρας και να έρχεται σε επαφή με πολλούς ασθενείς. Αυτό σημαίνει ότι θα συναντά διάφορους τύπους ανθρώπων, με τους οποίους θα πρέπει να επιδεικνύει την ανάλογη συμπεριφορά αναγνωρίζοντας τις ξεχωριστές ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές τους. Ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής αν απασχολείται στον τομέα της έρευνας κοντά σε κάποιο κατασκευαστή τροφίμων, έχει λιγότερη επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον και τους ανθρώπους, σε σχέση με αυτόν που εργάζεται στο νοσοκομείο. Τέλος αν εργάζεται σε κάποιο ινστιτούτο ή κέντρο διατροφής το περιβάλλον εργασίας του είναι ευχάριστο και φιλικό. Συνήθως ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής εργάζεται σε ομάδα μαζί με άλλους λειτουργούς υγείας όπως γιατρούς, νοσηλευτές, βιοχημικούς κ.λ.π. Το ωράριό του εξαρτάται από τις ανάγκες του χώρου εργασίας, αλλά συνήθως είναι ακανόνιστο και φορτωμένο.

Προσόντα

Για να ασκήσει κάποιος το επάγγελμα του Ειδικού Εφαρμογών Διαιτητικής απαιτείται να έχει δίπλωμα από δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ. Πρέπει να γνωρίζει αρχές διατροφής, ανατομία-φυσιολογία, φαρμακολογία, γενική και ανλυτική χημεία, χημεία τροφίμων, μοριακή βιολογία και γενετική, μικροβιολογία, βιοχημεία κ.α. Επίσης, πρέπει να έχει γνώση του ανθρώπινου μεταβολισμού, της διατροφής και των διατροφικών συνηθειών, της κλινικής παθολογίας και των αλληλεπιδράσεων της διατροφής με την άθληση και την ψυχολογία. Επιπλέον, είναι σημαντικό να γνωρίζει αγγλικά και χρήση υπολογιστή.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής θα πρέπει να διαθέτει φυσική αντοχή, κοινωνικότητα, υπευθυνότητα, παρατηρητικότητα, ακρίβεια και να έχει οργανωτικές ικανότητες. Ο συγκεκριμένος επαγγελματίας θα πρέπει να διαθέτει θεωρητικές γνώσεις χημείας, τις οποίες να είναι σε θέση να εφαρμόσει. Επίσης, θα πρέπει να μπορεί να επικοινωνεί επιτυχώς με τους πελάτες τους σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο. Τέλος, η δύναμη της πειθούς είναι απαραίτητη για τον Ειδικό Εφαρμογών Διαιτητικής, ιδίως όταν έχει πελάτες που δεν είναι πεπεισμένοι για την ανάγκη να αλλάξουν τις διατροφικές τους συνήθειες.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής μπορεί να απασχοληθεί στους ακόλουθους επαγγελματικούς χώρους: κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κέντρα ομορφιάς και ιατρεία, όπου σκοπός του είναι να διαμορφώνει διτροφολόγια σε συνεργασία με τους γιατρούς, τους φυσιοθεραπευτές και τους αισθητικούς. Επίσης, μπορεί να εργαστεί στην τροφοδοσία μαζικών κέντρων εστίασης (όπως παιδικοί σταθμοί, νοσοκομεία, κλινικές, οικοτροφεία, κατασκηνώσεις κ.λ.π) σε βιομηχανίες τροφίμων, καθώς και στην εμπορία τροφίμων και την διακίνηση διαιτητικών σκευασμάτων. Τέλος, ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής έχει την δυνατότητα να ασκήσει ελεύθερο επάγγελμα εργαζόμενος ως σύμβουλος σωστής διατροφής.

Εκπαίδευση

Η διετής φοίτηση σε Ι.Ε.Κ., δημόσια ή ιδιωτικά, για τους απόφοιτους Ενιαίου Λυκείου και η μονοετής για τους αποφοίτους Επαγγελματικών Λυκείων της σχετικής ειδικότητας, είναι απαραίτητη για την άσκηση επαγγέλματος.

Προοπτικές Απασχόλησης

Το Επάγγελμα του Ειδικού Εφαρμογών Διαιτητικής εμφανίζεται με θετικές προοπτικές για την εξεύρεση εργασίας. Στην Ελλάδα όπου η διαιτητική έχει αποκτήσει πρόσφατα ξεχωριστή σημασία ύστερα από την διατύπωση της υψηλής συσχέτισης πολλών ασθενειών με την κακή διατροφή, αναπτύσσονται συνεχώς νέοι τομείς απασχολησης και υπάρχει έντονη τάση για εξειδίκευση.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για το επάγγελμα του Ειδικού Εφαρμογών Διαιτητικής.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Δεν υπάρχει κλαδικό, συνδικαλιστικό όργανο για το συγκεκριμένο επάγγελμα. Δεν απαιτείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

Ασφάλιση

Ο Ειδικός Εφαρμογών Διαιτητικής ασφαρίζεται στο Ι.Κ.Α. εφόσον εργάζεται σε κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα ομορφιάς κ.λ.π. με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Αν είναι απόφοιτος δημοσίου ή ιδιωτικού Ι.Ε.Κ., μπορεί να εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας, οπότε ασφαρίζεται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία για τους Ειδικούς Εφαρμογών Διαιτητικής. Επίσης δεν υπάρχει γραπτός κώδικας δεοντολογίας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Τα επαγγέλματα του Τεχνολόγου Τροφίμων, του Διαιτολόγου, του Αισθητικού, συνδέονται με αυτό του Ειδικού Εφαρμογών Διαιτητικής.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα που δεν παρουσιάζουν σωματικές δυσλειτουργίες ή διανοητική υστέρηση μπορούν να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ-ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Εισαγωγή

Τα προϊόντα της γης είναι απαραίτητα για την διατροφή μας. Ο άνθρωπος κατάφερε να ανακαλύψει τρόπους για να προστατέψει τις καλλιέργειες από τα ζιζάνια και να αυξήσει την συγκομιδή. Η αλόγιστη όμως χρήση τοξικών ουσιών για την πρόληψη των ασθενειών των φυτών και λιπασμάτων για την γρηγορότερη απόδοση των καλλιεργειών οδήγησε στην καταπόνηση της γης, στη μόλυνση του περιβάλλοντος και στην συνέχεια έφτασε στην γενετική μετάλλαξη των φρούτων και φυτών. Γι' αυτό την τελευταία δεκαετία, ο εναλλακτικός τρόπος καλλιέργειας της γης κερδίζει συνέχεια οπαδούς στο χώρο της γεωργίας. Την εφαρμογή αυτού του διαφορετικού τρόπου καλλιέργειας την αναλαμβάνει ο Τεχνικός Βιολογικής-Οικολογικής Καλλιέργειας.

Φύση Εργασίας

Ο Τεχνικός Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας ασχολείται με την μελέτη και ανάλυση μεθόδων καλλιέργειας και των συσχετισμών τους με περιβαλλοντικά θέματα. Ασχολείται επίσης με την ανάπτυξη και εφαρμογή λύσεων, ώστε καινούριες μέθοδοι καλλιέργειας να ανταποκρίνονται στις παραγωγικές απαιτήσεις και στην μείωση των περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων. Η εργασία του Τεχνικού Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας καλύπτει όλες της φάσεις παραγωγής, από την σπορά μέχρι την συγκομιδή και δεν παραλείπει την κοστολόγηση προϊόντων. Παρακολουθεί και συμμετέχει στις σύγχρονες εξελίξεις της βιολογίας και της οικολογίας, αναζητεί νέες γνώσεις και διευρύνει τις εφαρμογές της σύγχρονης βιολογίας για την προαγωγή της γεωργίας.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Τεχνικός Βιολογικής-Οικολογικής καλλιέργειας τον περισσότερο καιρό εργάζεται στην ύπαιθρο, δηλαδή σε χωράφια, θερμοκήπια, αμπελώνες. Σε μερικές περιπτώσεις αυτό συνεπάγεται πολλές μετακινήσεις. Φοράει φόρμα και γάντια. Η εργασία του γίνεται με ηρεμία και η κόπωση που φέρνει είναι μόνο σωματική. Οι συνθήκες εργασίας είναι καλές αφού ο Τεχνικός δεν αντιμετωπίζει πίεση, ούτε έρχεται σε επαφή με τοξικές ουσίες. Συνεργάζεται με τους γεωπόνους και τους γεωργούς, με τους οποίους ανταλλάσσει γνώμες και πείρα σχετικά με την καλλιέργεια των φυτών.

Προσόντα

Για να γίνει κάποιος Τεχνικός Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας πρέπει να έχει φοιτήσει για δύο χρόνια σε δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ. Πρέπει να έχει γνώσεις οικολογίας, γεωλογίας, εδαφολογίας, φυτοπροστασίας και βιοτεχνολογίας. Απαραίτητη θεωρείται η εκπαίδευσή του στην λιπασματολογία, άρδευση, αγρομετεωρολογία, μελισσοκομία, παρασιτολογία, τεχνολογία ποτών και τροφίμων και στην γεωργική οικονομία. Η ευχέρεια στην χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή καθώς στην αγγλική και ιταλική γλώσσα θεωρείται σημαντική.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Τεχνικός Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας πρέπει να έχει πραγματικό ενδιαφέρον για την φύση και το περιβάλλον. Θα πρέπει να διαθέτει αναλυτικό πνεύμα, μεθοδικότητα, θέληση και ικανότητα συνεχούς εκμάθησης νέων μεθόδων καλλιέργειας και φυτοπροστασίας. Χρειάζεται να έχει συχνή επαφή και καλή επικοινωνία με τους γεωργούς και να μπορεί να εξηγήει με σαφήνεια και ακρίβεια την αποτελεσματικότητα των μεθόδων του. Θα πρέπει να προωθεί με πειθώ τις ιδέες του. τέλος, η δυνατότητα να μπορεί να δουλεύει σε ομαδική βάση θεωρείται απαραίτητη, μιας και η εργασία του προϋποθέτει την συνεργασία του με τους γεωργούς, με τους γεωπόνους ή και με άλλους επαγγελματίες.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας μπορεί να εργαστεί σε βιομηχανίες και επιχειρήσεις μεταποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής, σε γεωργικούς συνεταιρισμούς, αντιπροσωπείες ή καταστήματα γεωργικών μηχανημάτων καθώς και γραφεία γεωτεχνικών μελετών. Επίσης μπορεί να συμβουλευεί και να βοηθά γεωργούς και παραγωγούς γεωργικών προϊόντων στην εφαρμογή βιολογικών και οικολογικών μεθόδων στην γεωργία ή να εργαστεί ως καλλιεργητής.

Εκπαίδευση

Για την άσκηση του επάγγελματος είναι απαραίτητες οι συγκεκριμένες γνώσεις που προσφέρει η φοίτηση σε αντίστοιχη σχολή Ι.Ε.Κ. Η φοίτηση διαρκεί 2 χρόνια.

Προοπτικές Απασχόλησης

Λόγω της αυξανόμενης ζήτησης για οικολογικά προϊόντα εξαιτίας της κοινωνικής ευαισθησίας στον τομέα αυτό και των επιδοτήσεων της Ε.Ε. για οικολογικές καλλιέργειες οι Τεχνικοί Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας βρίσκονται σε αυξανόμενη ζήτηση.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Οι Τεχνικοί Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας μπορούν να ανήκουν στον Αγροτικό Συνεταιρισμό της περιοχής τους.

Ασφάλιση

Οι Τεχνικοί Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας στις περιπτώσεις που εργάζονται σε γεωργικές επιχειρήσεις ή οργανισμούς ασφαλιζονται στο Ι.Κ.Α. Αν εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες ασφαλιζονται στο Τ.Ε.Β.Ε. και αν είναι αγρότες οι ίδιοι στον ΟΓΑ.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για τους Τεχνικούς Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας.

Συγγένη Επαγγέλματα

Τα επαγγέλματα που συνδέονται με τον Τεχνικό Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας είναι ο Τεχνολόγος Φυτικής Παραγωγής, ο Ειδικός Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας και ο Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α

Τα άτομα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες, διανοητική καθυστέρηση και έχουν προβλήματα όρασης δεν μπορούν να εργαστούν ως Τεχνικοί Βιολογικής-Οικολογικής Γεωργίας.

ΒΟΗΘΟΣ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΟΥ

Εισαγωγή

Η χειρουργική επέμβαση συνιστά τη δυσκολότερη και λεπτότερη ιατρική πράξη για την επιτυχία της οποίας είναι απαραίτητη η συνεργασία επαγγελματιών πολλών ειδικοτήτων. Οι επαγγελματίες αυτοί, εργαζόμενοι με υπευθυνότητα που απορρέει από την αγάπη προς το συνάνθρωπο, συνεργάζονται στα πλαίσια μιας ομάδας με γνώμονα την ανακούφιση της ανθρώπινης οδύνης. Ο Βοηθός Αναισθησιολόγος εργάζεται ως ενεργό μέλος της παραπάνω ομάδας και το έργο του κρίνεται απαραίτητο για την επιτυχία μιας χειρουργικής επέμβασης.

Φύση Εργασίας

Ο Βοηθός Αναισθησιολόγος εργάζεται στο χειρουργείο μαζί με τον Ιατρό Αναισθησιολόγο, στην πιο δύσκολη και λεπτή ιατρική πράξη, την εγχείρηση. Μετέχει στην οργάνωση και ετοιμασία του αναισθητικού θαλάμου και του χειρουργείου. Παρίσταται σε όλη την διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης, έτοιμος να αντιμετωπίσει τυχόν τεχνικό πρόβλημα. Υπό την επίβλεψη του ιατρού Αναισθησιολόγου κάνει ενέσεις, εκχύσεις, διασωληνώσεις. Κατά την διάρκεια της εγχείρησης παρακολουθεί την απώλεια νερού ή αίματος και φροντίζει για την αναπλήρωσή τους. Χορηγεί ενδοφλέβια αντιβιοτικά και άλλα φάρμακα κατ' εντολή του ιατρού. Στο μετεγχειρητικό στάδιο, επαγρυπνεί, παρακολουθώντας την ομαλή αφύπνιση του χειρουργημένου. Σε περίπτωση επιπλοκής παρεμβαίνει αμέσως μέχρι να έρθει ο γιατρός, και αν χρειαστεί προχωρεί σε καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση.

Συνθήκες Εργασίας

Οι Βοηθοί Αναισθησιολόγων εργάζονται σε νοσοκομειακούς χώρους και κυρίως σε χειρουργικές αίθουσες, γεγονός που σημαίνει ότι κινούνται διαρκώς σε χώρους καθαρούς, καλά φωτισμένους, αεριζόμενους και

αποστειρωμένους. Συνεργάζονται με μια μεγάλη ομάδα ατόμων με τα οποία φροντίζουν να έχουν σωστή επικοινωνία. Το γεγονός ότι η δουλειά τους έχει να κάνει με την υγεία και την ζωή των ασθενών τους δημιουργεί έντονο άγχος και υψηλό αίσθημα ευθύνης, ενώ μπορεί να τους επηρεάζει συναισθηματικά και ηθικά. Ο Βοηθός Αναισθησιολόγος εργάζεται πάντα κάτω από την επίβλεψη του ιατρού Ανασθαισιολόγου. Επειδή οι συνθήκες εργασίας του θεωρούνται δύσκολες, κυρίως λόγω του μεγάλου βαθμού ευθύνης που φέρουν τα περισσότερα επαγγέλματα υγείας, οι απολαβές του είναι ικανοποιητικές.

Προσόντα

Για να εργαστεί κάποιος ως Βοηθός Αναισθησιολόγος πρέπει να είναι απόφοιτος δημοσίου ή ιδιωτικού Ι.Ε.Κ. της αντίστοιχης ειδικότητας. Επιβάλλεται να έχει άριστες γνώσεις αναισθησιολογίας, νοσηλευτικής, πρώτων βοηθειών, ανατομίας, φαρμακολογίας καθώς και αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών. Η γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας καθώς και χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή είναι επίσης απαραίτητη.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Βοηθός Αναισθησιολόγος οφείλει να έχει αυτοέλεγχο και να μπορεί να διατηρεί την ψυχραιμία του σε κάθε περίπτωση, καθώς η οποιαδήποτε συναισθηματική φόρτιση μπορεί να επηρεάσει αρνητικά το έργο του και να έχει αντίκτυπο στην υγεία των ασθενών. Η αγάπη και το ενδιαφέρον για τον άνθρωπο πρέπει επίσης να αποτελεί σημαντικό κίνητρο για το Βοηθό Αναισθησιολόγο, καθώς η φροντίδα των ασθενών απαιτεί σύνεση και υπομονή. Η μεθοδικότητα και η παρατηρητικότητα συνιστούν, επίσης, χρήσιμα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους ενώ η παρακολούθηση της τεχνολογικής εξέλιξης και η ενημέρωση σχετικά με τις νέες μεθόδους αναισθησιολογίας θεωρείται απαραίτητη.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Βοηθός Αναισθησιολόγος μπορεί να εργαστεί στα αναισθησιολογικά τμήματα μονάδων εντατικής θεραπείας, σε χειρουργικές μονάδες, σε μονάδες καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης δημόσιων ή ιδιωτικών κλινικών και στα Κέντρα Υγείας.

Εκπαίδευση

Για να μπορέσει κάποιος να ασκήσει το επάγγελμα του Βοηθού Αναισθησιολόγου πρέπει να έχει φοιτήσει σε αντίστοιχο τμήμα δημοσίου ή ιδιωτικού Ι.Ε.Κ.. Οι σπουδές διαρκούν τέσσερα εξάμηνα και περιλαμβάνουν θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα καθώς και πρακτική άσκηση.

Προοπτικές Απασχόλησης

Αν και ο κλάδος της νοσηλευτικής, στον οποίο υπάγεται ο Βοηθός Αναισθησιολόγος, απασχολεί σημαντικό αριθμό ατόμων, οι προοπτικές απασχόλησης στο μέλλον είναι θετικές δεδομένων των τεράστιων αναγκών σε ειδικευμένο προσωπικό στον τομέα υγείας.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Για να ασκήσει κάποιος το επάγγελμα του Βοηθού Αναισθησιολόγου απαιτείται άδεια από τον Ιατρικό Σύλλογο.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Ο Βοηθός Αναισθησιολόγος είναι υποχρεωμένος να ανήκει στον Ιατρικό Σύλλογο.

Ασφάλιση

Ο Βοηθός Αναισθησιολόγος ασφαρίζεται στο Ι.Κ.Α. αφού δεν μπορεί να εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία, ούτε γραπτός δεοντολογικός κώδικας για το επάγγελμα του Βοηθού Αναισθησιολόγου.

Συγγενή Επαγγέλματα

Συγγενή επαγγέλματα με αυτό του Βοηθού Αναισθησιολόγου είναι ο Νοσηλευτής Μονάδων Εντατικής Θεραπείας και ο Νοσηλευτής Χειρουργείου.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α

Άτομα με ειδικές ανάγκες δεν μπορούν να εργαστούν ως Βοηθοί Αναισθησιολόγος αφού η ειδικότητα απαιτεί υψηλές διανοητικές και κινητικές δραστηριότητες.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ Η/Υ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Εισαγωγή

Τα σύγχρονα γραφεία λειτουργούν με ηλεκτρονικά μέσα, όπως υπολογιστές, δίκτυα υπολογιστών, τηλεφωνικά κέντρα και συσκευές, φωτοαντιγραφικά μηχανήματα και αυτόματους τηλεφωνητές. Η συχνή και έντονη χρήση επιφέρει διάφορες βλάβες στα ηλεκτρονικά συστήματα, με αποτέλεσμα να καθιστά πολλές φορές δύσκολή ή και αδύνατη την συνέχιση των εργασιών του γραφείου. Ο Τεχνικός Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου έχει την ευθύνη για την σωστή λειτουργία, επισκευή και συντήρηση των μηχανών αυτών, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η εύρυθμη λειτουργία του γραφείου.

Φύση Εργασίας

Το αντικείμενο του Τεχνικού Υπολογιστών και Ηλεκτρικών Μηχανών Γραφείου είναι η εγκατάσταση και επιδιόρθωση ηλεκτρονικών μηχανών, όπως ηλεκτρονικών υπολογιστών, δικτύων υπολογιστών, τηλεφωνικών συσκευών, συσκευών fax, αυτόματων τηλεφωνητών και φωτοαντιγραφικών μηχανών που χρησιμοποιούνται στα πλαίσια λειτουργίας ενός σύγχρονου γραφείου. Επιπλέον μπορεί να χρειαστεί να εκπαιδεύει και να καθοδηγεί τους χειριστές στην χρήση των δικτύων υπολογιστών και των τηλεφωνικών κέντρων.

Συνθήκες Εργασίας

Οι Τεχνικοί Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου εργάζονται πάντα σε περιβάλλον γραφείου, συνήθως αυτόνομα και λιγότερο συχνά με βοηθούς. Ο χώρος στον οποίο εργάζονται πρέπει να φωτίζεται καλά και να διαθέτει τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό. Ο Τεχνικός εργάζεται κυρίως κάτω από πίεση, γιατί οι βλάβες των ηλεκτρονικών μηχανών συνήθως πρέπει να αποκατασταθούν γρήγορα και σωστά για να μπορέσει ένα γραφείο να είναι λειτουργικό. Επίσης, ο

Τεχνικός Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών δεν έχει σταθερό χώρο εργασίας γιατί συνήθως μετακινείται ανάλογα με τις ανάγκες των πελατών του εργοδότη του για τον οποίο δουλεύει. Ο Τεχνικός Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου έχει συνήθως ωράριο παράλληλο με αυτό της εταιρίας όπου εργάζεται. Ωστόσο, όταν οι ανάγκες το απαιτούν, το ωράριό του μπορεί να επιμηκυνθεί.

Προσόντα

Για να ασχοληθεί κάποιος με το επάγγελμα του Τεχνικού Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου πρέπει δίπλωμα από δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ.. Οι γνώσεις του πρέπει να είναι γύρω από της αρχές της ηλεκτρονικής τεχνολογίας, τις ηλεκτρονικές διατάξεις, τα αναλογικά ηλεκτρονικά και το πως λειτουργεί ένα σύστημα τερματικών. Επίσης πρέπει να γνωρίζει λειτουργικά περιβάλλοντα υπολογιστών και να κατέχει την αγγλική, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις ορολογίες και τις εξελίξεις στην τεχνολογία.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Για τον συγκεκριμένο τεχνικό απαιτείται ευστροφία, προνοητικότητα και διορατικότητα, ώστε να μπορεί να κάνει σωστές διαγνώσεις και να προετοιμάζει τις τεχνικές προσσεγγίσεις τις οποίες θα εφαρμόσει σε κάθε περίπτωση βλάβης ή ανωμαλίας του τεχνολογικού εξοπλισμού, ο οποίος συνήθως είναι σύνθετος. Επίσης, πρέπει να έχει ικανότητα επικοινωνίας για να μπορεί να χειρίζεται κάθε αίτημα. Σε περίπτωση βλάβης, πρέπει να τον ενδιαφέρει να βρίσκει γρήγορα τη λύση και να την εφαρμόζει χωρίς χάσιμο χρόνου. Τέλος, θα πρέπει να έχει την έφεση να παρακολουθεί και να ενημερώνεται για τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου μπορεί να εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας, μόνος του ή σαν μέλος ομάδας τεχνικής υποστήριξης σε μεγάλους οργανισμούς. Μπορεί ακόμη να εργαστεί σε αντιπροσωπείες μηχανημάτων, εταιρείες μηχανογράφησης και εταιρίες υπολογιστών.

Εκπαίδευση

Για την άσκηση του επαγγέλματος είναι απαραίτητες οι συγκεκριμένες γνώσεις που προσφέρει η φοίτηση σε αντίστοιχη σχολή Ι.Ε.Κ.. Στην περίπτωση αυτή η φοίτηση συνήθως διαρκεί δύο ή τέσσερα εξάμηνα.

Προοπτικές Απασχόλησης

Η επέκταση της χρήσης των υπολογιστών και η συνεχώς εξελισσόμενη τεχνολογία καθιστούν ιδιαίτερα ευοίωνες τις προοπτικές απασχόλησης στο επάγγελμα αυτό. Τεχνικοί Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου δεν υπάρχουν πολλοί και η εξειδίκευση σε συγκεκριμένες μονάδες των συστημάτων, όπως οθόνες, συσκευές και δικτύωσεις, είναι χρήσιμη. Οι μεγαλύτερες προοπτικές, όμως, ανοίγονται για τους εξειδικευμένους σε δίκτυα και μονάδες επικοινωνίας.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για να γίνει κάποιος Τεχνικός Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Οι Τεχνικοί Η/Υ και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου δεν είναι υποχρεωμένοι να ανοίκουν σε κάποιο επαγγελματικό επιμελητήριο ή σύλλογο. Δεν υπάρχει συγκεκριμένο συνδικαλιστικό όργανο.

Ασφάλιση

Οι Τεχνικοί Η/Υ και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου εαν εργάζονται σε εταιρείες με σχέση εξερτημένης εργασίας με ιδιωτικό φορέα, ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α.. Αν εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες ασφαλίζονται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία γι' αυτούς τους επαγγελματίες ούτε γραπτός δεοντολογικός κώδικας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Το επάγγελμα ανήκει στην ευρύτερη κατηγορία ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων και αυτοματισμού, δηλαδή συγγενεύει με τους Τεχνικούς Συστημάτων Τηλεπικοινωνιών και Μετάδοσης Πληροφορίας και τους Τεχνικούς Ραδιοτηλεοπτικών και Ηλεκτροακουστικών διατάξεων. Οι Τεχνικοί Υπολογιστών και Ηλεκτρονικών Μηχανών Γραφείου μπορούν, τέλος, να συνεργαστούν με επαγγελματίες Πληροφορικής Τηλεπικοινωνιών και Ηλεκτρολογίας γενικότερα.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α

Δεν υπάρχουν τυπικοί περιορισμοί για την άσκηση του επαγγέλματος από άτομα με ελαφρές νοητικές δυσλειτουργίες, οι οποίες όμως σε πρακτικό επίπεδο μπορούν να επηρεάσουν την ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα των ατόμων στην εργασία τους.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΜΟΔΑΣ

Εισαγωγή

Η ενδυμασία ενδιαφέρει τους ανθρώπους σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης από την αρχαιότητα. Η μόδα αλλάζει από εποχή σε εποχή και από τόπο σε τόπο, ανάλογα με τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και τα αισθητικά πρότυπα. Τα ρούχα πρέπει να είναι λειτουργικά, ώστε να εξυπηρετείται αυτός που τα φορά, αλλά και να τονίζουν αυτό που θέλει ο κάτοχός τους: Λιτότητα, πλούτος, αγάπη στη φύση ή στα σπορ, μεγαλοπρέπεια, σεξουαλικότητα, σοβαρότητα μπορούν να υποδηλωθούν με τον τρόπο που είναι κάποιος ντυμένος. Ο Ειδικός Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας είναι αυτός που διαμορφώνει τις νέες τάσεις της μόδας και έχει την ευθύνη για την κομψότητα των ενδυμάτων. Τις δημιουργίες του τις βλέπουμε καθημερινά στις βιτρίνες καταστημάτων, ενδυμάτων, εσωρούχων, αξεσουάρ κ.λ.π.

Φύση Εργασίας

Ο Ειδικός Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας ασχολείται με τη σχεδίαση ενδυμάτων, την κατασκευή πατρόν και γενικά επιμελείται ολόκληρης της διαδικασίας κατασκευής ενός ρούχου. Μπορεί να ασχοληθεί με την υψηλή ραπτική ή με την κατασκευή ετοιμών ενδυμάτων. Στην πρώτη περίπτωση κατασκευάζει σχέδια ειδικά για κάθε πελάτη, συχνά κατόπιν παραγγελίας, ενώ στην δεύτερη περίπτωση τα σχεδιαζόμενα ρούχα κατασκευάζονται συνήθως σε όλα τα νούμερα και μεγέθη και σε μεγάλες ποσότητες, οπότε πωλούνται μαζικά στην αγορά με την επωνυμία του σχεδιαστή. Τέλος, μπορεί να εργαστεί για λογαριασμό βιομηχανιών ενδυμάτων στις οποίες πουλά τα σχέδιά του ή για τις οποίες σχεδιάζει, κι αυτές με την σειρά τους πωλούν τα ενδύματα με την δική τους επωνυμία. Ο Ειδικός Ενδυματολογίας και Σχεδίασης μπορεί ασχοληθεί επίσης με την σχεδίαση εσωρούχων, μαγιό, αξεσουάρ ή κινηματογραφικών και θεατρικών κουστουμιών. Ο Ενδυματολογος ξεκινά την δουλειά του σχεδιάζοντας με το χέρι ή σε υπολογιστή. Κατόπιν, διαλέγει το κατάλληλο ύφασμα για το ρούχο που έχει σχεδιάσει δοκιμάζοντάς το σε κούκλα. Στην συνέχεια, κόβει το πατρόν και

δημιουργεί διάφορα δείγματα κάνοντας παράλληλα τυχόν παραλλαγές ή τροποποιήσεις. Για όλα αυτά λαμβάνει πάντα υπόψη του και υπολογίζει το κόστος κατασκευής. Οι σχεδιαστές που εργάζονται μόνιμοι τους συνήθως κόβουν οι ίδιοι τα πατρόν, ενώ οι βιομηχανίες χρησιμοποιούν ειδικούς πατρονίστ και ειδικούς στην κατασκευή δειγμάτων.

Συνθήκες Εργασίας

Οι Ειδικοί Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας εργάζονται σε ατελιέ, συνήθως αυτόνομα ή με 2-3 άτομα ακόμη. Μπορεί να είναι όρθιοι ή καθιστοί ανάλογα με το στάδιο κατασκευής ενός ενδύματος. Εργάζονται σε κλειστό χώρο με καλό φωτισμό. Η εργασία τους δεν είναι ανθυγιεινή. Χρησιμοποιούν χαρτί και μολύβι ή υπολογιστή, υφάσματα, ραπτομηχανές, ψαλίδι, μεζούρα, ειδική κούκλα κ.λ.π. Μέρος της εργασίας του σχεδιαστή είναι η συχνή επαφή με σχεδιαστές υφασμάτων, αγοραστές, στελέχη βιομηχανιών ενδυμάτων κ.λ.π. προκειμένου να προωθήσει τα προϊόντα του. Πολλές φορές μπορεί να ταξιδέψει στο εξωτερικό για προσωπική ενημέρωση ή προώθηση των προϊόντων του. Ο Ειδικός Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας δεν έχει συγκεκριμένες ώρες εργασίας. Ο φόρτος της εργασίας μπορεί να αυξάνεται ανάλογα με την εποχή. Οι αποδοχές εξαρτώνται από τον τομέα ή την επιχείρηση όπου εργάζεται. Συνήθως η αναγνώριση του ταλέντου ενός σχεδιαστή συνοδεύεται από ανάλογη αύξηση των αποδοχών του.

Προσόντα

Ο Ειδικός Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας πρέπει να έχει φοιτήσει σε δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ., ή άλλη αντίστοιχη σχολή. Πρέπει να γνωρίζει την ιστορία της ενδυμασίας καθώς και ελεύθερο σχέδιο και styling. Επιπλέον, πρέπει να γνωρίζει σχέδιο μόδας, αισθητική, εφαρμοσμένη ραπτική, υφασματολογία, πρόγνωση μόδας και οργάνωση χώρου εργασίας και παρουσίασης συλλογών. Επίσης είναι απαραίτητο να γνωρίζει αγγλικά και χρήση υπολογιστή.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Ειδικός Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας πρέπει να έχει φαντασία και δημιουργικότητα, να είναι διαρκώς ενημερωμένος και να μπορεί να συμβαδίζει με τις τάσεις της μόδας για κάθε σεζόν. Πρέπει να διαθέτει ικανότητα επικοινωνίας και πειθούς και να είναι καλός στις δημόσιες σχέσεις και το μάρκετινγκ για να μπορεί να προωθήσει την εργασία και τις απόψεις του σε υποψηφίους πελάτες/αγοραστές. Θα πρέπει επίσης να μπορεί να μεταφέρει στο χαρτί τις ιδέες του. Πρέπει να έχει καλή ικανότητα στο σκίτσο καθώς επίσης και πολύ καλή όραση. Η αχρωματοψία μπορεί να θεωρηθεί ελάττωμα απαγορευτικό για την άσκηση του επαγγέλματος. Τέλος πρέπει να είναι υπομονετικός και επίμονος και να είναι σε θέση να δεχθεί αρνητική κριτική για το έργο του.

Χώρος Εργασίας

Ο Ειδικός Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας μπορεί να εργαστεί ιδιωτικά στο ατελιέ του, είτε μόνος του, είτε απασχολώντας μερικά ακόμη άτομα, ως ελεύθερος επαγγελματίας. Μπορεί επίσης να εργαστεί σε βιοτεχνίες ή βιομηχανίες ενδυμάτων. Μπορεί ακόμη να διατηρεί κατάστημα πώλησης ενδυμάτων με την επωνυμία του. Μπορεί τέλος να εργαστεί για την τηλεόραση, το θέατρο, τον κινηματογράφο, επώνυμους καλλιτέχνες κ.λ.π.

Εκπαίδευση

Για την άσκηση του επαγγέλματος είναι απαραίτητες οι συγκεκριμένες γνώσεις που προσφέρει η φοίτηση σε αντίστοιχη σχολή δημοσίου ή ιδιωτικού Ι.Ε.Κ. η φοίτηση διαρκεί 2 έτη με θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα. Η εκμάθηση του επαγγέλματος μπορεί να γίνει επίσης με μαθήτευση δίπλα σε κάποιο πεπειραμένο σχεδιαστή.

Προοπτικές Απασχόλησης

Οι Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας συνήθως ξεκινούν την εργασία τους ως βοηθοί, κόβουν πατρόν κ.λ.π. Ανάλογα όμως με το ταλέντο και την πείρα που αποκτούν, μπορούν σταδιακά να ανελιχθούν στο χώρο τους. Λίγοι σχεδιαστές γίνονται διάσημοι και ασχολούνται με την υψηλή ραπτική. Πολλοί μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στο εξωτερικό (Ιταλία, Γαλλία, ΗΠΑ, Αγγλία) προκειμένου να τους δωθούν περισσότερες ευκαιρίες. Υπάρχουν πάντως μεγάλες δυνατότητες αναγνώρισης μέσα από το χώρο του θεάματος (επιδείξεις μόδας, κινηματογράφος, τηλεόραση).

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για να γίνει κάποιος Ειδικός Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Οι Ειδικοί Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας δεν είναι υποχρεωμένοι να ανήκουν σε κάποιο επαγγελματικό επιμελητήριο ή σύλλογο. Δεν υπάρχει κλαδικό συνδικαλιστικό όργανο για το συγκεκριμένο. Δεν απαιτείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

Ασφάλιση

Οι Ειδικοί Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας, εαν εργάζονται σε βιοτεχνίες/βιομηχανίες με σχέση εξαρτημένης εργασίας με ιδιωτικό φορέα, ασφαλιζονται στο Ι.Κ.Α. Αν εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες ασφαλιζονται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για τους Ειδικούς Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας. Επίσης δεν υπάρχει γραπτός δεοντολογικός κώδικας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Τα ακόλουθα επαγγέλματα μπορεί να συνδέονται ή να επικαλύπτονται με τους Ειδικούς Ενδυματολογίας και Σχεδίασης Μόδας: Πατρονίστ, Μοντελίστ, Σχεδιαστής Υφασμάτων, Υπεύθυνος ποιοτικού ελέγχου ραφής, Ράφτης, Κατασκευαστής Δειγμάτων Ρούχων.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα χωρίς σοβαρές σωματικές δυσλειτουργίες μπορούν να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα. Μειονέκτημα θεωρείται η κακή όραση. Δεν υπάρχουν τυπικοί περιορισμοί για την άσκηση του επαγγέλματος από άτομα με ελαφρές νοητικές δυσλειτουργίες, σε πρακτικό επίπεδο όμως μπορούν να επηρεάσουν την δημιουργικότητα και την παραγωγή ιδεών που απαιτείται στο συγκεκριμένο επάγγελμα.

ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΗΣ

Εισαγωγή

Το ξύλο μπορεί να υποστεί εύκολα επαξεργασία και να μεταμορφωθεί σε αντικείμενα με μεγάλη αισθητική αξία και πρακτικότητα. Για το λόγο αυτό η ξυλογλυπτική είναι μια από τις αρχαιότερες δραστηριότητες του ανθρώπου. Η ξυλογλυπτική είναι μια παραδοσιακή δραστηριότητα που λίγο έχει εξελιχθεί με την χρήση των σύγχρονων εργαλείων και τεχνικών σχεδίασης, αλλά έχει αξία γιατί βασίζεται σε μια παλιά αλήθεια: Ότι ο άνθρωπος αποζητά την ομορφιά πάνω σε κάθε αντικείμενο που χρησιμοποιεί. Το ξύλο χρησιμοποιείται για κατασκευή επίπλων, σκευών, εκκλησιαστικών και άλλων αντικειμένων και ο τεχνίτης προσπαθεί να ομορφύνει την επιφάνεια του ξύλου χαράζοντας παραδοσιακά ή μοντέρνα ανάγλυφα. Για την δημιουργία των ανάγλυφων υπάρχουν ειδικοί που γνωρίζουν καλά την τέχνη, οι ξυλογλύπτες.

Φύση Εργασίας

Ξυλογλύπτης ή σκαλιστής ξύλου είναι ο τεχνίτης ο οποίος με την βοήθεια εργαλείων κόβει, σκαλίζει και διαμορφώνει το ξύλο για να κατασκευάσει ανάγλυφα διακοσμητικά σύνολα. Αρχικά, μελετά το σχέδιο του ανάγλυφου ή του γλυπτού που θέλει να κατασκευάσει. Μπορεί να το πάρει από το σχεδιαστεί ή να το εμπνευστεί και να το φιλοτεχνήσει ο ίδιος. Έπειτα, διαλέγει το κατάλληλο ξύλο, το οποίο πρέπει να είναι καλής ποιότητας και ανθεκτικό αλλά όχι πολύ σκληρό. Στην συνέχεια, σχεδιάζει στο ξύλο σε φυσικό μέγεθος το σχέδιο που θα σκαλίσει, με ακρίβεια και λεπτομέρεια. Για να κατασκευάσει το έργο του χρησιμοποιεί απλά εργαλεία χεριού, όπως σμίλη, σφυρί, ξυλολίμα, σκαρπέλο, πλάνη, τανάλια, πένσα κ.λ.π. Ο ξυλογλύπτης σπρώχνοντας την σμίλη με το χέρι ή με σφυρί σκαλίζει το ξύλο και αφαιρεί σιγά-σιγά τα περιττά κομματάκια από τα βαθουλώματα. Στην συνέχεια τρυπά το ξύλο ή το ξύνει όπου χρειάζεται, για να σχηματίσει σιγά-σιγά το ανάγλυφο. Τελικά, τρίβει με γυαλόχαρτο ή με λίμα και εξομαλύνει την επιφάνειά του. Συνήθως, για να φιλοτεχνήσει μια μεγάλη σύνθεση γλυπτού τη δουλεύει σε κομμάτια, τα οποία κατόπιν συναρμολογεί.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Ξυλογλύπτης εργάζεται όρθιος ή καθιστός μπροστα στον πάγκο του, σε καλά φωτισμένο εργαστήριο, χωρίς πολύ θόρυβο αλλά με πολλά πριονίδια. Δουλεύει ελαφρά σκυμμένος και εκτελεί κινήσεις των χεριών πολύ λεπτές και ακριβείς. Μετακινείται ελάχιστα αφού την εργασία του την πραγματοποιεί μέσα στο εργαστήρι του. ο Ξυλογλύπτης δεν έχει συγκεκριμένες ώρες εργασίας. ο φόρτος εργασίας δεν εξαρτάται απόλυτα από τον ίδιο, αλλά από τα έργα που του ανατίθενται. Ο αριθμός των έργων που αναλαμβάνει αυξάνεται ως αναγνώριση του ταλέντου του.

Προσόντα

Για να ασχοληθεί κανείς με το επάγγελμα του ξυλογλύπτη πρέπει να γνωρίζει τη μορφολογία και τα είδη του ξύλου που υπάρχουν, την τεχνική της ξυλογλυπτικής, γεωμετρία, χρήση ξυλογλυπτικών εργαλείων, οργάνωση εργαστηρίου. Η χρήση υπολογιστή μπορεί να διευκολύνει την δουλειά του σχεδιασμού που κάνει.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Ξυλογλύπτης πρέπει να διαθέτει αισθητική αντίληψη, υπομονή και δημιουργικότητα. Τα κυριότερα σωματικά προσόντα του είναι η ευκινησία, η δεξιοτεχνία και η κινητική σταθερότητα των χεριών και των δακτύλων. Επίσης, απαραίτητη είναι η ικανότητα ελέγχου της λείανσης επιφανειών με την αφή, ο ρυθμός στις κινήσεις και η ικανότητα υπολογισμού όγκου και διαστάσεων. Εξίσου απαραίτητα προσόντα είναι η καλαισθησία, η επιμέλεια, η ακρίβεια και η προσοχή.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Ξυλογλύπτης μπορεί να εργαστεί ως ειδικευόμενος τεχνίτης σε εργαστήρια ξυλογλυπτικής ή επιπλοποιεία. Επίσης μπορεί να ανοίξει δικό του εργαστήριο, ως ελεύθερος επαγγελματίας.

Εκπαίδευση

Κατά βάση η τέχνη μαθαίνεται σε εργαστήριο ξυλογλυπτικής. Για όσους θέλουν να μάθουν την τέχνη σε σχολή υπάρχουν εργαστήρια ξυλογλυπτικής του ΕΟΜΜΕΧ που λειτουργούν στο Βόλο και στο Βαλτεσινικό Αρκαδίας. Στα εργαστήρια αυτά γίνονται δεκτοί απόφοιτοι Γυμνασίου. Η εκπαίδευση διαρκεί 9 μήνες και παρέχεται δωρεάν. Ορισμένα Ι.Ε.Κ και οι σχολές του ΟΑΕΔ έχουν επίσης τμήματα ξυλογλυπτικής και συχνά προσφέρονται αντίστοιχα προγράμματα κατάρτισης σε διάφορες περιοχές.

Προοπτικές Απασχόλησης

Ο Ξυλογλύπτης συνήθως ξεκινά την εργασία του ως βοηθός , δίπλα σε πιο πεπειραμένους τεχνίτες. Αν και η αγορά παραμένει δύσκολη για τον ελεύθερο δημιουργό, ανάλογα με το ταλέντο και την πείρα που θα αποκτήσει μπορεί να έχει αρκετά σταθερή δουλειά ή να γίνει και περιζήτητος.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για να γίνει κάποιος ξυλογλύπτης.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Ο Ευλογλύπτης δεν είναι υποχρεωμένος να ανήκει σε κάποιο επαγγελματικό επιμελητήριο ή σύλλογο. Δεν υπάρχει κλαδικό, δυνδικαλιστικό όργανο για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Ασφάλιση

Ο Ευλογλύπτης, αν εργάζεται σε εργαστήρια ή επιπλοποιεία με σχέση εξαρτημένης εργασίας, ασφαρίζεται στο Ι.Κ.Α. Αν εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας ασφαρίζεται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για τους Ευλογλύπτες. Επίσης δεν υπάρχει γραπτός δεοντολογικός κώδικας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Τα ακόλουθα επαγγέλματα μπορεί να συνδέονται ή να αλληλεπικαλύπτονται με τους Ευλογλύπτες: Σχεδιαστής Επίπλων, Επιλοποιός, Χαράκτης, Ξυλουργός.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Εισαγωγή

Η ναυτιλία είναι ένας από τους περισσότερο αναπτυγμένους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Τα ελληνικά πλοία οργώνουν όλες τις θάλασσες της υδρογείου. Ο ελληνικός εμπορικός και επιβατικός στόλος είναι από τους μεγαλύτερους του κόσμου. Ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης ανήκει στα επαγγέλματα μεταφορών και τουρισμού. Οι ναυτιλιακές εταιρίες βασίζονται σε αυτόν για την ομαλή διεξαγωγή των θαλάσσιων μεταφορών και ταξιδιών. Είναι ο άνθρωπος που με τις γνώσεις του παρέχει εξειδικευμένες ναυτιλιακές υπηρεσίες σε θέματα τροφοδοσίας πλοίων, ναυπηγοεπισκευών και προστασίας θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Φύση Εργασίας

Ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης αντιπροσωπεύει και πρακτορεύει μια ναυτιλιακή εταιρεία. Η εργασία του αφορά στην ρύθμιση όλων των λεπτομερειών που σχετίζονται με την ομαλή διεξαγωγή των ταξιδιών του. Φροντίζει να κάνει τις απαραίτητες ενέργειες για να εξασφαλίζει την ελεύθερη επικοινωνία του πλοίου, για την εξασφάλιση ομαλής διαδικασίας φόρτωσης-εκφόρτωσης και για την διευθέτηση αναγκών και προβλημάτων πλοίου, πλοιάρχου και πληρώματος. Ακόμα, εξασφαλίζει την διαρκή απασχόληση του πλοίου με ολική ή μερική ναύλωση και την διανομή πελετών. Τέλος, ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης συνεργάζεται με την διεύθυνση πληρωμάτων και φροντίζει για την ναυτασφάλιση του πλοίου.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης εργάζεται σε γραφείο. Έρχεται σε επαφή με πελάτες, με προμηθευτές, με ναυτικούς, ναυπηγούς και πλοιάρχους. Χρησιμοποιεί Η/Υ. Μερικές φορές εργάζεται και εκτός γραφείου για να διεκπεραιώσει εξωτερικές εκκρεμότητες. Συνήθως εργάζεται υπο πίεση, επειδή πρέπει να επιλύσει πολλά και σύνθετα προβλήματα σχετικά με την εργασία του, σε περιορισμένο χρόνο.

Προσόντα

Για να εργαστεί κάποιος ως Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης πρέπει να γνωρίζει τους κανόνες που διέπουν τις διεθνείς εμπορικές σχέσεις, εμπορικό και ναυτικό δίκαιο, τεχνική ναυτιλιακών εργασιών, ναυτιλιακή οικονομική, λογιστική και πολιτική. Ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης οφείλει να γνωρίζει οργάνωση και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων και ναυτασφάλιση. Είναι, τέλος, αναγκαίο να γνωρίζει τέλεια την αγγλική γλώσσα, να χειρίζεται Η/Υ και να έχει γνώσεις γεωγραφίας. Επιπλέον, χρειάζεται να είναι εξοικειωμένος με πρόσωπα και πράγματα σε ότι αφορά στα πλοία, τα λιμάνια και τις διοικητικές αρχές για να μπορεί να παίρνει γρήγορες και σωστές αποφάσεις.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης πρέπει να διαθέτει ηγετικές και οργανωτικές ικανότητες και να έχει την ικανότητα λήψης αποφάσεων για να επιλύει γρήγορα και αποτελεσματικά τις υποθέσεις που αναλαμβάνει. Επίσης, επειδή έρχεται σε συχνή επικοινωνία με ανθρώπους διάφορων ειδικοτήτων και βαθμίδων, πρέπει να έχει ευχέρεια λόγου και δεξιότητες επικοινωνίας.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης μπορεί να εργαστεί ως στέλεχος ναυτιλιακών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων ναυτιλιακής υποδομής, μεταφορικές εταιρίες, πρακτορεία θαλάσσιου τουρισμού, πρακτορεία εξαγωγικού εμπορίου, καθώς και εταιρείες θαλάσσιας ασφάλισης και ναυτιλιακών χρηματοδοτήσεων. Μπορεί επίσης να απασχοληθεί και σε οργανισμούς που έχουν στενή σχέση με πλοία, όπως ναυπηγεία και διυλιστήρια.

Εκπαίδευση

Η διετής φοίτηση σε Ι.Ε.Κ. (δημόσια ή ιδιωτικά) παρέχει τις απαιτούμενες γνώσεις για την άσκηση του επαγγέλματος. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά μαθήματα, που συνοδεύονται από πρακτική άσκηση.

Προοπτικές Απασχόλησης

Το επάγγελμα του Ειδικού Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης παρουσιάζει ευοίωνες προοπτικές εξέλιξης με άμεσες συνέπειες στις δυνατότητες απασχόλησης εξαιτίας των αυξημένων ανάγκων σε ειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό που προκύπτουν λόγω της ανάκαμψης της ναυτιλίας.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί για να εργαστεί κάποιος ως Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης.

Επαγγελματικά Επιμαλητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης μπορεί να γραφεί αν επιθυμεί στο σύλλογο Ακτοπλοικών Υπαλλήλων. Δεν απαιτείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

Ασφάλιση

Ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης ασφαρίζεται στο Ι.Κ.Α. και στο Τ.Α.Ν.Π.Υ. αν εργάζεται σε ναυτιλιακά πρακτορεία, ναυτιλιακές εταιρίες με εξαρτημένη σχέση εργασίας.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία για τον Ειδικό Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης. Επίσης δεν υπάρχει γραπτός κώδικας δεοντολογίας.

Συγγένη Επαγγέλματα

Επαγγέλματα του Ειδικού Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης θεωρούνται ο Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου, ο Ειδικός Αεροπορικών Εταιριών και ο Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών και ο Ειδικός Μεταφορών.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα που δεν παρουσιάζουν σωματικές ή νοητικές δυσλειτουργίες μπορούν να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα. Συγκεκριμένα, ο Ειδικός Ναυτιλιακής Κατεύθυνσης δεν θα πρέπει να έχει κινητικά προβλήματα, προβλήματα όρασης και λόγου για να μπορεί να επικοινωνεί εύκολα με τους πελάτες του.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ

Εισαγωγή

Ο τουρισμός είναι μια από τις σημαντικότερες οικονομικές δραστηριότητες στην Ελλάδα. Τα τελευταία χρόνια επισκέπτονται την Ελλάδα πάνω από δέκα εκατομμύρια τουρίστες το χρόνο, δηλαδή περισσότεροι από τον πληθυσμό της. Ο Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου ανήκει στα επαγγέλματα τουρισμού. Είναι ο άνθρωπος που έρχεται σε επαφή με τους πελάτες του πρακτορείου και τους βοηθά στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την πραγματοποίηση των μετακινήσεών τους για επαγγελματικούς ή ψυχαγωγικούς λόγους. Σε αυτόν βασίζονται οι ταξιδιώτες για να εξασφαλίσουν εισιτήρια, μεταφορά, ασφάλιση και γενικά άνετες μετακινήσεις. Ο Ειδικός Τουριστικού Γραφείου είναι ο επαγγελματίας που είναι απαραίτητος σε κάθε οργανωμένο τουριστικό πρακτορείο.

Φύση Εργασίας

Ο Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου συζητά με τους πελάτες και τους ενημερώνει για τα ταξιδιωτικά πακέτα διακοπών αλλά και για μεμονωμένα ταξίδια που μπορεί να τους ενδιαφέρουν δείχνοντάς τους διαφημιστικά φυλλάδια. Αν επιθυμούν να κάνουν ένα συγκεκριμένο ταξίδι, ο πράκτορας ψάχνει να βρει αν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις χρησιμοποιώντας τον Η/Υ ή το τηλέφωνο. Αν δεν υπάρχουν, αναζητά εναλλακτική λύση για τον πελάτη. Σε περίπτωση που ο πελάτης συμφωνήσει, θα πρέπει να κλείσει θέση στο ταξιδιωτικό γραφείο με το οποίο συνεργάζεται. Ο Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου συμβουλεύει τους ταξιδιώτες για τυχόν εμβολιασμούς που μπορεί να χρειάζονται προτού ταξιδέψουν, για θέματα συναλλαγματος και πιστωτικών καρτών, για την ασφάλεια του ταξιδιού, για εκδρομές που θα μπορούσαν να οργανωθούν στον τόπο επίσκεψης, για ενοικιάσεις αυτοκινήτων και για το νόμισμα της χώρας όπου κατευθύνονται, για τις βίζες εισόδου, για ειδικές περιπτώσεις μεταφοράς κ.λ.π. Το γραφείο με το οποίο συνεργάζεται τους στέλνει τα εισιτήρια και τις λεπτομέρειες των μετακινήσεων προς ενημέρωση του πελάτη πριν την αναχώρησή του. Επίσης, ο Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου προτείνει ταξίδια και με

άλλα μέσα μεταφοράς όπως το πλοίο, το τρένο και το λεωφορείο. Ορισμένοι Ειδικοί Τουριστικού Πρακτορείου ειδικεύονται στον διακανονισμό επαγγελματικών ταξιδιών μέσω τηλεφώνου.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου εργάζεται συνήθως σε σύγχρονο περιβάλλον, πίσω από ένα γραφείο όπου δέχεται τους πελάτες. Μερικές φορές βγαίνει από το γραφείο για εξωτερικές εκκρεμότητες. Εργάζεται με κανονικό ωράριο το οποίο όμως μπορεί να επεκταθεί, ανάλογα με τις ανάγκες. Ιδιαίτερα την καλοκαιρινή περίοδο εργάζεται με πίεση γιατί έχει να εξυπηρετήσει πολλούς πελάτες. Συχνά οι Ειδικοί Τουριστικού Πρακτορείου απασχολούνται εποχιακά, από τον Απρίλιο ως τον Οκτώβριο.

Πρόσοντα

Ο Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου πρέπει να γνωρίζει τα συστήματα κρατήσεων CRS, τουριστικό και αεροπορικών μάρκετινγκ δηλαδή διάφορα οικονομικά πακέτα των εταιριών, πως γίνονται μεταφορές εμπορευμάτων cargo, καθώς και στοιχεία λογιστικής. Επίσης πρέπει να γνωρίζει διάφορες επιμέρους εργασίες που αφορούν τις τουριστικές υπηρεσίες, όπως κρατήσεις δωματίων και εισαγωγή στα ξενοδοχεία και ενοικιάσεις αυτοκινήτων. Επιπλέον είναι αναγκαίο να χειρίζεται καλά ξένες γλώσσες ιδίως αγγλικά και να γνωρίζει την χρήση υπολογιστή. Τέλος, θα πρέπει να έχει γνώσεις γεωγραφίας, ιστορίας και δημοσίων σχέσεων.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Για να μπορεί κάποιος να εργαστεί ως Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου θα πρέπει να έχει την έφαση να συναλλάσσεται εύκολα με ανθρώπους κάθε είδους, Έλληνες και ξένους. Η ικανότητα επικοινωνίας είναι απαραίτητο προσόν. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να είναι διαθέσιμος

να ακούσει τις ανάγκες των πελατών του, αλλά και να μπορεί να δίνει ακριβείς και σαφείς πληροφορίες. Επίσης, θα πρέπει να είναι ευγενικός, υπομονετικός, κοινωνικός, ευχάριστος και πειστικός. Ακόμη χρειάζεται να διαθέτει πρωτοβουλία και οργανωτικές ικανότητες, ιδίως όταν ενεργεί υπό την πίεση προβλημάτων που αφορούν τον πελάτη του-όπως π.χ. απώλεια ταξιδιωτικών εγγράφων, ασθένειας κ.λ.π.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Ειδικός Τουριστικού Πρακτορείου μπορεί να εργαστεί σε τουριστικά γραφεία, σε ναυτιλιακές εταιρίες και σε ξενοδοχειακές ή άλλες τουριστικές μονάδες.

Εκπαίδευση

Η διετής φοίτηση σε Ι.Ε.Κ. (δημόσια ή ιδιωτικά) προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις για την άσκηση του επαγγέλματος. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα.

ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Εισαγωγή

Όλα τα παιδιά έχουν ανάγκη να εκπαιδευτούν, άσχετα με την φύση και τη σοβαρότητα της δυσλειτουργίας που μπορεί να παρουσιάζουν κάποια από αυτά. Μερικά από τα παιδιά με ειδικές ανάγκες μπορούν να παρακολουθήσουν το <<κανονικό>> σχολείο, ενώ άλλα πηγαίνουν σε ειδικά σχολεία, που μπορούν να ανταποκριθούν στην ιδιαιτερότητα των μαθητών τους. Ο Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες είναι ο επαγγελματίας που θα αναλάβει την φροντίδα, τη στήριξη και την ένταξη αυτών των παιδιών στο κοινωνικό σύνολο, παρέχοντας συχνά εξειδικευμένη υποστήριξη σε κάθε τέτοιο άτομο.

Φύση Εργασίας

Ο Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες μεριμνά για την ψυχοσωματική υγεία και εξέλιξη παιδιών ηλικίας 0-6 ετών. Συγκεκριμένα, παρακολουθεί άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, συναισθηματικές διαταραχές, σωματικές αναπηρίες και δυσκολίες προσαρμογής, με στόχο την καλύτερη ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο. Παρέχει στα παιδιά θεραπευτική και παιδαγωγική βοήθεια με την καθοδήγηση των επιμέρους ειδικών, όπως ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, γιατρών, με τους οποίους και συνεργάζεται. Συμβάλλει στην ολοκλήρωση της διαγνωστικής εικόνας του παιδιού και στην προετοιμασία του για την παρακολούθηση του κατάλληλου προγράμματος της επόμενης βαθμίδας εκπαίδευσης. Βοηθά τα παιδιά να ανταπεξέρχονται στις καθημερινές λειτουργίες όταν δεν μπορούν και συνεργάζεται με τους γονείς για την καλύτερη προσαρμογή τους στην δυσλειτουργία του παιδιού.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες εργάζεται σε κλειστό χώρο (ιδρύματα, ειδικά σχολεία), αλλά συνήθως δεν παραμένει σε μια αίθουσα. Συνεργάζεται με άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας σε ομαδικό και ατομικό επίπεδο για τη διαμόρφωση της διαγνωστικής εικόνας του παιδιού με ειδικές ανάγκες. Μπορεί να φορτιστεί ψυχολογικά ή συναισθηματικά λόγω της επαφής του με τα παιδιά αυτά και τέλος ενδέχεται να αντιμετωπίσει και απρόσμενες καταστάσεις που προκύπτουν κατά κύριο λόγο από τις ιδιαιτερότητες των συγκεκριμένων παιδιών.

Προσόντα

Για να γίνει κάποιος Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες πρέπει να έχει φοιτήσει σε δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ.. Πρέπει να έχει γνώσεις Πρώτων Βοηθειών, παιδοψυχολογίας, παιδαγωγικής, υγιεινής, παιδιατρικής και ειδικής αγωγής. Απαραίτητη θεωρείται η εξειδίκευση σε προβλήματα ακοής, όρασης, καθώς και διανοητικής καθυστέρησης. Η ευχέρεια στη χρήση Η/Υ καθώς και στην αγγλική γλώσσα θεωρείται σημαντική.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες διακρίνεται για την αγάπη του προς τα παιδιά, την επιμονή, την υπομονή και την αφοσίωση στο έργο του. Επίσης, θα πρέπει να έχει φυσική αντοχή, κοινωνικότητα, υπευθυνότητα, παρατηρητικότητα, ακρίβεια και οργανωτικές ικανότητες. Θα πρέπει να δείχνει κατανόηση των δυσχερειών που προκύπτουν από τις δυσλειτουργίες των παιδιών με τα οποία ασχολείται και να διαθέτει την απαραίτητη συναισθηματική σταθερότητα και ωριμότητα που χρειάζονται για να αντιμετωπίζει τις ιδιομορφίες των παιδιών.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες εργάζεται σε συμβουλευτικά κέντρα, σε δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα παιδιών με ειδικές ανάγκες, σε κέντρα αποκατάστασης αναπήρων και σε ειδικά σχολεία σε συνεργασία με το δάσκαλο, το βρεφονηπιοκόμο ή το νηπιαγωγό. Επίσης, μπορεί να εργαστεί στις υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και στις κατασκηνώσεις παιδιών με ειδικές ανάγκες. Μπορεί ακόμη να προσφέρει ιδιωτικά τις υπηρεσίες του σε οικογένειες που έχουν παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Εκπαίδευση

Για να γίνει κάποιος Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες πρέπει να φοιτήσει σε δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ.. Η φοίτηση διαρκεί 4 εξάμηνα και περιλαμβάνει πρακτικά και θεωρητικά μαθήματα. Το ένα εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην πρακτική άσκηση.

Προοπτικές Απασχόλησης

Το επάγγελμα του Ειδικού Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες παρουσιάζει ευοίωνες προοπτικές εξέλιξης, με άμεσες συνέπειες στις δυνατότητες απασχόλησης εξαιτίας της αυξημένης ευαισθητοποίησης και της πρόνοιας που λαμβάνεται για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα υπάρχουν νομικοί περιορισμοί για να εργαστεί κάποιος ως Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες. Η πρακτική

άσκηση σε κέντρα ειδικής αγωγής και σε ιδρύματα παιδιών με ειδικές ανάγκες θεωρείται υποχρωτική προτού ο Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες ασκήσει το επάγγελμα αυτό.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Δεν υπάρχει κλαδικό συνδικαλιστικό όργανο για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Σχετική Νομοθεσία

Τα επαγγέλματα που αναφέρονται σε άτομα με ειδικές ανάγκες καλύπτονται από ειδική νομοθεσία και διέπονται από τον κώδικα δεοντολογίας των ιατρικών επαγγελμάτων. Ασφαλίζεται στο Ι.Κ.Α. αν εργάζεται σε συμβουλευτικά κέντρα και ιδιωτικά ιδρύματα παιδιών με ειδικές ανάγκες, σε κέντρα αποκατάστασης αναπήρων ή σε ειδικά σχολεία, με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Το επάγγελμα του Εικού Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες συγγενεύει με αυτό του Ειδικού Παιδαγωγού.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα που δεν παρουσιάζουν σοβαρές δυσλειτουργίες μπορούν να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα. Συγκεκριμένα, ο Ειδικός Προσχολικής Αγωγής Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες δεν θα πρέπει να έχει κινητικά προβλήματα, προβλήματα όρασης και λόγου για να μπορεί να επικοινωνεί εύκολα με τα παιδιά με ειδικές ανάγκες.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΗΛΕΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Εισαγωγή

Στην σημερινή εποχή, που η δύναμη της πληροφορίας έχει πρωταγωνιστικό ρόλο, η τεχνολογία δημιουργεί νέα μέσα επικοινωνίας που θα κυριαρχήσουν τα επόμενα χρόνια. Το internet και τα Intranets αντιπροσωπεύουν τα νέα πολύτιμα μέσα με τα οποία ασχολείται ο Τεχνικός Τηλεπληροφορικής. Το internet είναι ένα δίκτυο με δεκάδες εκατομμύρια χρήστες σε όλο τον κόσμο και οι αριθμοί αυτοί αυξάνονται με γρήγορους ρυθμούς. Ενώ στην αρχή η χρήση του internet (διαδίκτυο) ήταν προνόμιο της ακαδημαϊκής κοινότητας, με την παρούσα μορφή του, πλούσια σε γραφικά και υπηρεσίες απευθύνεται σε ευρύτατο κοινό χρηστών. Σήμερα το διαδίκτυο χρησιμοποιείται για τη μεταφορά δεδομένων, εικόνων, βίντεο, φωνής, μουσικής, ιατρικών εξετάσεων κ.λ.π.. Αρκέτοι φορείς έχοντας συνειδητοποιήσει τα πλεονεκτήματα του internet, ζητούν το προσωπικό που θα αναπτύξει τη δραστηριότητά τους (τηλεμάρκετινγκ, ηλεκτρονικό εμπόριο κ.λ.π.) και μέσα από το διαδίκτυο.

Φύση Εργασίας

Ο Τεχνικός Τηλεπληροφορικής είναι αρμόδιος να φροντίζει για την αποτελεσματική διασύνδεση ενός οργανισμού με άλλους μέσω των υπολογιστών. Η εργασία του συνήθως αναφέρεται στο να συστήνει και να συντηρεί κόμβους στο διαδίκτυο ή ένα τοπικό internet καθώς και να δημιουργεί ιστοσελίδες και περιοχές. Επίσης, μπορεί να δημιουργεί κατάλληλο λογισμικό για internet και intranets και να αναπτύσσει τεχνικές ηλεκτρονικού εμπορίου και προβολής προϊόντων μέσω του internet, ή εξειδικεύεται περισσότερο στην παροχή υπηρεσιών μέσω υπολογιστή, όπως η τηλεατρική. Ο Τεχνικός Τηλεπληροφορικής χρησιμοποιώντας τα μέσα που του προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία ενεργεί για την καλύτερη αξιοποίησή τους και την ανάπτυξη νέων εφαρμογών. Η ειδικότητα του Τεχνικού Τηλεπληροφορικής είναι μια από τις πιο σημαντικές σύγχρονες ειδικότητες, κατάλληλη για όσους θέλουν να συνδέσουν το internet με το επαγγελματικό τους μέλλον.

Συνθήκες Εργασίας

Το εργασιακό περιβάλλον των Τεχνικών Τηλεπληροφορικής είναι καλό. Ο Τεχνικός Τηλεπληροφορικής εργάζεται σε γραφείο αλλά θα πρέπει να σημειωθεί ότι είναι η κατεξοχήν ειδικότητα που μπορεί να ασκήσει την τηλεεργασία. Μεγάλο μέρος του χρόνου το αφιερώνει μπροστά στον υπολογιστή. Σε λίγες περιπτώσεις που απασχολούνται στο δημόσιο τομέα η εργασία είναι πρωινή με την εξαίρεση φορέων που παρέχουν υπηρεσίες provider (π.χ ΟΤΕ). Σε ιδιωτικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις μπορεί να εργάζονται και απογευματινές ή βραδινές ώρες, ενώ αν εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες καθορίζουν οι ίδιοι το ωράριο εργασίας τους. Οι αποδοχές εξαρτώνται από το βαθμό ειδίκευσης και ανάδειξης προσωπικών ικανοτήτων, με εξαίρεση αυτές στο δημόσιο τομέα. Στον ιδιωτικό τομέα οι αποδοχές εξαρτώνται από το έργο που παράγει ο εργαζόμενος, καθώς και από την πείρα ή την γενικότερη αναγνώρισή του.

Προσόντα

Δεν απαιτείται κάποιος συγκεκριμένος τίτλος σπουδών για να εργαστεί κάποιος ως Τεχνικός Τηλεπληροφορικής. Με το αντικείμενο αυτό ασχολούνται άτομα που έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις σε προγράμματα σπουδών πληροφορικής όλων των βαθμίδων και της άτυπης εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης. Απαραίτητη είναι και η γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Τεχνικός Τηλεπληροφορικής πρέπει να διαθέτει υψηλή αντίληψη και δημιουργικότητα, υπομονή, καλή μνήμη και ζωηρό ενδιαφέρον για τις νέες εξελίξεις, δεδομένου ότι το επαγγελματικό του αντικείμενο έχει σχέση με μια ραγδαία εξελισσόμενη τεχνολογία. Βασικά προσόντα θεωρούνται η μεθοδικότητα, η ακρίβεια, η ικανότητα σωστής λήψης αποφάσεων, καθώς και το ενδιαφέρον για συνεχή ενημέρωση και κατάρτιση. Εξίσου βασικό χαρακτηριστικό είναι η ικανότητα συνεργασίας και σωστής επικοινωνία, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που ο

Τεχνικός Τηλεπληροφορικής ανήκει σε ομάδα, έτσι ώστε να αυξάνεται η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα της ομάδας αυτής.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Τηλεπληροφορικής βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των εξελίξεων και μπορεί να εργαστεί σε όλους τους οργανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες αιχμής: τράπεζες, χρηματιστηριακές, όπως και σε εταιρίες τηλεπικοινωνιών, ως τεχνικός εγκατάστασης και συντήρησης λογισμικού. Επίσης, σε εταιρίες ανάπτυξης λογισμικού βασισμένου στις δικτυακές εφαρμογές, σε εταιρίες παροχής υπηρεσιών ιντερνετ, νοσοκομεία (τηλειατρική), σε επιχειρήσεις του ευρύτερου χώρου της παραγωγής και παροχής τηλεπικοινωνιακών προϊόντων και υπηρεσιών, σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου και ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης συναλλαγών, σε επιχειρήσεις που αναπτύσσουν ή χρησιμοποιούν εφαρμογές εικονομετάδοσης, σε επιχειρήσεις τηλεαγορών, τμήματα μηχανογράφησης, τηλεοπτικούς σταθμούς. Τέλος, μπορεί να εργαστεί και ως ελεύθερος επαγγελματίας προσφέροντας εξειδικευμένες υπηρεσίες.

Εκπαίδευση

Ειδικές σπουδές Τεχνικών Τηλεπληροφορικής προσφέρονται στα Ι.Ε.Κ., δημόσια και ιδιωτικά και στις σχολές του ΟΑΕΔ. Οι απαιτούμενες γνώσεις παρέχονται και σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης ανέργων και αποτελούν μέρος του προγράμματος σπουδών των τμημάτων Πληροφορικής της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο Τεχνικός Τηλεπληροφορικής οφείλει να έχει γνώσεις των αρχών της πληροφορικής, να κατέχει προγραμματισμό-Pascal, και να μπορεί να χειριστεί δίκτυα επικοινωνιών, σύγχρονα λειτουργικά συστήματα, τις γλώσσες προγραμματισμού C, C ++, PASCAL, Java. Επίσης, θα πρέπει να είναι εξοικιωμένος με τις βασικές υπηρεσίες ιντερνετ, τους προμηθευτές, την ανάπτυξη εφαρμογών στο ιντερνετ, δημιουργία και διαχείριση Server και την τεχνολογία πολυμέσων.

Προοπτικές Απασχόλησης

Οι προοπτικές του συγκεκριμένου επαγγέλματος είναι θετικές και η αγορά εργασίας είναι ανοιχτή και διευρυνόμενη. Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμοί που χρησιμοποιούν την Τηλεπληροφορική πληθαίνουν στα αστικά κέντρα όλης της χώρας. Οι προοπτικές του επαγγέλματος για το ορατό μέλλον διαγράφονται ευοίωνες, ιδιαίτερα για εκείνους που διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα και έχουν την επιμονή να ενημερώνονται διαρκώς για τις εξελίξεις στο χώρο τους.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για τους Τεχνικούς Τηλεπληροφορικής.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Δεν υπάρχει συνδικαλιστικό όργανο για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Ασφάλιση

Ο Τεχνικός Τηλεπληροφορικής αν έχει σχέση εξαρτημένης εργασίας ασφαλίζεται στο Ι.Κ.Α. Αν εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας ασφαλίζεται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Συγγενή Επαγγέλματα

Συγγενή επαγγέλματα με τον Τεχνικό Τηλεπληροφορικής είναι τα ακόλουθα: Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής, Ειδικός Εφαρμογών Πληροφορικής με Πολυμέσα, Τεχνικός Βιομηχανικού Λογισμικού,

Ειδικός Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφορικής, Τεχνικός Εφαρμογών
Ιατρικής Πληροφορικής.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα χωρίς σοβαρές δυσλειτουργίες (νοητικές και προβλήματα όρασης) μπορούν να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ-ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη της τεχνολογίας έχει επηρεάσει όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η ανάπτυξη στο τομέα των ηλεκτρολογικών συστημάτων είναι μεγάλη. Ιδιαίτερα στα αυτοκίνητα και στα οχήματα, όπου το ηλεκτρολογικό σύστημα είναι το πιο βασικό μέρος για την κίνηση και την ασφάλεια του αυτοκινήτου, απαιτούνται έμπειροι τεχνίτες. Ο άνθρωπος που έχει την ευθύνη για την σωστή λειτουργία, την επισκευή και την συντήρηση των ηλεκτρολογικών μερών των αυτοκινήτων και των οχημάτων είναι ο Τεχνικός Ηλεκτολόγος Αυτοκινήτων και Οχημάτων.

Φύση Εργασίας

Ο Ηλεκτροτεχνίτης ασχολείται με την επισκευή και συντήρηση του ηλεκτρικού συστήματος του αυτοκινήτου. Με την βοήθεια ειδικών συσκευών και εργαλείων ελέγχει το σύστημα και τα μέρη του, εντοπίζει την βλάβη και την αποκαθιστά. Επισκευάζει ή αντικαθιστά τα μέρη του αυτοκινήτου που συνδέονται με την ηλεκτρική εγκατάσταση, όπως είναι τα φώτα, οι καθαριστήρες, οι διακόπτες, τα όργανα ελέγχου, ο εξαερισμός, το καλοριφέρ κ.λ.π.

Συνθήκες Εργασίας

Ο τεχνικός αυτός εργάζεται σε συνεργεία αυτοκινήτων, δηλαδή σε χώρο όπου υπάρχει θόρυβος, υψηλή θερμοκρασία ή υγρασία. Αν εργάζεται σε εταιρεία οδικής βοήθειας είναι πολλές οι ώρες σε ένα αυτοκίνητο ή με μια ματοσυκλέτα και όταν παρέχει τις υπηρεσίες του είναι εκτεθειμένος στις καιρικές συνθήκες. Συνήθως εργάζεται όρθιος ή σκυμμένος πάνω από τα ηλεκτολογικά στοιχεία του αυτοκινήτου, χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία και όργανα ηλεκτρικών μετρήσεων. Σήμερα, λόγω των σύγχρονων υλικών και τεχνικών μέσων που χρησιμοποιεί, υπάρχουν οι

δυνατότητες να διατηρεί έναν εργασιακό χώρο ευπρεπή και καθαρό. Ο Τεχνικός Ηλεκτρολόγος Αυτοκινήτων-Οχημάτων εργάζεται αρκετές ώρες ανάλογα με το φορτίο εργασίας. οι αποδοχές εξαρτώνται από τον τομέα στον οποίο εργάζεται και την θέση που κατέχει, αν δηλαδή εργάζεται ως βοηθός ή ως βασικός τεχνικός. Επίσης, οι αποδοχές εξαρτώνται από το αν ασκεί το επάγγελμα ως ελεύθερος επαγγελματίας ή αν εργάζεται ως υπάλληλος σε επιχείρηση. Γενικά, πάντως οι γνώσεις, η πείρα και η επιδεξιότητα συνοδεύονται και από την αύξηση των αποδοχών του.

Προσόντα

Για να ασκήσει κάποιος το επάγγελμα του Τεχνικού Ηλεκτρολόγου Αυτοκινήτου-Οχημάτων πρέπει να έχει δίπλωμα από δημόσιο ή ιδιωτικό Ι.Ε.Κ.. Πρέπει να είναι γνώστης ηλεκτροτεχνίας και μηχανουργικών εργασιών, να γνωρίζει το ηλεκτρολογικό σύστημα αυτοκινήτων, καθώς και την μηχανολογική συγκρότησή τους. Επίσης, πρέπει να γνωρίζει την τεχνολογία των αμαξωμάτων, θέματα προστασίας περιβάλλοντος, αγγλικά και χρήση υπολογιστή.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Ο Τεχνικός Ηλεκτρολόγος Αυτοκινήτων-Οχημάτων πρέπει να έχει επιτηδιότητα και σταθερότητα στις κινήσεις των χεριών, καλή όραση και ακοή και παρατηρητικότητα. Πρέπει να είναι προσεκτικός και σχολαστικός στην δουλειά του. Η ποιότητα της εργασίας του οφείλει να είναι υψηλή γιατί αφορά την ασφάλεια του αυτοκινήτου ή του οχήματος που επιδιορθώνει. Πρέπει να μελετά και να ενημερώνεται συνεχώς για τη νέα τεχνολογία κατασκευής των αυτοκινήτων και οχημάτων, ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εξέλιξη της αγοράς και να αντιμετωπίζει κάθε πρόβλημα που θα παρουσιαστεί σε οποιοδήποτε τύπο αυτοκινήτου.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Ηλεκτολόγος Αυτοκινήτων-Οχημάτων μπορεί να εργαστεί σε συνεργείο αυτοκινήτων, σε τεχνική εταιρεία, σε οργανισμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς, ή ως ελεύθερος επαγγελματίας διατηρώντας δικό του ηλεκτρολογείο.

Εκπαίδευση

Για την άσκηση του επαγγέλματος ο ενδιαφερόμενος μπορεί να φοιτήσει σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ., είτε σε σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ. Η φοίτηση διαρκεί 2 χρόνια. Η εκμάθηση του επαγγέλματος, πάντως, μπορεί να βελτιωθεί με μαθήτευση πλάι σε έμπειρο τεχνικό και σε σεμινάρια που οργανώνουν πολλές ανιπροσωπείες αυτοκινήτων.

Προοπτικές Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Ηλεκτολόγος Αυτοκινήτων-Οχημάτων εργάζεται μαζί με τους τεχνικούς σε συνεργείο ή τεχνική εταιρεία, ή αντιπροσωπείες και μπορεί ενδεχομένως να δημιουργήσει το δικό του συνεργείο. Η σταδιοδρομία του σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα των υπηρεσιών που θα προσφέρει και από την μόνιμη πελατεία που θα αποκτήσει. Σημαντικό ρόλο στην επαγγελματική του επιτυχία παίζει ο σύγχρονος εξοπλισμός σε μηχανήματα και συσκευές που πρέπει να διαθέτει το ηλεκτρολογείο του.

Η κατάσταση στην αγορά εργασίας για τον συγκεκριμένο τεχνικό παρουσιάζεται αρκετά ικανοποιητική. Λόγω της μεγάλης ανάπτυξης της αγοράς του αυτοκινήτου και της αύξησης του αριθμού των οχημάτων, ο τεχνίτης σχεδόν πάντα βρίσκει απασχόληση. Σε αυτό συντελεί και η εξέλιξη της τεχνολογίας των αυτοκινήτων που έχουν όλο και περισσότερα ηλεκτρονικά. Η κατάσταση δεν αναμένεται να αλλάξει στο ορατό μέλλον αν και οι προοπτικές του κλάδου εξαρτώνται γενικά από

την εξέλιξη της αγοράς του αυτοκινήτου και των οχημάτων στην Ελλάδα.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν περιορισμοί νομικού περιεχομένου για να γίνει κάποιος Ηλεκτρολόγος Αυτοκινήτων-Οχημάτων.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Οι Τεχνικοί Ηλεκτρολόγοι Αυτοκινήτων-Οχημάτων αν εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες απαιτείται να έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος. Επίσης, είναι υποχρεωμένοι να ανήκουν σε κάποιο επαγγελματικό επιμελητήριο ή σύλλογο. Δεν υπάρχει συνδικαλιστικό όργανο για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Ασφάλιση

Εφόσον εργάζεται σε αντιπροσωπεία, εργοστάσιο ή συνεργείο με σχέση εξαρτημένης εργασίας με ιδιωτικό φορέα, ασφαρίζεται στο Ι.Κ.Α. Αν εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας, ασφαρίζεται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία για τους Ηλεκτρολόγους Αυτοκινήτων. Επίσης δεν υπάρχει γραπτώς δεοντολογικός κώδικας.

Συγγενή Επαγγέλματα

Επαγγέλματα που μπορεί να συνδέονται ή να αλληλοεξαρτώνται με τους Τεχνικούς Ηλεκτρολόγους Αυτοκινήτων-Οχημάτων είναι οι Μηχανικοί, οι Μηχανοτεχνίτες, οι Τεχνικοί Αερίων Καυσίμων, Τεχνικοί Φανοποιίας και Βαφής.

Δυνατότητα Απασχόλησης με Α.Μ.Ε.Α.

Σε αυτή την ειδικότητα δεν μπορούν να εργαστούν άτομα με κινητικά προβλήματα ή σοβαρές σωματικές δυσλειτουργίες καθώς είναι απαραίτητη η ευκινησία, η καλή όραση, η αντίληψη και η χειρονακτική δεξιότητα.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΦΑΝΟΠΟΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΦΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ-ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Εισαγωγή

Οι συνθήκες που επικρατούν στους δρόμους καθώς και οι δυσχέρειες της οδικής κυκλοφορίας οδηγούν σε ατυχήματα που προξενούν συχνά φθορές στα αμαξώματα των αυτοκινήτων και των άλλων οχημάτων. Ο ειδικός που αναλαμβάνει να επαναφέρει στην αρχική κατάσταση τα αμαξώματα είναι ο Τεχνικός Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων και Οχημάτων. Οι πελάτες τον εμπιστεύονται για την επισκευή και καλή εμφάνιση των αυτοκινήτων τους.

Φύση Εργασίας

Ο Τεχνικός Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων και Οχημάτων είναι αυτός που ασχολείται με την επισκευή των αμαξωμάτων φορτηγών ή επιβατικών αυτοκινήτων. Αρχικά μελετά τον τύπο και το σχέδιο του αυτοκινήτου του οποίου το αμάξωμα θα επισκευάσει. Όταν πρόκειται για μεγάλη επισκευή, αποτυπώνει το σχέδιο στη λαμαρίνα και κόβει το μέταλλο με την βοήθεια μηχανημάτων. Συναρμολογεί τα διάφορα μέρη, τα ενώνει με βίδες, καρφιά ή συγκόλληση, τα καθαρίζει και λιμάρει τα άκρα τους. Σε μικρότερες ζημιές μπορεί να επιδιορθώσει με σφυρηλάτηση τα κτυπημένα μέρη του αμαξώματος, να στεγανοποιήσει, να στοκάρει, να βάψει και α γυαλίσει το αμάξωμα. Πολλές φορές η δουλειά του είναι να εφαρμόσει σωστά διάφορα ανταλλακτικά (φτερά, πόρτες, καπώ κ.λ.π.), καινούρια ή μεταχειρισμένα.

Συνθήκες Εργασίας

Ο Τεχνικός Φανοποιίας και Βαφής Οχημάτων εργάζεται σε συνεργεία τα οποία στεγάζονται σε κλειστούς χώρους, κατάλληλα διαμορφωμένους για την υποδοχή οχημάτων. Τα συνεργεία διαθέτουν μηχανήματα για την ανύψωση οχημάτων. Σε όλη την διάρκεια της διαδικασίας, ο τεχνίτης

πρέπει να παίρνει μέτρα ασφαλείας, καθώς σε αυτόν τον τομέα τα εργατικά ατυχήματα είναι πιθανά αν δεν δοθεί κατάλληλη προσοχή. Ο τεχνίτης πρέπει να φοράει γυαλιά, γάντια, φόρμα και ειδικά παπούτσια. Παράλληλα, λόγω της φύσης του επαγγέλματος, ο τεχνικός θα πρέπει να βρίσκεται σε καλή φυσική κατάσταση. Ο Τεχνικός Φανοποιίας και Βαφής Οχημάτων απασχολείται με πλήρες ωράριο και η εργασία είναι συνήθως πρωινή. Οι αποδοχές του ποικίλλουν ανάλογα με τον τομέα ή την επιχείρηση στην οποία εργάζεται. Ακόμη η ικανότητα, η δεξιοτεχνία και η εμπειρία του τεχνίτη παίζουν σημαντικό ρόλο στις αποδοχές του.

Προσόντα

Για να γίνει κάποιος Τεχνικός Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων και Οχημάτων πρέπει να ξέρει τεχνολογία υλικών, συγκολλήσεις, τεχνολογία βαφής αμαξωμάτων καθώς και στοιχεία μηχανών. Επίσης πρέπει να έχει γνώσεις μηχανολογικού σχεδίου, αντοχής υλικών και οργάνωσης συνεργείου. Στην δουλειά του μπορούν να τον βοηθήσουν τα αγγλικά και η γνώση υπολογιστών.

Προσωπικά Χαρακτηριστικά

Το επάγγελμα απαιτεί καλή υγεία, σωματική αντοχή, ευκινησία, επιδεξιότητα και μυική δύναμη. Ο Τεχνικός Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων και Οχημάτων πρέπει να είναι προσεκτικός, παρατηρητικός, ακριβής και σταθερός στις κινήσεις των χεριών του και να μπορεί να συνεργάζεται αποτελεσματικά με όλους όσους δραστηριοποιούνται στον ίδιο χώρο.

Χώροι Απασχόλησης

Ο Τεχνικός Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων-Οχημάτων μπορεί να απασχοληθεί σε γενικά συνεργεία επισκευής οχημάτων ή σε ευνεργεία ειδικευμένα για ορισμένους τύπους και μάρκες οχημάτων, σε στρατιωτικές υπηρεσίες, σε συγκοινωνιακές επιχειρήσεις του δημοσίου ή της τοπικής αυτοδιοίκησης ή να ανοίξει δικό του συνεργείο.

Εκπαίδευση

Για την άσκηση του επαγγέλματος είναι απαραίτητες οι γνώσεις που αποκτήθηκαν στην τεχνική εκπαίδευση ή που προσφέρει η φοίτηση σΕ Ι.Ε.Κ.. Η φοίτηση διαρκεί 2 χρόνια. Η εκμάθηση του επαγγέλματος μπορεί επίσης να γίνει με την πρακτική εξάσκηση δίπλα σε κάποιο πεπειραμένο τεχνίτη.

Προοπτικές Απασχόλησης

Η γενικότερη πορεία της αγοράς του αυτοκινήτου επηρεάζει το μέλλον του επαγγέλματος. Όσο ο αριθμός των αυτοκινήτων αυξάνει και τα ποσοστά ατυχημάτων δεν μειώνονται, η ζήτηση για τεχνικούς φανοποιίας θα συνεχίσει να υπάρχει.

Δικαίωμα Άσκησης Επαγγέλματος

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν νομικοί ή τυπικοί περιορισμοί για το επάγγελμα του Τεχνικού Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων-Οχημάτων.

Επαγγελματικά Επιμελητήρια, Σύλλογοι και Σωματεία

Οι Τεχνικοί Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων-Οχημάτων δεν είναι υποχρεωμένοι να ανήκουν σε κάποιο επαγγελματικό επιμελητήριο ή σύλλογο. Δεν υπάρχει συγκεκριμένο συνδικαλιστικό όργανο. Έχουν όμως την δυνατότητα να συγκροτήσουν σωματείο.

Ασφάλιση

Οι Τεχνικοί Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων-Οχημάτων οι οποίοι εργάζονται στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα με σχέση εξαρτημένης εργασίας ασφαλιζονται στο Ι.Κ.Α.. Εάν εργάζονται σε δική τους επιχείρηση ασφαλιζονται στο Τ.Ε.Β.Ε.

Σχετική Νομοθεσία

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για τους επαγγελματίες αυτούς.

Συγγενή Επαγγέλματα

Τα ακόλουθα επαγγέλματα μπορεί να συνδέονται ή να επικαλύπτονται με τους Τεχνικούς Φανοποιίας και Βαφής Αυτοκινήτων-Οχημάτων: Τεχνίτης Αμαξωμάτων Αυτοκινήτων, Μηχανικός Αυτοκινήτων, Τεχνικός Ηλεκτρολόγος Αυτοκινήτων-Οχημάτων.

Δυνατότητα Απασχόλησης Α.Μ.Ε.Α.

Άτομα με σωματικές δυσλειτουργίες δεν μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα αυτό. Άτομα με ελαφρές νοητικές δυσλειτουργίες μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία:

- Βρυώνης Βασίλειος, "Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός στα σχολεία της μέσης εκπαίδευσης", Καλαμάτα, 1983
- Βάρλας Παναγιώτης και Καλογήρου Κορνηλία, "Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός οικονομικών και διοικητικών κατευθύνσεων", εκδόσεις Καραμπερόπουλος, Αθήνα 1978
- Δημητρόπουλος Ευστάθιος, "Συμβουλευτική-Προσανατολισμός, Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία", Τόμος Α', εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 1999
- Δημητρόπουλος Ευστάθιος, "Συμβουλευτική-Προσανατολισμός, Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας-Εκπαιδευτικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός", Τόμος Β', εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 1999
- Δημητρόπουλος Ευστάθιος, "Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός. Ένα πλήρες σύστημα Προσανατολισμού-Συμβουλευτικής για την Ελληνική Εκπαίδευση.", εκδόσεις Πουρνάρα, β' έκδοση, Θεσσαλονίκη 1982
- Δοξιάδη Ανθή-Ζαχαροπούλου Εύη, "Ο έφηβος και η οικογένεια", εκδόσεις Κολάουν βιβλιοπωλείο της "Εστίας", Αθήνα 1982
- Ελευθεριάδης Αντώνης, "Παιδαγωγικά Θέματα, Διδακτική Μεθοδολογία", εκδόσεις Σύγχρονη Πέννα, β' έκδοση, Αθήνα 2000
- Θεοδωρόπουλος Ευθύμιος, "Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Προσαρμογή Εργασίας", εκδόσεις Φελέκη, Αθήνα 1978
- Ιμβριώτη Ρόζα, "Παιδεία και Κοινωνία, Ελληνικά Εκπαιδευτικά Προβλήματα", εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 1985
- Καλογήρου Κορνηλία, "Επαγγελματική Διαπαιδαγώγηση, Θεωρία και Πράξη", εκδόσεις Καραμπερόπουλος, Πειραιάς
- Κασσωτάκης Μιχάλης, "Η πληροφόρηση για τις σπουδές και τα επαγγέλματα", εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 1986
- Λιάντα Μιχαήλ Γρηγορίου, "Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός", εκδόσεις ΖΗΤΗ, Θεσσαλονίκη 1996
- Μόστριου Αλίκη και Σουγιοτζόγλου Μαριλένα, "Ξέρεις πως να διαλέξεις το επάγγελμά σου;", εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 1983
- Σμυρλής Δημήτριος, "Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός στην Εκπαίδευση", Αθήνα 1981
- Συγγραφική Ομάδα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, "Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός,

Τετράδιο Μαθητή Γ' Γυμνασίου", Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα 1998

- Συγγραφική Ομάδα Εργασίας για τον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, "Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Σπουδές μετά το Γυμνάσιο", Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα 2004
- Συγγραφική Ομάδα Εργασίας για τον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, "Οι αποφάσεις των παιδιών για το μέλλον τους και ο ρόλος της οικογένειας", Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα 1988
- Συγγραφική Ομάδα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως και του Υπουργείου Εργασίας δια μέσου ΟΑΕΔ, "Οδηγός Επαγγελμάτων", Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα 1984
- Χουρδάκη Μαρία, "Οικογενειακή Ψυχολογία", εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 1982

Ελληνικά Περιοδικά:

- Συγγραφική Ομάδα της Ελληνικής Εταιρίας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, "Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού", Τεύχος 7-8, εκδόσεις Liquid Letters, Αθήνα Δεκέμβριος 1988/Μάρτιος 1989
- Συγγραφική Ομάδα Ελληνικής Εταιρίας και Προσανατολισμού, "Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού", Τεύχος 56-57, εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2001

Ξένη Βιβλιογραφία:

- Κόνγκερ Τζων, "Η εφηβική ηλικία. Μια καταπιεσμένη γενιά.", εκδόσεις Ψυχογιός, Αθήνα 1981
- Sinoir Gun, "Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός", μτφ. Σάββα-Βάσσου Βασιλείου, εκδόσεις Ζαχαροπούλου, Αθήνα 1968
- Walts, A.G and Van Esbroeck R., "New Skills for New Futures", Brussels:Vubress, 1998

Ιντερνετ:

- www.alfavita.gr
- www.oaek.gr
- www.altee.gr
- www.agonsyn.gr
- www.teach.gr
- www.OAED.gr
- www.ypakp.gr
- www.pi-schools.gr
- www.ep-Katartisi.gr
- www.ypepth.gr